

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

Kingdom of Cambodia

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

Nation Religion King

ច្បាប់

ស្តីពី

ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

LAW ON ROAD TRAFFIC

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០១១៧/០០២

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា៨ មាត្រា៤០ មាត្រា៤១ មាត្រា៤៧ មាត្រា៤៨ មាត្រា៧៥ មាត្រា៧៧ មាត្រា៨២ និងមាត្រា៩០ នៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១១៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី២៦ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៦ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៧ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៤ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៧ នាសម័យប្រជុំជាវិសាមញ្ញនីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ច្បាប់
ស្តីពី

វិសោធនកម្មមាត្រា ៨ មាត្រា ៤០ មាត្រា ៤១
មាត្រា ៤៧ មាត្រា ៤៨ មាត្រា ៧៥ មាត្រា ៧៧
មាត្រា ៨២ និងមាត្រា ៩០ នៃច្បាប់ស្តីពី

ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ដែលត្រូវប្រកាសឱ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រម

លេខ នស/រកម/០១១៥/០០១

ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥

[Handwritten mark]

មាត្រា ៥.-

មាត្រា ៨ មាត្រា ៤០ មាត្រា ៤១ មាត្រា ៤៧ មាត្រា ៤៨ មាត្រា ៧៥ មាត្រា ៧៧ មាត្រា ៨២ និងមាត្រា ៩០ នៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១១៥/០០១ ចុះថ្ងៃទី ៩ ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៥ ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មដូចតទៅ ៖

មាត្រា ៨.-ថ្មី

គ្រប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការដូចតទៅ ៖

១- ត្រូវមានបណ្ណបើកបរចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តដូចខាងក្រោម ៖

- រថយន្តគ្រប់ប្រភេទ
- ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក និងត្រីចក្រយានយន្ត
- យានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ១២៥ (មួយរយម្ភៃប្រាំ) សង់ទីម៉ែត្រគូប ឡើងទៅ ឬមានថាមពលអគ្គិសនីលើសពី ១១ (ដប់មួយ) គីឡូវ៉ាត់ ។ ចំពោះយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី ១២៥ (មួយរយម្ភៃប្រាំ) សង់ទីម៉ែត្រគូបចុះក្រោម ឬមានថាមពលអគ្គិសនីចាប់ពី ១១ (ដប់មួយ) គីឡូវ៉ាត់ចុះក្រោម អ្នកបើកបរមិនតម្រូវឲ្យមានបណ្ណបើកបរឡើយ ប៉ុន្តែត្រូវមានអាយុយ៉ាងតិច ១៥ (ដប់ប្រាំ) ឆ្នាំ ឡើងទៅ ដោយមានអត្តសញ្ញាណបណ្ណសញ្ជាតិខ្មែរ ឬឯកសារបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណណាមួយ ។

២- នៅពេលបើកបរយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ចហើយ ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើសកម្មភាពបើកបរបានយ៉ាងស្រួល និងឆាប់រហ័ស ជាពិសេសលទ្ធភាពនៃការធ្វើចលនាមិនត្រូវឲ្យមានការរំខានឡើយ ។

៣- ហាមធ្វើឲ្យរំខានដល់អ្នករស់នៅជាប់តាមដងផ្លូវ និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ។

៤- ហាមពិសាគ្រឿងស្រវឹងដែលបណ្តាលឲ្យមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី ០,២៥ (សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ។

៥- ហាមបើកបរយានជំនិះដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់លើទ្រូងផ្លូវ ។ យានជំនិះប្រភេទនេះ ត្រូវដឹកតាមយានជំនិះដែលមានប្រភេទកង់កៅស៊ូ ។

៦- ហាមប្រើទូរស័ព្ទនៅពេលកំពុងបើកបរយានជំនិះដោយគ្មានឧបករណ៍សំឡេងភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង ។

៧- ហាមផ្ទុកអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬវត្ថុផ្សេងៗដែលនាំឲ្យបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ ។

៨- ទោចក្រយានយន្តអាចផ្ទុកមនុស្សពីរនាក់និងអាចបន្ថែមបានកុមារមួយនាក់ ។ អ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្តនិងអ្នករួមដំណើរ ព្រមទាំងកុមារដែលមានអាយុចាប់ពី ៣ (បី) ឆ្នាំ ឡើងទៅ

Handwritten signature or mark.

ត្រូវពាក់មួកសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកបើកបរត្រីចក្រយានយន្ត និងអ្នកបើកបរទោចក្រយានយន្ត
សណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវពាក់មួកសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

៩- នៅក្នុងទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរ និងអ្នករួមដំណើរជិះកៅអីមុខនៃរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវាត់
សុវត្ថិភាព ។

១០-នៅក្រៅទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរ និងអ្នករួមដំណើរទាំងអស់តាមរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែ
ក្រវាត់សុវត្ថិភាព ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩០ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ។

១១-កុមារអាយុតិចជាង ១០(ដប់) ខែ ត្រូវដាក់ក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារដេក និងមានខ្សែ
ក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត ។

១២-កុមារមានអាយុចាប់ពី ១០ (ដប់) ខែ ទៅក្រោម ៥(ប្រាំ) ឆ្នាំ ត្រូវអង្គុយក្នុងកៅអី
សម្រាប់កុមារដែលមានខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត ។

១៣- ហាមកុមារអាយុក្រោម ១០ (ដប់) ឆ្នាំ អង្គុយនៅកៅអីមុខនៃរថយន្ត ។

មាត្រា ៤០.-ថ្មី

បណ្តុំបើកបរជាតិសម្រាប់បើកបរយានយន្តក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាន ៥ (ប្រាំ) ប្រភេទ
ដូចខាងក្រោម៖

ប្រភេទក : ទោចក្រយានយន្ត ដែលមានទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ១២៥ (មួយរយម្ភៃប្រាំ) សង់ទី
ម៉ែត្រគូប ឬមានថាមពលអគ្គិសនីលើសពី ១១ (ដប់មួយ) គីឡូវ៉ាត់ ទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក
និងត្រីចក្រយានយន្ត ។

ប្រភេទខ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមិនលើសពី ៩ (ប្រាំបួន) នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ
- រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥ (បីក្បឿសប្រាំ) តោន
- រថយន្តក្នុងប្រភេទ ខ នេះ អាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី
០,៧៥ (សូន្យក្បឿសចិតសិបប្រាំ) តោន ។

ប្រភេទគ : រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥ (បីក្បឿសប្រាំ) តោន
និងអាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បឿសចិតសិបប្រាំ)
តោន ។

ប្រភេទឃ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ៖

ឃ១: រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរចាប់ពី ១០ (ដប់) នាក់ ដល់ ២០(ម្ភៃ) នាក់ ដោយគិត
ទាំងអ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥
(សូន្យក្បឿសចិតសិបប្រាំ) តោន ។

ឃ២: រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរលើសពី ២០ (ម្ភៃ) នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាច
មានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បឿសចិតសិបប្រាំ) តោន ។

(Handwritten mark)

ប្រភេទ១ : របាយន្តប្រភេទ **ខ គ** និង **ឃ** មានសណ្តោះម៉ែកដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ) តោន ត្រូវចែកជាបីប្រភេទ គឺប្រភេទ **ខ(ខ)** ប្រភេទ **ខ(គ)** និងប្រភេទ **ខ(ឃ)** ។

មាត្រា ៤១.-ថ្មី

លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗទាក់ទងនឹងបណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១-អ្នកបើកបរម្នាក់មានសិទ្ធិកាន់បណ្ណបើកបរតែមួយគត់ ។ បែបបទ នីតិវិធី សិទ្ធិ នៃការចេញបណ្ណបើកបរ និងបណ្ណពិន្ទុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

២-ជនពិការមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តពិសេសសម្រាប់តែជនពិការ និងលក្ខខណ្ឌនៃការចេញបណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងពាក់ព័ន្ធ ។

៣-អាយុអ្នកបើកបរត្រូវកំណត់តាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចខាងក្រោម ៖

- អាយុ ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **គ** និង **ខ**
- អាយុ ២២ (ម្ភៃពីរ) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **គ** និង **ឃ១**
- អាយុ ២៤ (ម្ភៃបួន) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ឃ២** និង **ខ** ។

៤- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** អាចបើកបរយានយន្តកសិកម្ម ឬយានយន្តបករណ៍ដែលមានល្បឿនអតិបរមាមិនលើសពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងតែមិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទផ្សេងទៀតបានទេ ។

៥- ចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តបករណ៍ ដែលមានល្បឿនអតិបរមាលើសពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ។

៦- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **ឃ១** សិន ។

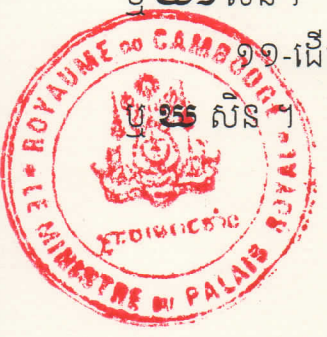
៧- អ្នកបើកបរយានយន្តប្រភេទ **គ** ឬ **ឃ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** បាន ។

៨- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ឃ១** បាន ក្នុងករណីបានឆ្លងកាត់ការប្រឡងយកបណ្ណបើកបរយានយន្តប្រភេទ **គ** តាមរយៈបណ្ណបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ឃ១** ប៉ុន្តែអ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** បាន ។

៩- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ១** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** សិន ។

១០- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** សិន ។

១១- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ** សិន ។

(Handwritten mark)

១២-អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ ១ អាចមានសិទ្ធិបើកបររថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមាន ទម្ងន់សរុបអតិបរមា លើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន បានទៅតាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចជា ១(ខ) ឬ ១(គ) ឬ ១(ឃ) ។

មាត្រា ៤៧.-ថ្មី

គ្រប់យានយន្តនៅពេលដាក់ឱ្យធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវមានបណ្ណសម្គាល់យានយន្តនិង មានពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត ។

គ្រប់យានយន្តត្រូវចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងបំពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត ។ ចំពោះរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍មានទម្ងន់សរុបលើសពី ៧៥០ (ប្រាំពីររយហាសិប) គឺឡូក្រាម ត្រូវចុះបញ្ជីផ្តល់ បណ្ណសម្គាល់ និងបំពាក់ផ្លាកលេខដូចយានយន្តដែរ ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជី រួចជូនក្រសួងមហាផ្ទៃមួយខែម្តង ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីចំនួនរថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត ត្រីចក្រយានយន្ត ឬគ្រឿងចក្រដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន ជូនក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ៣ (បី) ខែម្តង លើកលែងព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង សន្តិសុខជាតិ ។

ការចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ និងបំពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៤៨.-ថ្មី

គ្រប់ម្ចាស់ហាងលក់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទចុះបញ្ជីយានយន្ត សុំបណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងសុំផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្តឱ្យបានចប់សព្វគ្រប់មុននិងប្រគល់ឱ្យ អ្នកទិញ ។

ការលក់ទិញ ការធ្វើអំណោយ និងរាល់ទម្រង់ផ្សេងៗទៀត ដែលនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិករ នៃយានយន្តត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្ត ។ បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការផ្ទេរ កម្មសិទ្ធិយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួង រវាងក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

ម្ចាស់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទលុបចេញពីបញ្ជីយានយន្តនូវ យានយន្តទាំងឡាយដែលឈប់ប្រើប្រាស់ ។

បែបបទ និងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីយានយន្ត ការផ្តល់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត និងការលុប ចេញពីបញ្ជីយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៧៥.-ថ្មី

ជនណាបើកបរយានយន្តដោយគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬក្នុងរយៈពេលដែលបណ្ណបើកបរត្រូវបាន ដកហូត ឬទុកជាមោឃៈ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ខែ ទៅ ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន)រៀល ទៅ ៤ ០០០ ០០០ (បួនលាន)រៀល ក្នុងករណី ដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ក្នុង កំលុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន ។

បទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះអ្នកបើកបរទោចក្រ យានយន្ត ទោចក្រយានយន្តសណ្ដោងរ៉ឺម៉ក ឬត្រីចក្រយានយន្ត ។

មាត្រា ៧៧.-ថ្មី

ជនណាបើកបរយានយន្តនៅពេលដែលខ្លួន ស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹង ដោយមានជាតិអាល់កុល ចាប់ពី ០,៤០ (សូន្យក្បៀសសែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ (សូន្យក្បៀស ប៉ែត្រសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១ (មួយ) ខែ ទៅ ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន)រៀល ទៅ ៤ ០០០ ០០០ (បួនលាន)រៀល ក្នុងករណី ដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ក្នុង កំលុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន ។

មាត្រា ៨២.-ថ្មី

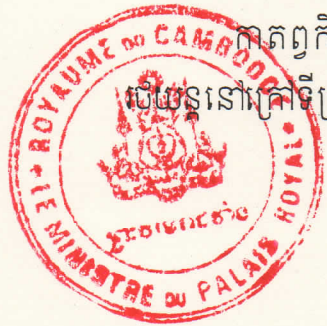
ជនណាប្រើប្រាស់យានយន្តដោយគ្មានបណ្ណសម្គាល់ថយន្ត ឬគ្មានផ្លាកលេខសម្គាល់ថយន្ត ត្រូវពិន័យអន្តរការណ៍តាមការកំណត់នៃអនុក្រឹត្យ ។

អំពើល្មើសខាងលើត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ)ខែ និង ពិន័យជាប្រាក់ពី ៤០០ ០០០ (បួនសែន)រៀល ទៅ ១ ០០០ ០០០(មួយលាន)រៀល ក្នុងករណី ដែលជនល្មើសធ្លាប់ទទួលរងនូវការពិន័យអន្តរការណ៍ម្តងរួចហើយ តែនៅបន្តប្រព្រឹត្តល្មើសទៀត ក្នុង កំលុងពេល ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់គិតពីការពិន័យអន្តរការណ៍លើកមុន ។

បទប្បញ្ញត្តិកថាខណ្ឌទី ២ ខាងលើនេះ មិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះអ្នកបើកបរទោ ចក្រយានយន្ត ទោចក្រយានយន្តសណ្ដោងរ៉ឺម៉កឬត្រីចក្រយានយន្ត ។

មាត្រា ៩០.-ថ្មី

ភាគពួកិច្ចពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាព សម្រាប់អ្នករួមដំណើរទាំងអស់ជិះកៅអីខាងក្រោយនៃ រ៉ឺម៉កនៅក្រៅទីប្រជុំជននិងបទប្បញ្ញត្តិ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧ ព្រមទាំងចំណុចទី ១១

Handwritten signature or mark.

និងទី ១២ មាត្រា ៨ ថ្មី នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះ ចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស ។

មាត្រា ៧៖-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ២៦ ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៧

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

ស.ណ. ១៧០១.០៧០

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
**ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
ហត្ថលេខា
ស៊ុន ចាន់ថុល**

លេខ: ៧៥ ស.ណ

**សំណៅដែលមានកម្លាំងជាការចែកចាយ
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៧
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល**

សយ សុខា

មាតិកា
ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍រដ្ឋបាល

ទំព័រ

ជំពូកទី១	៖	បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ	
មាត្រា១	៖	គោលបំណង.....	៣
មាត្រា២	៖	គោលដៅ.....	៣
មាត្រា៣	៖	វិសាលភាព.....	៣
មាត្រា៤	៖	ការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យដែលប្រើក្នុងច្បាប់ចរាចរណ៍.....	៣
ជំពូកទី២	៖	សញ្ញាចរាចរណ៍.....	៧
មាត្រា៥	៖	សញ្ញាចរាចរណ៍.....	៧
មាត្រា៦	៖	លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាព.....	៧
ជំពូកទី៣	៖	អ្នកបើកបរយានជំនិះ.....	៨
មាត្រា៧	៖	ការប្រកាន់ស្តាំ.....	៨
មាត្រា៨	៖	លក្ខខ័ណ្ឌនៃអ្នកបើកបរយានយន្ត.....	៨
មាត្រា៩	៖	ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ.....	៩
មាត្រា១០	៖	ការប្រើប្រាស់គន្លងផ្លូវ.....	៩
មាត្រា១១	៖	ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍.....	១០
មាត្រា១២	៖	ការបើកបរត្រង់ផ្លូវរង្វង់មូលឬខៀនបែងចែកទ្រូងផ្លូវ.....	១០
មាត្រា១៣	៖	ការបើកបរទន្ទឹមគ្នា និងបើកបរកាត់ក្បួនដង្ហែរផ្សេងៗ.....	១០
មាត្រា១៤	៖	ការសណ្តោងយានជំនិះ.....	១០
មាត្រា១៥	៖	កន្លែងរថយន្តក្រុងឈប់.....	១១
មាត្រា១៦	៖	ល្បឿនបើកបរសម្រាប់យានជំនិះ.....	១១
មាត្រា១៧	៖	ការបន្ថយល្បឿនយានជំនិះ.....	១១
មាត្រា១៨	៖	ការរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាព.....	១២
មាត្រា១៩	៖	ការជែង.....	១២
មាត្រា២០	៖	ការជៀស.....	១៤
មាត្រា២១	៖	ការកំណត់សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ.....	១៥
មាត្រា២២	៖	ការឆ្លងកាត់ផ្លូវរថភ្លើង.....	១៦
មាត្រា២៣	៖	ការឈប់ និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់.....	១៧
មាត្រា២៤	៖	ការបើកទ្វារយានជំនិះ.....	១៨
មាត្រា២៥	៖	ការប្តូរទិសនៃយានជំនិះ.....	១៩
មាត្រា២៦	៖	ករណីមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់.....	២០
ជំពូកទី៤	៖	ការប្រើភ្លើង និងសូរសព្ទយានជំនិះ.....	២១
មាត្រា២៧	៖	ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាយានជំនិះ.....	២១

មាត្រា២៨	៖	ការប្រើប្រាស់សូរស័ព្ទយានជំនិះ.....	២៣
មាត្រា២៩	៖	ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញា និងសញ្ញាសូរស័ព្ទយានពិសេស.....	២៤
មាត្រា៣០	៖	ការហាមបំពាក់ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអរផ្សេងៗ.....	២៥
ជំពូកទី៥	៖	ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ.....	២៥
មាត្រា៣១	៖	ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញរទេះដែ.....	២៥
មាត្រា៣២	៖	ក្បួនដង្ហែផ្សេងៗ.....	២៦
មាត្រា៣៣	៖	អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វ.....	២៦
ជំពូកទី៦	៖	ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍.....	២៧
មាត្រា៣៤	៖	សមត្ថិកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍.....	២៧
មាត្រា៣៥	៖	អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍.....	២៧
មាត្រា៣៦	៖	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឲ្យខូចខាតតែសម្ភារៈ.....	២៨
មាត្រា៣៧	៖	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍បណ្តាលឲ្យរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត.....	២៨
មាត្រា៣៨	៖	គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬរបស់កកម្មទូត.....	២៨
ជំពូកទី៧	៖	ការគ្រប់គ្រងយាន និងការដឹកជញ្ជូន.....	២៨
មាត្រា៣៩	៖	ការចេញបណ្ណបើកបរយានយន្ត.....	២៨
មាត្រា៤០	៖	ប្រភេទបណ្ណបើកបរយានយន្ត.....	២៩
មាត្រា៤១	៖	លក្ខខណ្ឌបណ្ណបើកបរ.....	២៩
មាត្រា៤២	៖	សុពលភាពនៃបណ្ណបើកបរ.....	៣១
មាត្រា៤៣	៖	ពិន្ទុនៃបណ្ណបើកបរ.....	៣១
មាត្រា៤៤	៖	ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្ណពិន្ទុ.....	៣៣
មាត្រា៤៥	៖	បណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនបរទេស.....	៣៤
មាត្រា៤៦	៖	ការគ្រប់គ្រងសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត.....	៣៥
មាត្រា៤៧	៖	ការផ្តល់ផ្នែកលេខ និងបណ្ណសម្គាល់យានយន្ត.....	៣៥
មាត្រា៤៨	៖	កាតព្វកិច្ចម្ចាស់ហាងលក់យានយន្ត.....	៣៦
មាត្រា៤៩	៖	ការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត.....	៣៦
មាត្រា៥០	៖	ការគ្រប់គ្រងមជ្ឈមណ្ឌលត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត.....	៣៧
មាត្រា៥១	៖	កាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រងលើយានយន្ត.....	៣៧
មាត្រា៥២	៖	ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល និងកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត.....	៣៨
មាត្រា៥៣	៖	ការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន.....	៣៨
មាត្រា៥៤	៖	សុពលភាពនៃលិខិតអនុញ្ញាតធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន.....	៣៨
មាត្រា៥៥	៖	សំណុំលិខិតសម្រាប់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន.....	៣៨
មាត្រា៥៦	៖	ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស.....	៣៨
មាត្រា៥៧	៖	ការកំរិតទម្ងន់ និងទំហំយានដឹកជញ្ជូនទំនិញ.....	៣៩
មាត្រា៥៨	៖	ប្រាក់ថ្លៃសេវា និងប្រាក់ពិន័យ.....	៤០

ជំពូកទី៨	៖	យន្តការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក.....	៤០
មាត្រា៥៩	៖	សមាសភាព និងតួនាទីភារកិច្ចគណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាព	
		ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក	៤០
ជំពូកទី៩	៖	សមត្ថកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក....	៤១
មាត្រា៦០	៖	មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍	៤១
មាត្រា៦១	៖	ការឃាត់ឃានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ	៤២
មាត្រា៦២	៖	ការដកព្យួរទុកបណ្តាចរាចរណ៍.....	៤២
មាត្រា៦៣	៖	ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរ និងឃានជំនិះ	៤២
មាត្រា៦៤	៖	ការបញ្ជូនសំណុំរឿងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទៅតុលាការ.....	៤២
មាត្រា៦៥	៖	ការផ្ដន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍.....	៤៣
មាត្រា៦៦	៖	ករណីឃាត់ឃានជំនិះ ដើម្បីធ្វើការដាក់ពិន័យ	៤៣
មាត្រា៦៧	៖	ការស្នូចឃានជំនិះ	៤៤
មាត្រា៦៨	៖	ការពិនិត្យ ការអង្កេត ការកត់ត្រាបទល្មើសចរាចរណ៍	៤៤
មាត្រា៦៩	៖	ការពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍.....	៤៤
មាត្រា៧០	៖	សិទ្ធិប្តឹងតវ៉ារបស់ជនប្រព្រឹត្តបទល្មើស	៤៤
ជំពូកទី១០	៖	ទោសប្បញ្ញត្តិ.....	៤៥
មាត្រា៧១	៖	បទល្មើសដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍	៤៥
មាត្រា៧២	៖	ការទទួលខុសត្រូវទាំងផ្នែកព្រហ្មទណ្ឌ និងរដ្ឋប្បវេណីរបស់អ្នកបើកបរ.....	៤៥
មាត្រា៧៣	៖	ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់	
		ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក.....	៤៥
មាត្រា៧៤	៖	ករណីមន្ត្រី ឬភ្នាក់ងារនគរបាលចរាចរណ៍ប្រើសិទ្ធិអំណាចរំលោភ	៤៥
មាត្រា៧៥	៖	ករណីបើកបរឃានដែលគ្មានបណ្តាចរាចរណ៍ ឬបណ្តាចរាចរណ៍.....	
		ទុក ឬទុកជាមោឃៈ.....	៤៥
មាត្រា៧៦	៖	ករណីរារាំងដល់ការឃាត់ឃានជំនិះ	៤៥
មាត្រា៧៧	៖	ករណីបើកបរឃានជំនិះក្នុងពេលស្រវឹង.....	៤៦
មាត្រា៧៨	៖	ករណីប្រើប្រាស់ឯកសារកែតម្រូវ.....	៤៦
មាត្រា៧៩	៖	ករណីចេញឲ្យប្រើប្រាស់ឯកសារកែតម្រូវ.....	៤៦
មាត្រា៨០	៖	ការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍	
		សាធារណៈ	៤៦
មាត្រា៨១	៖	ករណីមិនគោរពសញ្ញាបញ្ជារបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ច	៤៦
មាត្រា៨២	៖	ករណីប្រើប្រាស់ឃានជំនិះគ្មានបណ្តាសម្គាល់ឃាន និងផ្នែកលេខ	៤៧
មាត្រា៨៣	៖	ករណីបង្កឲ្យមានរបួសដោយអចេតនាបណ្តាលឲ្យអសមត្ថភាពការងារ	៤៧
មាត្រា៨៤	៖	ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌនៃមាត្រា៨៣	៤៧
មាត្រា៨៥	៖	ករណីបង្កឲ្យស្លាប់ដោយអចេតនា	៤៨

មាត្រា៨៦	៖	ការទទួលខុសត្រូវប្រហូទណ្ឌនៃមាត្រា៨៥.....	៤៩
មាត្រា៨៧	៖	ការជៀសផុតពីបណ្តឹងអាជ្ញា.....	៥០
ជំពូកទី១១	៖	អន្តរប្បញ្ញត្តិ.....	៥០
មាត្រា៨៨	៖	ការទុកជានិរាករណ៍នៃលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តិ.....	៥០
មាត្រា៨៩	៖	ការទុកជានិរាករណ៍នៃបណ្តុំបើកបរ.....	៥០
មាត្រា៩០	៖	ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី២ មាត្រា៧ និងចំណុចទី.....	
		១១ និងទី១២ មាត្រា៨.....	៥១
មាត្រា៩១	៖	ការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិចែងក្នុងមាត្រា៤៣ និង៤៤ ជំពូកទី៧.....	៥១
ជំពូកទី១២	៖	អវសានប្បញ្ញត្តិ.....	៥១
មាត្រា៩២	៖	ការនិរាករណ៍ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកឆ្នាំ២០០៧.....	៥១

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកម/០១១៥/០០១

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមរាជ្យចៅកិសានសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពូជិទ្រ្តាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០១៩៦/០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៣ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំលើកទី៦ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

ច្បាប់
ស្តីពី
បរាចរណ៍ដ្ឋានគោក

Handwritten mark or signature

ជំពូកទី ១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ

មាត្រា ១.-

ច្បាប់នេះមានគោលបំណងធានាសុវត្ថិភាព សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងធានាការពារ សុខភាព និងអាយុជីវិតមនុស្ស សត្វ ទ្រព្យសម្បត្តិ និងបរិស្ថាន ។

មាត្រា ២.-

- ច្បាប់នេះមានគោលដៅដូចតទៅ ៖
- ផ្តល់ការយល់ដឹងអំពីសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
  - គ្រប់គ្រងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
  - រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
  - ទប់ស្កាត់ការប្រព្រឹត្តបទល្មើសដែលបណ្តាលមកពីការប្រើប្រាស់ផ្លូវថ្នល់ ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះមានវិសាលភាពអនុវត្តចំពោះរាល់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅក្នុង ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។

មាត្រា ៤.-

- វាក្យសព្ទដែលប្រើប្រាស់ក្នុងច្បាប់នេះ មាននិយមន័យដូចខាងក្រោម ៖
- ផ្លូវថ្នល់ ហៅថាផ្លូវ សំដៅដល់ទំហំទាំងមូលរួមមានតួផ្លូវ ទ្រូងផ្លូវ ជាយផ្លូវ ឬចិញ្ចើមផ្លូវ ស្ពាន ស្ពានអាកាស ស្ពានរំលង ផ្លូវរូង និងកំពង់ចម្លងតភ្ជាប់ផ្លូវថ្នល់
  - ផ្លូវជាតិ សំដៅដល់ផ្លូវដែលមានចរាចរណ៍ច្រើន៖
    - ក- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីរាជធានីភ្នំពេញ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តនីមួយៗ នៅទូទាំងប្រទេស ។
    - ខ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តមួយទៀត ។
    - គ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវជាតិ ។
    - ឃ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុងនៃខេត្តមួយ ។
    - ង- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិ ឬផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយឆ្ពោះទៅកាន់តំបន់សំខាន់ៗ ដូចជាកំពង់ផែ ស្ថានីយចតភ្លើង អាកាសយានដ្ឋាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស រមណីយដ្ឋាន ទេសចរណ៍ ច្រកទ្វារព្រំដែន តំបន់មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចសំខាន់ៗផ្សេងទៀត ។
    - ច- ផ្លូវសំខាន់ៗរបស់ជាតិ មានចរាចរណ៍ច្រើនដែលកំណត់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលតាម សំណើរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។
  - ផ្លូវខេត្ត សំដៅដល់ផ្លូវដែលមានចរាចរណ៍មធ្យម ៖
    - ក- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ។

- ខ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវជាតិ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត ។
- គ- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្ត ឬផ្លូវក្រុង ឆ្ពោះទៅកាន់ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ។
- ឃ- ផ្លូវភ្ជាប់ចេញពីក្រុងនៃខេត្តមួយ ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត ។
- ង- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្ត ឆ្ពោះទៅកាន់ផ្លូវខេត្ត ។
- ច- ផ្លូវបែកចេញពីផ្លូវខេត្ត ឬផ្លូវក្រុង ឬផ្លូវទីប្រជុំជននានាក្នុងខេត្តទៅកាន់តំបន់សំខាន់ៗ ដូចជាកំពង់ផែ ស្ថានីយរថភ្លើង អាកាសយានដ្ឋាន តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស មេណាំយដ្ឋាន ទេសចរណ៍ ច្រកទ្វារព្រំដែនទ្វេភាគី តំបន់មានសក្តានុពលសេដ្ឋកិច្ចមធ្យមផ្សេងទៀត ។

- ផ្លូវជនបទ សំដៅដល់ ៖

- ក- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីផ្លូវជាតិ ផ្លូវខេត្ត ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ និងទៅភូមិ ។
- ខ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ឆ្ពោះទៅកាន់ក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ។
- គ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីក្រុង ទីរួមស្រុក ខណ្ឌ ទៅទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ។
- ឃ- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ទៅទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ។
- ង- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីទីប្រជុំជនឃុំ សង្កាត់ ទៅភូមិ ។
- ច- ផ្លូវដែលភ្ជាប់ពីភូមិទៅភូមិ ។
- ឆ- ផ្លូវក្នុងភូមិ ។

- ផ្លូវល្បឿនលឿន សំដៅដល់ផ្លូវសម្រាប់យានយន្តធ្វើចរាចរណ៍ មានបរិក្ខារចែកទ្រូងផ្លូវជា ពីរចំណែកខុសទិសគ្នា ឬចែកជាគន្លងផ្លូវគ្មានកន្លែងផ្លូវប្រសព្វលើផ្ទៃរាបមួយ ឬត្រូវមាន ផ្លូវប្រសព្វតិចបំផុតក្នុងករណីចាំបាច់ និងបំពាក់គ្រប់គ្រាន់នូវបរិក្ខារផ្លូវថ្នល់ដើម្បីធានានូវ លំហូរចរាចរណ៍អត់ឈប់ សុវត្ថិភាព និងដើម្បីបន្ថយពេលវេលាធ្វើដំណើរ និងមានកន្លែង កំណត់សម្រាប់ឲ្យយានយន្តចេញ និងចូលផ្លូវល្បឿនលឿន

- បរិក្ខារផ្លូវថ្នល់ សំដៅដល់ទីចំណត ទីសំចត ភ្លើងសញ្ញា ផ្លាកសញ្ញាកំណត់ល្បឿន ផ្លាក សញ្ញាបង្ហាញផ្លូវ សញ្ញាចន្លោះគម្លាត គំនូសសញ្ញា ឬរបាំង ឬបរិក្ខារបែងចំណែកផ្លូវ រង្វង់មូល ខឿនបែងចែកទិសចរាចរណ៍ ថ្មចិញ្ចើមផ្លូវ ជញ្ជាំង របងការពារ បង្គោលគីឡូម៉ែត្រ បង្គោលសញ្ញាកំណត់ព្រំ ព្រមទាំងផ្លាកសញ្ញា និងឧបករណ៍បំពាក់ផ្សេងទៀតនៅតាម បណ្តោយផ្លូវថ្នល់

- ទ្រូងផ្លូវ សំដៅដល់ចំណែកនៃផ្លូវទុកសម្រាប់ឲ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍ ជាយផ្លូវ សំដៅដល់ផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវនៅក្រៅទីប្រជុំជន ដែលមានជំនិះអាចចត នៅទីនោះបានក្នុងករណីចាំបាច់

- ចិញ្ចើមផ្លូវ សំដៅដល់ផ្នែកសងខាងនៃទ្រូងផ្លូវនៅក្នុងទីប្រជុំជន ដែលរៀបចំទុកសម្រាប់ បើករថភ្លើងធ្វើដំណើរ ដាំដើមឈើ និងបង្កប់បរិក្ខារបម្រើផលប្រយោជន៍សេវាសាធារណៈ

- គន្លងផ្លូវ សំដៅដល់ចំណែកមួយនៃទ្រូងផ្លូវ ខណ្ឌដោយគំនូស ឬបរិក្ខារបែងចែកណែនាំ តាមបណ្តោយទ្រូងផ្លូវ ដែលមានទទឹងគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទធ្វើចរាចរណ៍ បានមួយជួរ
- ទីប្រជុំជន សំដៅដល់ទីកន្លែងដែលមានអគារ ឬគេហដ្ឋានសង់ជិតៗគ្នា ហើយផ្លូវចេញ ឬចូលទៅទីនោះមានដាក់ផ្លាកសញ្ញាប្រាប់ទីប្រជុំជន ឈ្មោះទីប្រជុំជនសម្គាល់ការចូល ឬឈ្មោះទីប្រជុំជនដែលមានគំនូសបន្ទាត់ទ្រូងពណ៌ក្រហមសម្គាល់ការចេញពីទីប្រជុំជន តាមដងផ្លូវ និងមានមនុស្សធ្វើចរាចរណ៍ឆ្លងកាត់ទៅមកច្រើន
- កន្លែងផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវប្រសព្វ សំដៅដល់កន្លែងប្រសព្វនៃផ្លូវពីរ ឬច្រើន ដែលមានផ្ទៃកែ មួយ និងមិនកំណត់មុំនៃអ័ក្សរបស់ទ្រូងផ្លូវឡើយ ។ ផ្លូវប្រសព្វអាចមានរាងជា +, X, T, Y ឬរង្វង់មូលដ្ឋាន
- រង្វង់មូល សំដៅដល់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វដែលនៅចំកណ្តាលមានខ្សែនជាពងរង្វង់មូល មានផ្លាកសញ្ញាបង្ហាញទិសចរាចរណ៍ និងមានទ្រូងផ្លូវឯកទិសព័ទ្ធជុំវិញដោយសញ្ញាព្រួញ ប្រាប់ទិសចរាចរណ៍
- ច្រកចេញចូលផ្ទះឯកជន សំដៅដល់ច្រកផ្លូវចេញចូលផ្ទះដែលមានផ្ទៃក្របស្មើភ្ជាប់ជាមួយ ផ្លូវសាធារណៈ និងមិនមែនជាចិញ្ចើមផ្លូវ
- ឈប់ សំដៅដល់ការនៅស្ងៀមនៃយានជំនិះលើទ្រូងផ្លូវមួយរយៈពេលខ្លី ដែលមានអ្នក បើកបរស្ថិតនៅជាប់នឹងចង្កូត ឬក្បែរយានជំនិះខ្លួន ដើម្បីឲ្យអ្នកដំណើរ ឬយានជំនិះដទៃ ទៀតឆ្លងកាត់ ឬដើម្បីអែបខាងដាក់ទំនិញ ឬអ្នកដំណើរឡើងចុះ
- ចត សំដៅដល់ការទុកឲ្យយានជំនិះនៅស្ងៀមក្នុងរយៈពេលយូរ ឬចាប់ ដែលអ្នកបើកបរ អាចដើរចោលយានជំនិះរបស់ខ្លួនបាន
- អ្នកបើកបរ សំដៅដល់អ្នកបញ្ជាយានជំនិះគិតទាំងអ្នកជិះសត្វ អ្នកដឹកសត្វ និងអ្នកបរ សត្វនៅលើផ្លូវ
- ម្នកសុវត្ថិភាព សំដៅដល់ម្នកសុវត្ថិភាពតាមស្តង់ដារជាតិដែលទទួលស្គាល់ដោយស្ថាប័ន មានសមត្ថកិច្ច សម្រាប់ពាក់នៅពេលធ្វើដំណើរតាមទោចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្ត ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការងរបួសក្បាលនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់ ចរាចរណ៍កើតឡើង
- ឧបករណ៍បច្ចេកទេស សំដៅដល់ឧបករណ៍សម្រាប់ត្រួតពិនិត្យល្បឿន ឬជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ឬឧបករណ៍ប្រមូលរូបភាព និងព័ត៌មានជាអាទិ៍
- ឧបករណ៍សញ្ញា សំដៅដល់ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ដោយភ្នាក់ងារចរាចរណ៍សម្រាប់ផ្តល់ ជាសញ្ញាក្នុងការបញ្ជាឲ្យឈប់ ។ ឧបករណ៍សញ្ញានេះបញ្ចេញភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅ ពេលដំឡើង

1204

- យានជំនិះ ឬយាន សំដៅដល់យានសម្រាប់ដឹកមនុស្ស ឬទំនិញនៅលើផ្លូវ ឬសម្រាប់សណ្តោង ឬត្រូវគេសណ្តោងទោះមាន ឬគ្មានម៉ាស៊ីន
- រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនតូច សំដៅដល់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមានចំណុះចាប់ពី ១០ (ដប់) នាក់ ដល់ ២០ (ម្ភៃ) នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ
- រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនធំ សំដៅដល់រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមានចំណុះលើសពី ២០ (ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ
- យានយន្ត សំដៅដល់យានគ្រប់ប្រភេទដែលធ្វើចរាចរណ៍ដោយម៉ាស៊ីននៅលើផ្លូវថ្នល់
- រថយន្តគ្រួសារ សំដៅដល់រថយន្តដែលមានផ្ទុកមនុស្សមិនលើសពី ៩ (ប្រាំបួន) នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ ។ រថយន្តប្រភេទនេះ អាចត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាលក្ខណៈគ្រួសារ
- រថយន្តធុនស្រាល សំដៅដល់រថយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥ (បីក្បៀសប្រាំ) តោន
- រថយន្តធុនធ្ងន់ សំដៅដល់រថយន្តដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥ (បីក្បៀសប្រាំ) តោនឡើងទៅ
- រថយន្តក្រុង សំដៅដល់រថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរធុនធំដែលបម្រើសេវាដឹកជញ្ជូនសាធារណៈលើកំណាត់ផ្លូវមានកំណត់ក្នុងរាជធានី ឬទីក្រុង និងយកកម្រៃ
- យានយន្តកសិកម្មកែច្នៃ សំដៅដល់យានយន្តបករណ៍កែច្នៃសម្រាប់បម្រើការងារកសិកម្មដូចជាយានយន្តច្រូតស្រូវ យានយន្តបោកបែនស្រូវ និងយានយន្តកិនស្រូវជាអាទិ៍
- យានយន្តបករណ៍ សំដៅដល់យានយន្តពិសេសដែលមានឧបករណ៍ គ្រឿងចក្របំពាក់បន្ថែមគ្មានផ្ទុកមនុស្ស ឬគ្មានផ្ទុកទំនិញនៅក្រៅកាប៊ីន ដូចជារថយន្តលាយស៊ីម៉ង់ត៍ ឬរថយន្តសម្រាប់បម្រើការងារសាងសង់ផ្លូវ ស្ពានជាអាទិ៍
- រថយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរ សំដៅដល់រថយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញរបស់អ្នកដទៃ ឬផ្ទាល់ខ្លួន និងដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ
- អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ សំដៅដល់អ្នកបើកបរ និងថ្មើរជើងដែលធ្វើដំណើរនៅលើផ្លូវ
- ទម្ងន់ទទេរបស់យាន សំដៅដល់ទម្ងន់របស់យានដែលគ្មានមនុស្ស ឬគ្មានទំនិញ ប៉ុន្តែមានប្រេងឥន្ធនៈសម្រាប់ផ្តល់ឲ្យយាន មានឧបករណ៍ជួសជុល និងកង់បម្រុង
- ទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញដែលកំណត់ដោយរោងចក្រផលិតយាន

ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន សំដៅដល់ផលបូកសរុបទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនឹងទម្ងន់ផ្ទុកអតិបរមារបស់យាន ។ ប្រសិនបើមានសណ្តោង ទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ

201

- ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយ និងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញអនុញ្ញាត ។ ប្រសិនបើយានមានសណ្តោងទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមារបស់យាន គឺជាផលបូកនៃទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យាននីមួយៗ
- ទម្ងន់សរុបជាក់ស្តែងរបស់យាន សំដៅដល់ផលបូកទម្ងន់ទទេរបស់យានជាមួយនិងទម្ងន់ផ្ទុកមនុស្ស និងទម្ងន់ផ្ទុកទំនិញជាក់ស្តែង
- ទំនិញ សំដៅដល់សម្ភារៈ វត្ថុ ដី ថ្ម ក្រួស ខ្សាច់ ប្រេងឥន្ធនៈ សត្វ និងវត្ថុផ្សេងៗទៀតដែលដឹកជញ្ជូនតាមយានជំនិះ
- រ៉ឺម៉ក សំដៅដល់យានសម្រាប់ថ្នាក់ជាមួយថយន្ត ឬយានជំនិះផ្សេងទៀត
- សិរីម៉ែក សំដៅដល់យានសម្រាប់ថ្នាក់ជាប់នឹងក្បាលរថយន្តសណ្តោង ។

ជំពូកទី ២
សញ្ញាចរាចរណ៍

មាត្រា ៥.-

សញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោករួមមានផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមផ្លូវ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ និងសញ្ញាផ្សេងៗទៀត ។

ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ និងគំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវ ត្រូវរៀបចំជាប្រព័ន្ធចាក់ទងស៊ីចង្វាក់គ្នាជាហូរហែនៅតាមកន្លែងមានសារប្រយោជន៍ ដែលធ្វើឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវងាយស្រួលមើលឃើញ ។

សញ្ញាគ្រោះថ្នាក់នៅតាមដងផ្លូវដែលមានលក្ខណៈមិនអចិន្ត្រៃយ៍ ត្រូវដាក់ក្នុងចម្ងាយសមស្របល្មមគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទផ្លូវ ចំណាត់ថ្នាក់ផ្លូវ និងស្ថានភាពផ្លូវ ដែលអាចធ្វើឲ្យអ្នកបើកបរមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនបាន ។

ហាមចិក្រដាស ឬរបស់ផ្សេងៗទៀត ឬគូសវាសនៅលើផ្លាកសញ្ញា ឬប្រើប្រាស់ទម្រង់ផ្លាកសញ្ញា ឬនៅលើសម្ភារៈផ្សេងៗទៀតដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ច្បាស់បានល្អ ឬយល់ខ្លឹមសារសញ្ញាចរាចរណ៍មិនបានត្រឹមត្រូវ ឬធ្វើឲ្យអ្នកបើកបរចាំងវត្ត ។

រូបភាព និងខ្លឹមសារស្តីពីសញ្ញាចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការនិងដឹកជញ្ជូន ។

លំដាប់សិទ្ធិអាទិភាពត្រូវបានកំណត់ដូចតទៅ ៖
១- ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ។

(Handwritten mark)

២- ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ។

៣- សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍មានសិទ្ធិអាទិភាពលើភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ គំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍នៅតាមដងផ្លូវ និងបទបញ្ញត្តិចរាចរណ៍ទាំងឡាយ ។

ជំពូកទី ៣

អ្នកបើកបរយានជំនិះ

មាត្រា ៧.-

ការបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវប្រកាន់ស្តាំជានិច្ច ។ គ្រប់យានជំនិះដែលមានចលនានៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវតែមានអ្នកបើកបរ ។

រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ)តោន ឬរថយន្តដឹកអ្នកដំណើរដែលផ្ទុកអ្នកដំណើរចាប់ពី ៣៥ (សាមសិបប្រាំ)នាក់ឡើង ត្រូវមានអ្នកបើកបរ ១ (មួយ)នាក់ និងជំនួយការបើកបរ ១ (មួយ)នាក់ ដែលកាន់បណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទរថយន្តអមជាមួយស្របតាមប្រភេទផ្លូវ ចម្ងាយផ្លូវ និងពេលវេលាធ្វើដំណើរ ។

មាត្រា ៨.-

គ្រប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវអនុវត្តនូវវិធានការដូចខាងក្រោម ៖

១-អ្នកបើកបរយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី ៤៩(សែសិបប្រាំបួន)សង់ទីម៉ែត្រ គួបឡើងទៅ ត្រូវមានបណ្ណបើកបរតាមប្រភេទយានយន្ត ។

២-នៅពេលបើកបរយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវមានស្មារតីប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ចហើយស្ថិតក្នុងស្ថានភាពដែលអាចធ្វើសកម្មភាពបើកបរបានយ៉ាងស្រួល និងឆាប់រហ័ស ជាពិសេស លទ្ធភាពនៃការធ្វើចលនាមិនត្រូវឲ្យមានការរំខានឡើយ ។

៣-ហាមធ្វើឲ្យរំខានដល់អ្នករស់នៅជាប់តាមដងផ្លូវ និងអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវ ។

៤-ហាមពិសាគ្រឿងស្រវឹងដែលបណ្តាលឲ្យមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី ០,២៥ (សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប)ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ។

៥-ហាមបើកបរយានជំនិះដែលមានកង់ច្រវាក់ដែក ផ្ទាល់លើទ្រូងផ្លូវ ។ យានជំនិះប្រភេទនេះត្រូវដឹកតាមយានជំនិះដែលមានប្រភេទកង់រកាស៊ូ ។

៦-ហាមប្រើទូរស័ព្ទនៅពេលកំពុងបើកបរយានជំនិះដោយគ្មានឧបករណ៍ សំឡេងភ្ជាប់

ទំនាក់ទំនង ។

៧-ហាមផ្ទុកអ្នកដំណើរ ទំនិញ ឬវត្ថុផ្សេងៗដែលនាំឲ្យបាញ់ភ្នែកអ្នកបើកបរ ។

៨-អាចក្រយានយន្តអាចផ្ទុកមនុស្សពីរនាក់ និងអាចបន្ថែមបានកុមារមួយនាក់ ។ អ្នកបើកបរអាចក្រយានយន្ត និងអ្នករួមដំណើរ ព្រមទាំងកុមារដែលមានអាយុចាប់ពី ៣ (បី)ឆ្នាំឡើងទៅ ត្រូវពាក់

2009

ម្នាក់សុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។ អ្នកបើកបរត្រឹមត្រូវយានយន្ត និងអ្នកបើកបរទាចក្រយានយន្តសណ្តោង រឹមកត្រូវពាក់មួកសុវត្ថិភាពឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ។

៩- នៅក្នុងទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរ និងអ្នករួមដំណើរដោះស្រាយនៃរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែក្រវាត់ សុវត្ថិភាព ។

១០- នៅក្រៅទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរ និងអ្នករួមដំណើរទាំងអស់តាមរថយន្ត ត្រូវពាក់ខ្សែ ក្រវាត់សុវត្ថិភាព ស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៩០ នៃច្បាប់នេះ ។

១១- កុមារអាយុតិចជាង ១០ (ដប់) ខែ ត្រូវដាក់ក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារជេក និងមានខ្សែ ក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត ។

១២- កុមារមានអាយុចាប់ពី ១០ (ដប់) ខែ ទៅក្រោម ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ត្រូវអង្គុយក្នុងកៅអីសម្រាប់ កុមារដែលមានខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាពចងផ្អែកកៅអីនេះឲ្យជាប់ទៅនឹងកៅអីក្រោយនៃរថយន្ត ។

១៣- ហាមកុមារអាយុក្រោម ១០ (ដប់) ឆ្នាំ អង្គុយនៅកៅអីមុខនៃរថយន្ត ។

មាត្រា ៩.-

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកទិសចរាចរណ៍ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើប្រាស់ពាក់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងស្តាំ ដោយបើកបរកៀកទៅខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាបែងចែកគន្លងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរកៀកទៅ ខាងស្តាំលើកលែងតែត្រូវការបត់ឆ្វេង ។ អ្នកបើកបរអាចប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងបាននៅពេលដែល ឬ ឈប់ ។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១០.-

នៅលើគន្លងផ្លូវតម្រូវសម្រាប់យានជំនិះប្រភេទណាមួយ អ្នកបើកបរយានជំនិះប្រភេទដទៃមិន ត្រូវបើកបរចូលក្នុងគន្លងនេះទេ លើកលែងតែត្រូវចាកចេញ ឬចូលទៅក្នុងគន្លងផ្លូវរបស់ខ្លួន ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ហើយមានគំនូសបែងចែកទ្រូងផ្លូវ អ្នកបើកបរត្រូវ ប្រកាន់យកចំណែកផ្លូវខាងស្តាំ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិសដែលមានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើន អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាង ស្តាំបំផុត ។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង អ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវ ។

នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរផ្ទុយគ្នា ហើយនៅលើចំណែកផ្លូវនៃទិសនីមួយៗដែល មានគន្លងផ្លូវពីរ ឬច្រើន អ្នកបើកបរត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំបំផុត ។ ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ ចង្អៀតខ្លាំងអ្នកបើកបរអាចបើកបរបានលើគ្រប់គន្លងផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

ក្នុងករណីមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង ដូចមានចែងនៅកថាខណ្ឌ ៣ និងកថាខណ្ឌ ៤ ខាង លើយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយលឿនជាងយានជំនិះនៅក្នុងគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជា

(Handwritten mark)

ការរំលែងឡើយ ។ ចំពោះអ្នកបើកបរយានជំនិះដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី ៣,៥ (បីក្បួនសប្រាំ) តោន ត្រូវប្រកាន់យកគន្លងផ្លូវខាងស្តាំជានិច្ច លើកលែងមានការបត់ច្រូង ឬនៅពេលដែលអាចប្រើប្រាស់គន្លង ផ្លូវផ្សេងទៀតបាន ។ ដោយឡែកនៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១១.-

ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺពណ៌លឿង ជាសញ្ញាឲ្យប្រុងប្រយ័ត្ន ត្រៀមឈប់ ពន្លឺពណ៌បៃតង ជាសញ្ញាអនុញ្ញាតឲ្យយានជំនិះចេញដំណើរ ពន្លឺពណ៌ក្រហមជាសញ្ញាឃាត់ឲ្យឈប់ ។

ភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍បញ្ចេញពន្លឺក្រហមគឺជាសញ្ញាឃាត់ឲ្យឈប់ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខ ខ្សែបន្ទាត់គំនូសជាប់ពណ៌សកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ឬមុខគំនូសសម្រាប់ប្រើរឿងឆ្លងកាត់ ។ បើគ្មានឧបសគ្គ នៅខាងមុខ យានជំនិះខាងស្តាំបំផុតអាចបត់ស្តាំបានដោយប្រុងប្រយ័ត្ន លើកលែងតែមានភ្លើងសញ្ញា បញ្ចេញក្រហមហាមបត់ស្តាំ ។

មាត្រា ១២.-

អ្នកបើកបរត្រូវរវាងតាមស្តាំដៃ នៅគ្រប់រង្វង់មូល ឬខ្សឿនបែងចែកទ្រូងផ្លូវ ដែលជាឧបសគ្គនៃ ចលនាគ្រង់ទៅមុខរបស់យានជំនិះ លើកលែងតែមានកំណត់ផ្ទុយ ។

មាត្រា ១៣.-

អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកបរទន្ទឹមគ្នានៅលើទ្រូងផ្លូវ ឬគន្លងផ្លូវតែមួយទេ ។ អ្នកបើកបរមិនត្រូវ បើកបរកាត់ ឬរំលែងកូនរោង ឬកូននគរបាល ឬកូនគណៈប្រតិភូ ឬកូនដង្ហែផ្លូវការ ។

មាត្រា ១៤.-

បែបបទនៃការសណ្តោង ត្រូវអនុវត្តតាមបញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម ៖

- ចំពោះការថ្កកសណ្តោងយានជំនិះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើខ្សែកាប ឬដងដែក ឬឧបករណ៍ សម្រាប់ថ្កក ដែលធានាជាប់មាំល្អ និងងាយស្រួលក្នុងការបត់បែន
- ហាមអ្នកបើកបរប្រើខ្សែសណ្តោងចំពោះយានជំនិះដែលមានទម្ងន់សរុបលើសពី ៥ (ប្រាំ) តោនឡើងទៅ
- ហាមអ្នកបើកបរសណ្តោងយានជំនិះលើសពីមួយគ្រឿង ឬសណ្តោងយានជំនិះដែលមាន សណ្តោងរឹមក ឬសីមីរឹមក
- ហាមសណ្តោងទោចក្រយាន ឬទោចក្រយានយន្ត
- បង្គាប់អ្នកបើកបរសណ្តោងរថយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលមានអ្នកដំណើរនៅក្នុងនោះក្រៅពី អ្នករាន់ចង្កូត

2019

- ថយន្តដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ ត្រូវមានសញ្ញាត្រីកោណសមបាតដែលមាន
កញ្ចក់បាំងពន្លឺពណ៌លឿងពីរដាក់នៅកាងរថយន្តខាងមុខអមសងខាងផ្នែកលេខ ។

បច្ចេកទេសនៃការថ្នក់សណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍និងការដោះរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ចេញពីថយន្ត
ឬក្បាលថយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១៥.-

នៅកន្លែងថយន្តក្រុងឈប់នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទត្រូវបន្ថយល្បឿន
ហើយបើចាំបាច់ត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យថយន្តក្រុងចេញ ចូល ឬឈប់បានដោយងាយស្រួល ។

មាត្រា ១៦.-

ល្បឿនបើកបរយានជំនិះត្រូវកំណត់តាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- ការកំណត់ល្បឿនសម្រាប់យានជំនិះត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ
- អ្នកបើកបរមិនត្រូវប្រើល្បឿនយឺតខុសប្រក្រតីដោយគ្មានមូលហេតុត្រឹមត្រូវ ដែលធ្វើឲ្យរំខាន
ដល់យានជំនិះដទៃទៀតទេ ។ អ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនយឺត ត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំ
ដើម្បីទុកឲ្យអ្នកបើកបរដែលប្រើល្បឿនលឿនដែលពីខាងឆ្វេងដៃបានដោយងាយស្រួល
- អ្នកបើកបរណាដែលត្រូវបង្ខំចិត្តបន្ថយល្បឿនឲ្យយឺតខុសប្រក្រតី ត្រូវឲ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរ
ផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ហើយត្រូវបើកបរអែបទៅខាងស្តាំបំផុតនៃទ្រូងផ្លូវ
- បទប្បញ្ញត្តិកំណត់ល្បឿនមិនអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្ត ក្បួននគរបាល ក្បួនយោធា
ក្បួនគណៈប្រតិកូ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ យានយន្តពន្លត់អគ្គិភ័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់
មន្ទីរពេទ្យ និងយានយន្តខ្លះទៀតដែលបន្លឺសូរសព្ទ ភ្លើងសញ្ញាពិសេស នៅពេលកំពុងបំពេញ
ភារកិច្ចឡើយ ។

មាត្រា ១៧.-

ក្នុងគ្រប់ករណីអ្នកបើកបរត្រូវគ្រប់គ្រងលើល្បឿនបើកបររបស់ខ្លួនជានិច្ច ហើយត្រូវបើកបរ
ក្នុងល្បឿនសមស្របទៅតាមស្ថានភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីអាចបញ្ឈប់យានជំនិះបានទាន់ពេលវេលា
និងដោយគ្មានគ្រោះថ្នាក់ ។

អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ៖

- ១-ពេលជឿសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត ។
- ២-ពេលជឿសថយន្តដឹកជញ្ជូនអ្នកដំណើរ ឬថយន្តដឹកជញ្ជូនកុមារ ដែលកំពុងឈប់
ជាក់អ្នកដំណើរ ឬកុមារឡើងចុះ ។
- ៣-ពេលទៅជិតដល់ស្ពាន ឬជិតដល់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើងឆ្លងកាត់ ។
- ៤-ពេលអាកាសធាតុមិនល្អដែលមិនអាចមើលឃើញបានច្ងាយ និងច្បាស់ ។

(Handwritten mark)

៥-ពេលប្តូរទិសចរណ៍ ។

៦-កន្លែងផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវអិល ផ្លូវប្រសព្វ ឬរង្វង់មូល ។

៧-ពេលជិតដល់ទូលខ្ពស់ ឬពេលចុះចំណាត ។

៨-ពេលជៀស ឬជែងក្បួនយានកំពុងឈប់ ឬនៅពេលជៀស ឬជែងក្បួនដង្ហែងផ្សេងៗ ។

៩-ពេលមានវត្តជាឧបសគ្គ ឬមានផ្ទះច្រើនកៀកជាប់ទ្រូងផ្លូវ ។

១០-ក្នុងគ្រប់ករណីដែលមានផ្លាកសញ្ញាឲ្យបន្ថយល្បឿន ឬសញ្ញាគ្រោះថ្នាក់ ។

១១-កាលណាមានយានយន្តរបស់នគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ ក្បួនគណៈប្រតិក្ខ ក្បួនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ យានយន្តពន្លត់អគ្គិក័យ យានយន្តសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ មានបន្លឺសូរសព្ទ ឬ ភ្លើងសញ្ញា ឬយានយន្តផ្សេងទៀតដែលមានបន្លឺសូរសព្ទ ឬភ្លើងសញ្ញា អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវទាំងអស់ត្រូវ បន្ថយល្បឿន ហើយបើកបរអែបទៅខាងស្តាំ បើចាំបាច់ត្រូវឈប់នៅកៀនបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីសម្រួលផ្លូវឲ្យមានយន្តទាំងនេះធ្វើដំណើរទៅមុខដោយសុវត្ថិភាព ។

១២-កន្លែងមានសាលារៀន មន្ទីរពេទ្យដែលមានទីតាំងស្ថិតនៅក្បែរផ្លូវមិនលើសពី ៥០ (ហាសិប) ម៉ែត្រ ។

មាត្រា ១៨.-

យានយន្តដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅពីក្រោយយានយន្តមួយផ្សេងទៀត ត្រូវរក្សាទុកចន្លោះសុវត្ថិភាព គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីជៀសវាងការប៉ះទង្គិច នៅពេលដែលយានយន្តខាងមុខបន្ថយល្បឿន ឬឈប់ដោយ ចៃដន្យ ។ ចន្លោះសុវត្ថិភាពសម្រាប់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវកំណត់ ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ១៩.-

ក្នុងការរំជែង អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទត្រូវរំជែងទៅខាងឆ្វេង ។ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរអាចរំជែង ទៅខាងស្តាំបាន ប្រសិនបើអ្នកបើកបរយានដែលត្រូវគេរំជែងនោះ បាននិងកំពុងធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាង ឆ្វេង ហើយឈប់ ឬត្រៀមដើម្បីបត់ឆ្វេង ។

២- មុននឹងរំជែង អ្នកបើកបរត្រូវដឹងច្បាស់ថា ការរំជែងនេះមិនបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វី ឡើយ ដោយត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

ក-ឃើញច្បាស់ថា នៅខាងមុខគ្មានឧបសគ្គហើយអាចបើកបរចូលទៅក្នុងចរន្តចរាចរណ៍ ដូចគ្នាបាននៅពេលដែលរួច ដោយមិនរំខានដល់ការធ្វើចរាចរណ៍របស់អ្នកដទៃឡើយ ។

ខ-គ្មានអ្នកបើកបរយានជំនិះណាមួយដែលនៅពីក្រោយខ្លួនចាប់ផ្តើមសុំរំជែងខ្លួន ។

គ-គ្មានឲ្យសញ្ញាសុំរំជែងយានផ្សេងទៀត ពីអ្នកបើកបរយានជំនិះខាងមុខខ្លួន ។

2017

ឃ- ត្រូវដឹងច្បាស់ថាល្បឿនសមាមាត្ររវាងយានទាំងពីរ អាចឲ្យជែងក្នុងរយៈពេលខ្លីបំផុតបាន ។

ង- ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំជែង ដោយប្រើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវប្រើបន្ថែមភ្លើងកូត ហ្វាស្លាស៊ីតនៅពេលយប់ ឬស៊ីផ្លេនៅពេលថ្ងៃ លើកលែងតែក្នុងទីប្រជុំជនដែលការប្រើប្រាស់ស៊ីផ្លេសុំជែង ត្រូវហាមឃាត់ ។

ច- ត្រូវដឹងច្បាស់ថា អ្នកបើកបរយានជំនិះខាងក្រោយនិងខាងមុខបានដឹងអំពីការសុំជែងរបស់ខ្លួនហើយ ។

ឃ- នៅពេលដឹងថាយានខាងក្រោយសុំជែង អ្នកបើកបរយានខាងមុខត្រូវពិនិត្យចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួន បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវឲ្យសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឬលើកដៃឆ្វេងឡើងលើបត់ទៅស្តាំ និងបន្ថយល្បឿនអែបទៅខាងស្តាំ ជាសញ្ញាឲ្យអ្នកបើកបរយានខាងក្រោយដែលសុំជែងដឹងថាអាចជែងបាន ។ ក្នុងករណីដែលអ្នកបើកបរខាងមុខពិនិត្យឃើញថានៅចំណែកផ្លូវខាងមុខខ្លួនមិនទំនេរ ឬមានឧបសគ្គត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងឆ្វេង ឬលាតដៃឆ្វេងសន្លឹងត្រង់ទៅខាងក្រៅជាសញ្ញាឲ្យដឹងថាការជែងពុំទាន់អាចធ្វើទៅបានទេ ។

៤- នៅពេលជែង ត្រូវបង្កើនល្បឿន និងទុកចន្លោះពីយានមួយទៀតយ៉ាងតិច ១ (មួយ) ម៉ែត្រ ។

៥- នៅលើទ្រូងផ្លូវគ្មានគំនូសបង្កូត អ្នកបើកបរយានអាចជែងដោយប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវមួយចំហៀងទៀតបាន ប្រសិនបើទង្វើនេះមិនធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ ឬរំខានដល់យានដែលបើកបរផ្ទុយ នឹងទិសរបស់ខ្លួន ។

៦- នៅពេលជែងផុត អ្នកបើកបរត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំវិញ ដើម្បីឲ្យដំណឹងថាខ្លួនត្រូវចូលក្នុងចរន្តចរណ៍របស់ខ្លួនវិញ ។

៧- ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវមានគន្លងផ្លូវច្រើនតាមទិសចរណ៍ តែមួយសម្រាប់ទិសដៅផ្សេងគ្នាយានស្ថិតនៅគន្លងណាមួយបើកបរលឿនជាងយាននៅគន្លងណាមួយទៀត មិនចាត់ទុកជាការជែងឡើយ ។

ហាមជែងគ្នានៅក្នុងករណីខាងក្រោម ៖

- ជែងគ្នាជាបីជួរ (ជែងលើថយន្តដែលកំពុងជែងគ្នា)
- កន្លែងមានសញ្ញាហាមជែង
- នៅកន្លែងផ្លូវកោង ឬផ្លូវឡើងទួល លើកលែងតែការជែងនេះអាចទុកឲ្យផ្នែកទ្រូងផ្លូវខាងឆ្វេងគំនូសបង្កូតកណ្តាលនៅទំនេរបាន
- នៅជិត ឬកន្លែងផ្លូវបត់ ផ្លូវខ្លាំង ផ្លូវអិល
- នៅកន្លែងកំពូលផ្លូវចាត់ ផ្លូវតូចចង្អៀត ឬផ្លូវដាក់សញ្ញាបន្ថយល្បឿន
- នៅលើស្ពាន ឬពេលចុះចំណោត
- នៅកន្លែងការដ្ឋាន
- នៅជិត ឬកន្លែងកំណាត់ផ្លូវដែលទុកសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់

Handwritten signature or mark.

- នៅផ្លូវក្រោមស្ថាន ឬផ្លូវរូង
- នៅពេលមើលឃើញមិនច្បាស់ ដូចជាពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអំពូខ្លាំង ដីហុយខ្លាំង ឬផ្សែងខ្លាំង
- នៅជិត ឬកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើងដែលគ្មានរបាំង
- នៅលើផ្លូវដែលមានទឹកលិច ។

មាត្រា ២០.-

ក្នុងការជៀស ៖

១- អ្នកបើកបរយានជំនិះគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវជៀសគ្នាដោយប្រកាន់ស្តាំដៃរៀងៗខ្លួន ។

២- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចង្អៀត ឬនៅលើផ្លូវដែលអាចមានគ្រោះថ្នាក់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿនរៀងៗខ្លួន ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ យានជំនិះទាំងពីរត្រូវឈប់ ហើយបើជាយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុនត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវដោយលើកដៃ ឬដោយស៊ីផ្លែនៅពេលថ្ងៃ ឬប្រើភ្លើងហ្វារជាសញ្ញានៅពេលយប់ ហើយរង់ចាំយានជំនិះដែលមកពីមុខបញ្ចេញសញ្ញាយល់ព្រមឲ្យទៅមុន ទើបធ្វើដំណើរទៅបាន ។ ប៉ុន្តែបើជាយានជំនិះប្រភេទខុសគ្នា អ្នកបើកបរយានយន្តដែលមានទំហំធំត្រូវទុកផ្លូវឲ្យយានជំនិះដែលមានទំហំតូចជាងយានជំនិះរបស់ខ្លួនធ្វើដំណើរទៅមុន ។

៣- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវតូចដែលបរបានយានជំនិះតែមួយ ហើយមានកន្លែងមួយដែលអាចជៀសគ្នាបាន យានជំនិះណាដែលមកដល់កន្លែងនេះមុន ត្រូវឈប់រង់ចាំនៅកន្លែងនេះ ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះមួយទៀតជៀសបានស្រួល ។

៤- ក្នុងករណីទ្រូងផ្លូវចង្អៀត មិនអាចជៀសគ្នាបាន ហើយចាំបាច់មានយានជំនិះណាមួយត្រូវថយក្រោយ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

ក- ចំពោះយានជំនិះប្រភេទដូចគ្នា យានជំនិះណាចង់ទៅមុន ត្រូវធ្វើសញ្ញាសុំផ្លូវហើយត្រូវមានការយល់ព្រមថយក្រោយពីយានមួយទៀត ។

ខ- ចំពោះយានគ្មានសណ្តោង និងយានមានសណ្តោង យានគ្មានសណ្តោងត្រូវថយក្រោយ ។

គ- ចំពោះយានធុនស្រាល និងធុនធ្ងន់ យានធុនស្រាលត្រូវថយក្រោយ ។

ឃ- ចំពោះថយន្តដឹកទំនិញ និងថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ ថយន្តដឹកទំនិញត្រូវថយក្រោយ ។

៥- ពេលជៀសគ្នានៅលើផ្លូវចោតហើយចង្អៀត យានជំនិះចុះចំណោតត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះឡើងចំណោតទៅមុន ។

ក្នុងការជៀសគ្នា យានជំនិះណាមើលឃើញនៅលើចំណែកផ្លូវរបស់ខ្លួនមានឧបសគ្គដូចជាថ្មរួច ឬយានជំនិះឈប់ស្ងៀម យានជំនិះនោះត្រូវឈប់ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះមួយទៀតទៅមុន ។

(Handwritten mark)

៧- នៅលើស្ថានចង្អៀតដែលបើកបរបានតែរថយន្តមួយគ្រឿង យានយន្តជុនធំត្រូវទុកសិទ្ធិ
ឲ្យយានយន្តជុនស្រាលទៅមុន ។

៨- មុនពេលជៀសគ្នានៅពេលយប់ក្រៅទីប្រជុំជន ហើយគ្មានចង្អៀងអគ្គិសនី យានជំនិះ
ទាំងពីរត្រូវបិទភ្លើងហ្វារហើយបើកភ្លើងកូតវិញ ។

មាត្រា ២១.-

សិទ្ធិអាទិភាពនៅផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

១- គ្រប់អ្នកបើកបរនៅពេលទៅជិតដល់ផ្លូវប្រសព្វ ត្រូវបន្ថយល្បឿន និងពិនិត្យមើលចលនា
ចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលខ្លួនត្រូវឆ្លងកាត់នោះហើយត្រូវធ្វើដំណើរឆ្លងកាត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត
បើផ្លូវខាងមុខមិនស្រលះល្អ ។ ក្នុងករណីចាំបាច់ ត្រូវធ្វើសញ្ញាឲ្យដំណឹងដល់អ្នកបើកបរដែលមកពីផ្លូវ
ផ្សេងទៀត ដោយប្រើសញ្ញាសូរសព្ទពេលថ្ងៃ និងប្រើភ្លើងសញ្ញាកូត ហ្វារឆ្លាស់គ្នានៅពេលយប់ ។ នៅលើ
ផ្លូវផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យគេ អ្នកបើកបរត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនមួយដែលអាចបញ្ឈប់យានខ្លួនបានដើម្បី
ផ្តល់សិទ្ធិដល់យានដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិទៅមុន ។

២- ទោះបីនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ណាមួយដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើ
ចរាចរណ៍ទៅមុខបានក៏ដោយ ក៏អ្នកបើកបរមិនត្រូវបើកចូលទៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វឡើយ ប្រសិនបើអំពើ
នេះអាចតម្រូវឲ្យខ្លួនបញ្ឈប់យានជំនិះនៅក្នុងផ្លូវប្រសព្វដោយសារតែមានចរាចរណ៍ចង្អៀតខ្លាំង ។ ក្នុង
ករណីបែបនេះ អ្នកបើកបរត្រូវឈប់នៅមុខផ្លូវប្រសព្វ ដើម្បីកុំឲ្យស្ទុះចរាចរណ៍យានដែលមកពីទិស
ផ្សេងទៀត ។

៣- នៅផ្លូវប្រសព្វដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរយាន
ដែលមកពីស្តាំរបស់ខ្លួនទៅមុន ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីផ្លូវប្រសព្វបែកជាបីដែលគ្មានសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព អ្នក
បើកបរយាននៅផ្លូវដែលចប់ត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរយាននៅលើផ្លូវបន្តទៅមុន ។

៤- អ្នកបើកបរដែលទៅដល់រង្វង់មូល ទោះបីខ្លួនស្ថិតនៅលើផ្លូវប្រភេទណាក៏ដោយ ត្រូវផ្តល់
សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យអ្នកបើកបរដែលស្ថិតនៅក្នុងទ្រូងផ្លូវឯកទិសក្រវាត់រង្វង់មូលដែលមានសញ្ញាបង្ហាញ
ទិសទៅមុន ។

៥- នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញាសម្គាល់សិទ្ធិអាទិភាព អ្នកបើកបរត្រូវ
ទុកផ្លូវឲ្យយានជំនិះដែលស្ថិតនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិអាទិភាពធ្វើដំណើរទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វ
នោះបានតែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ ។

៦- នៅពេលទៅដល់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានដាក់សញ្ញា "ឈប់" អ្នកបើកបរត្រូវឈប់ស្ងៀម
នៅមុខគំនូសកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ដើម្បីទុកឲ្យយានជំនិះនិងថ្មើរជើងដែលនៅលើផ្លូវមានសិទ្ធិធ្វើដំណើរ
ទៅមុន ហើយអាចឆ្លងកាត់ផ្លូវប្រសព្វនោះបានតែនៅពេលណាដែលខ្លួនជឿជាក់ថាពុំមានគ្រោះថ្នាក់
អ្វីឡើយ ។

000

៧- ដោយឡែកអ្នកបើកបរត្រូវតែទុកឲ្យឃានជំនិះបម្រើការរបស់នគរបាល យោធា កងរាជ អាវុធបាត ឃានពន្ធដារអគ្គិភ័យ ឬឃានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយឲ្យសញ្ញា សូរសព្ទ និងសញ្ញាភ្លើងពិសេសឲ្យដឹងពីការមកដល់របស់ខ្លួនទៅមុន ។

៨- ឃានជំនិះដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ចដូចខាងក្រោមមានសិទ្ធិអាទិភាពតាមលំដាប់ ដូចតទៅ ៖

- ឃានពន្ធដារអគ្គិភ័យ
- ឃានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ
- ឃាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធបាត កូនគណៈប្រតិភូ កូនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនឃានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ ។

៩- មុននឹងបើកបរពេញពីផ្លូវឯកជនដែលមិនបើកឲ្យធ្វើចរាចរណ៍ជាសាធារណៈ ដូចជា ច្រកគេហដ្ឋាន រោងចក្រ អគារ ឬទីលានផ្សេងៗ អ្នកបើកបរត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់បំផុត និងត្រូវ ទុកសិទ្ធិអាទិភាពឲ្យឃានជំនិះឬប្រើរឿងដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវសាធារណៈទៅមុន ។

១០- អ្នកបើកបរពេញមកពីផ្លូវលំ ឬផ្លូវដី ត្រូវទុកសិទ្ធិឲ្យអ្នកបើកបរលើផ្លូវផ្សេងទៀតដែល មិនមែនជាផ្លូវលំឬផ្លូវដីទៅមុន ។

១១- នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ បើទ្រូងផ្លូវមួយមានចែកជាច្រើនគន្លងផ្លូវ ហើយមានគន្លងផ្លូវមួយ ឬច្រើនត្រូវប្រមូលសម្រាប់ឃានជំនិះប្រភេទខ្លះធ្វើចរាចរណ៍ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីអាទិភាពចរាចរណ៍ដែល មានចែងក្នុងមាត្រានេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកបើកបរដែលធ្វើចរាចរណ៍នៅលើគន្លងផ្លូវប្រភេទនេះ លើក លែងតែឃានជំនិះដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី ៧ និងចំណុចទី ៨ ខាងលើនេះ ។

មាត្រា ២២.-

ការបើកបរឆ្លងកាត់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើង ៖

- ១- អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿននៅពេលជិតដល់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើង ។
- ២- នៅកន្លែងផ្លូវថ្នល់កាត់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើងដែលមានដាក់របារ ឬរបាំង អ្នកបើកបរមិនត្រូវបរចូល ទៅទីនោះ នៅពេលដែលរបាំងនោះបិទ ឬកំពុងបិទ ឬកំពុងបើកឡើយ ។
- ៣- នៅកន្លែងមានឆ្នាំនៅត្រង់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវស្តាប់បញ្ហាឆ្នាំហើយមិនត្រូវ បង្កឲ្យមានឧបសគ្គដល់ការបិទបើករបារ ឬរបាំងឡើយ ។
- ៤- កាលណាមានរថភ្លើងមកជិតដល់ អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបត្រូវឈប់ជាបន្ទាន់ដើម្បីទុក ផ្លូវឲ្យរថភ្លើងធ្វើចរាចរណ៍ទៅមុន ។ គង្វាលសត្វទាំងអស់ត្រូវរកវិធីទប់ស្កាត់ហ្វូងសត្វពាហនៈ កុំឲ្យឆ្លង កាត់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើងជាប់ខាត ។

៥- កាលណារថភ្លើងបន្លឺសញ្ញាជិតមកដល់ អ្នកបើកបរគ្រប់រូបត្រូវឈប់យ៉ាងតិច ២ (ពីរ) ម៉ែត្រពីរបារ ឬរបាំង ហើយបើគ្មានរបារ ឬរបាំង ត្រូវឈប់យ៉ាងតិច ៥ (ប្រាំ) ម៉ែត្រពីផ្លូវថ្នល់ភ្លើង ។

(Handwritten mark)

៦- ក្នុងករណីដែលយានជំនិះតាំងដំណើរ ឬហួសសត្វធ្វើដំណើរចូលមកជ្រុលទៅលើផ្លូវថែភ្លើង អ្នកបើកបរ ឬគង្វាលសត្វ ត្រូវរឹះរកមធ្យោបាយកុំឲ្យមានកើតជាឧបសគ្គដល់ថែភ្លើង ឬត្រូវឲ្យដំណឹងដល់ភ្នាក់ងារទទួលខុសត្រូវផ្លូវថែភ្លើងដែលនៅជិតបំផុតអំពីគ្រោះថ្នាក់ដែលនឹងអាចកើតឡើងបាននោះប្រសិនបើខ្លួនមិនអាចបញ្ជាសឧបសគ្គលើផ្លូវថែភ្លើងដោយខ្លួនឯងបាន ។

មាត្រា ២៣.-

ការឈប់និងការចតនៅលើផ្លូវថ្នល់ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- គ្រប់យានជំនិះដែលឈប់ ឬចត មិនត្រូវបង្កឲ្យខ្លាចដល់យានជំនិះផ្សេងៗ ទៀតដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

២- នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះត្រូវឈប់ ឬចតនៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ដោយអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដូចខាងក្រោម ៖

- ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវចត ឬឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន
- ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវចត ឬឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍ ។

៣- នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានជំនិះ ឬសត្វពាហនៈត្រូវឈប់ ឬចតនៅក្រៅទ្រូងផ្លូវ ។ បើគ្មានទីណាផ្សេងទៀតដែលយានជំនិះអាចចតបានក្រៅពីទ្រូងផ្លូវទេនោះ ត្រូវអនុវត្តតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងចំណុចទី ១ ខាងលើនេះ ។

៤- នៅក្រៅទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះដែលខូចតាំង ឬត្រូវបង្ខំឲ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ឬ/និងដាក់សញ្ញាត្រីកោណចម្ងាយយ៉ាងតិច ៣០ (សាមសិប) ម៉ែត្រ ដែលអាចមើលឃើញយ៉ាងតិច ១០០ (មួយរយ) ម៉ែត្រ ។ ក្នុងករណីបញ្ហាខាងលើនេះកើតឡើងនៅកន្លែងហាមឈប់ ឬចតត្រូវជូនដំណឹងដល់សមត្ថកិច្ចដែលនៅជិតដើម្បីមានវិធានការបន្ថែម ។

៥- នៅក្នុងទីប្រជុំជន គ្រប់យានជំនិះត្រូវឈប់ឬចតដាក់ទំនិញ ឬមនុស្សឡើងចុះនៅចម្ងាយមិនលើសពី ២៥ (ម្ភៃប្រាំ) សង់ទីម៉ែត្រពីគែមចិញ្ចើមផ្លូវ និងយ៉ាងតិច ៥ (ប្រាំ) ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង និងចន្លោះយ៉ាងតិច ១០ (ដប់) ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោងនៃមហាវិថី ។ នៅក្រៅទីប្រជុំជន យានទាំងអស់ត្រូវឈប់ ឬចតយ៉ាងតិចបំផុត ១០ (ដប់) ម៉ែត្រពីផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ឬផ្លូវកោង ។

៦- ក្នុងការចត មុនពេលដើរឆ្ងាយពីយានជំនិះរបស់ខ្លួន អ្នកបើកបរត្រូវចាប់ហ្វ្រាំងដៃ ឬមានវិធានការផ្សេងៗ ដើម្បីការពារគ្រោះថ្នាក់ជាយថាហេតុ នៅពេលដែលខ្លួនអវត្តមាន ។

៧- ហាមឈប់ ឬចតយានជំនិះនៅទីកន្លែងដូចខាងក្រោម ៖

- នៅលើទ្រូងផ្លូវ ចិញ្ចើមផ្លូវដែលទុកបម្រុងឲ្យប្រើរឿង និងក្នុងចន្លោះយ៉ាងតិច ៥ (ប្រាំ) ម៉ែត្រពីមុខគំនូសឆ្លុកកាត់ទទឹងទ្រូងផ្លូវសម្រាប់ប្រើរឿង ឬនៅលើគំនូសនេះ
- នៅលើផ្លូវសម្រាប់ប្រើរឿង

Handwritten mark or signature

- លើកនៃឯកសារប្រកាសសម្រាប់ការឈប់ ឬចតនៃយានប្រភេទខ្លះ
- នៅចន្លោះតែមន្ត្រីរដ្ឋ និងខ្សែគំនូសបង្អួត ប្រសិនបើនៅចន្លោះខ្សែគំនូសបង្អួត និងយានចតនេះតិចជាង ៣ (បី) ម៉ែត្រ ដែលមិនអាចឲ្យយានមួយផ្សេងទៀតបរាសដោយឥតឆ្លងកាត់ ឬជាន់លើខ្សែគំនូសបង្អួត
- នៅជិតបង្គោលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ដែលធ្វើឲ្យបាំងភ្នែកអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមិនអាចមើលឃើញសញ្ញាចរាចរណ៍ទាំងនេះបាន
- នៅគ្រប់ទីកន្លែងដែលធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ច្រកចេញចូល ការចតឬការឈប់នៃយានដទៃទៀត
- នៅលើស្ពាន លើផ្លូវក្រោមស្ពាន លើផ្លូវរូង លើផ្លូវប្រសព្វ លើផ្លូវកាត់ផ្លូវថ្នល់ភ្លើង លើផ្លូវក្នុងរង្វង់មូល ផ្លូវកោងខ្លាំង ឬលើផ្លូវចោកខ្លាំង ដែលមិនអាចមើលឃើញយានផ្សេងទៀតពីចម្ងាយបាន
- នៅចន្លោះតិចជាង ២០ (ម្ភៃ) ម៉ែត្រពីផ្លូវថ្នល់ភ្លើងឆ្លងកាត់
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ (ដប់) ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយទីតាំងបូមទឹករបស់យានពន្ធដារអគ្គិភ័យ និងនៅមុខស្ថានីយពន្ធដារអគ្គិភ័យ
- លើច្រកចេញចូលនៃអគារសាធារណៈ
- នៅលើទ្រូងផ្លូវមុខច្រកចេញចូលផ្ទះឯកជន លើកលែងតែយានរបស់ម្ចាស់ផ្ទះដែលជាកម្មសិទ្ធិតែមួយ
- ជាពីរជួរទន្ទឹមគ្នា
- នៅលើតែមន្ត្រីរដ្ឋម្នាក់ បើនៅតែម្នាក់ទៀតដែលឈមមុខគ្នាជាកន្លែងទុកសម្រាប់ឲ្យយានជំនិះចត លើកលែងតែក្នុងករណីដែលអាចចតបានទាំងសងខាង
- នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមឈប់ ឬហាមចត
- នៅលើទ្រូងផ្លូវថ្នល់លើសពី ២៤ ម៉ែត្រ
- នៅចន្លោះតិចជាង ១០ (ដប់) ម៉ែត្រពីមុខ និងពីក្រោយផ្លាកសញ្ញាកន្លែងរបស់រថយន្តក្រុងឈប់
- នៅចន្លោះតិចជាង ១ (មួយ) ម៉ែត្រពីមុខ ឬពីក្រោយរថយន្តដែលឈប់ ឬចតបន្តកន្ទុយគ្នា
- នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬផ្លូវបត់ ។

មាត្រា ២៤.-

ករណីដែលមានយានជំនិះដើម្បីចុះ ឬឡើងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ច ជាពិសេស ចំពោះការប្រកួតរថយន្ត ឬឡើងនៅផ្នែកខាងច្រើងយាន។

deu

មាត្រា ២៥.-

មុនពេលចេញដំណើរពីចំណត អ្នកបើកបរត្រូវឲ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះ ដោយត្រូវជឿជាក់ថាការចេញដំណើរបស់យានយន្តគ្មានបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃឡើយ ។

មុនពេលផ្លាស់ប្តូរទិសដៅយានជំនិះដូចជា ការបត់ឆ្វេង ឬបត់ស្តាំ ការប្តូរគន្លងផ្លូវ ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ ឬថយក្រោយ ការអែបខាងដើម្បីឈប់ ឬចត អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន និងឲ្យសញ្ញាយ៉ាងច្បាស់ និងគ្រប់គ្រាន់ជាដំណឹងដល់អ្នកដទៃដែលកំពុងប្រើប្រាស់ផ្លូវនោះ ។

ក្នុងការបត់ឆ្វេង ឬបត់ស្តាំ ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ ឬថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តតាមវិធានដូចខាងក្រោម ៖

១- ការបត់ឆ្វេង

- មុន នឹងធ្វើការបត់ឆ្វេង ត្រូវក្រឡេកមើលក្រោយតាមកញ្ជក់មើលក្រោយ ពិសេស តាមកញ្ជក់ខាងឆ្វេង ដើម្បីឲ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍នៅពីខាងក្រោយ
- ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសទៅខាងឆ្វេងឲ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវបើកអែបគំនូសបង្អួកកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- នៅពេលរៀបនឹងបត់ឆ្វេង ត្រូវមើលឆ្វេង ស្តាំ និងមើលឆ្វេងម្តងទៀត ពិសេស មើលចរាចរណ៍យានមកពីទិសផ្ទុយ ។ បើផ្លូវទំនេរ ត្រូវបត់ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ពិសេសចំពោះប្តីជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។ បើផ្លូវមិនទំនេរ ត្រូវរង់ចាំដោយទុកឲ្យអ្នកបើកបរយានដែលមកពីទិសផ្ទុយ និងមកពីទិសខាងស្តាំទៅមុន
- ការបត់ឆ្វេងត្រូវធ្វើតាមបែបសៀវភៅ គឺបត់ពីក្រោយយានមកពីទិសផ្ទុយ លើកលែងតែមានការណែនាំពីនគរបាលចរាចរណ៍ ។

២- ការបត់ស្តាំ

- មុននឹងធ្វើការបត់ស្តាំ ត្រូវក្រឡេកមើលតាមកញ្ជក់មើលក្រោយ ពិសេស តាមកញ្ជក់ខាងស្តាំ ដើម្បីឲ្យដឹងទីតាំង និងចលនាចរាចរណ៍យាននៅពីខាងក្រោយ
- បើគ្មានឧបសគ្គអ្វីទេ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្តូរទិសខាងស្តាំ ឲ្យបានចម្ងាយគ្រប់គ្រាន់ពីទីកន្លែងដែលត្រូវបត់ និងបន្ថយល្បឿន ហើយបើកអែបមកស្តាំ
- នៅពេលរៀបនឹងបត់ស្តាំ ត្រូវមើលឆ្វេងស្តាំ ហើយត្រូវមើលក្រោយតាមកញ្ជក់ខាងស្តាំម្តងទៀត ជាពិសេសត្រូវជឿជាក់ថា គ្មានឧបសគ្គនៅខាងស្តាំផ្នែកខាងក្រោយឡើយ ។ បើទំនេរ ត្រូវបើកឲ្យកៀកស្តាំបំផុតដែលអាចធ្វើទៅបាន និងត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះប្តីជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ។

៣- ការបត់ត្រឡប់ក្រោយ និងថយក្រោយ

- អ្នកបើកបរដែលមានបំណងបត់ត្រឡប់ក្រោយ ឬថយក្រោយ ត្រូវជឿជាក់ថា ទង្វើនេះមិនធ្វើឲ្យខ្លាចខ្លាំង ឬបណ្តាលឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតឡើយ
- ចំពោះការបើកបរថយក្រោយ អ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្ន និងក្រឡេកមើលចលនាចរាចរណ៍ខាងក្រោយយានគ្រប់វិនាទី ពិសេសមុននឹងថយក្រោយ ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នមើលឲ្យបានសព្វជ្រុងជ្រោយចំពោះកុមារតូច ឬសត្វតូចៗនៅខាងក្រោយ
- ហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ នៅក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ៖
  - នៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ឬជិតផ្លូវថ្នល់ឆ្លងកាត់
  - នៅត្រង់ផ្លូវកោងដែលអ្នកបើកបរមិនអាចមើលឃើញយានផ្សេងៗ ទៀតបានក្នុងចម្ងាយ ១៥០ (មួយរយហាសិប) ម៉ែត្រ
  - នៅជិតដល់កំពូលខ្ពស់ និងនៅពេលចុះពីកំពូលខ្ពស់
  - នៅកន្លែងដែលមានសញ្ញាហាមបត់ត្រឡប់ក្រោយ
  - នៅលើទ្រូងផ្លូវឯកទិស ។

វិធានខាងលើនេះ ត្រូវបានលើកលែង ពេលមានសញ្ញាបញ្ជាបស់នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ឬគំនូសសញ្ញាចរាចរណ៍នៅលើទ្រូងផ្លូវ ។

មាត្រា ២៦._

នៅពេលមានថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- ១- គ្រប់ករណីទាំងអស់ អ្នកបើកបរត្រូវតែឈប់នៅពេលថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់នៅកន្លែងដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ។
- ២- នៅត្រង់កន្លែងផ្លូវប្រសព្វ ឬនៅជិតកៀកផ្លូវប្រសព្វ អ្នកបើកបរត្រូវហាមឃាត់ក្នុងការធ្វើឲ្យអាក់ខាន ឬរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ទោះបីគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ក៏ដោយ ។
- ៣- ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វដែលមានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬមានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ ទោះបីមានភ្លើងពណ៌បៃតង ឬមានបញ្ជាភ្នាក់ងារឲ្យទៅមុខក៏ដោយ អ្នកបើកបរមិនត្រូវធ្វើឲ្យខ្លាច ឬធ្វើឲ្យរាំងស្ទះដល់ថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់នៅលើគំនូសសញ្ញាថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ឡើយ ។ ចំពោះអ្នកបើកបរដែលបត់ចូលទ្រូងផ្លូវផ្សេងទៀតហើយនៅទ្រូងផ្លូវនោះមានថ្មើរជើងកំពុងឆ្លងកាត់ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន បើចាំបាច់ត្រូវឈប់ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឲ្យថ្មើរជើងឆ្លងកាត់រួចរាល់សិន ។

ក្នុងករណីមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់នៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារបញ្ជាចរាចរណ៍នៅទីនោះ អ្នកបើកបរត្រូវបន្ថយល្បឿន ឬត្រូវឈប់ដើម្បីផ្តល់សិទ្ធិឲ្យថ្មើរជើងដែលកំពុងឆ្លងកាត់ ឬរៀបនឹងឆ្លងកាត់ទៅមុន ។

Handwritten mark or signature

ជំពូកទី ៤
ការប្រើភ្លើង និងសូរសព្ទឃានជំនិះ

មាត្រា ២៧.-

នៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ចុះអំពូ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវរូង អ្នកបើកបរយាននៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាតាមលក្ខខណ្ឌ ដូចខាងក្រោម ៖

១- ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានយន្ត ៖

ក- ភ្លើងហ្វារ : នៅពេលយប់ នៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានអគ្គិសនីបំភ្លឺ ជាទូទៅត្រូវប្រើភ្លើងហ្វារដើម្បីមើលទៅមុខឲ្យបានឆ្ងាយ តែត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នកុំឲ្យវាខានដល់ចរាចរណ៍ដែលមកពីទិសផ្ទុយ ។

ហាមបើកភ្លើងហ្វារនៅក្នុងទីក្រុង ឬទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺគ្រប់គ្រាន់ លើកលែងតែករណីធ្វើសញ្ញាសុំដៃដង ឬសុំបើកផ្លូវដោយប្រើឆ្នាំងស្រាជាមួយភ្លើងកូត ។

ខ- ភ្លើងកូត : ត្រូវប្រើភ្លើងកូត ក្នុងករណីដូចខាងក្រោម ៖

- នៅពេលយប់ នៅក្នុងទីប្រជុំជន និងក្រៅទីប្រជុំជនដែលមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ
- នៅពេលយប់ នៅក្រៅទីប្រជុំជនដែលគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមផ្លូវ ក្នុងករណីរៀបរយនឹងជៀសយានមួយផ្សេងទៀត និងនៅពេលបើកបរពីក្រោយជិតយានជំនិះមួយទៀត
- នៅពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ដូចជានៅពេលភ្លៀងខ្លាំង ឬចុះអំពូ ឬឆ្លងកាត់ផ្លូវរូង
- ភ្លើងកូតអាចប្រើប្រាស់ឆ្នាំងស្រាភ្លើងហ្វារធ្វើឲ្យមានពន្លឺភ្លឺបំភ្លឺត ជាសញ្ញាជំនួសសុំផ្លូវនៅពេលយប់ ។

គ- ភ្លើងទីតាំង : នៅពេលយប់ក្នុងទីប្រជុំជន យានជំនិះទាំងឡាយដែលកំពុងបើកបរយ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមានភ្លើងទីតាំងដែរ ដោយមិនបាច់ប្រើភ្លើងកូត ប្រសិនបើទ្រូងផ្លូវមានពន្លឺភ្លើងអគ្គិសនីគ្រប់គ្រាន់ ។ ភ្លើងទីតាំងនេះប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រាប់វត្តមានយាន និងទំហំយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីមុខ ។

ឃ- ភ្លើងផ្សេងៗ : នៅពេលយប់ ឬនៅពេលថ្ងៃដែលមានអាកាសធាតុមិនល្អ មិនអាចមើលទៅមុខឃើញច្បាស់ អ្នកបើកបរត្រូវប្រើ ៖

- ភ្លើងក្រហម : សម្រាប់ប្រាប់វត្តមាននៃយានជំនិះ និងទំហំទទឹងយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមើលពីក្រោយ
- ភ្លើងបំភ្លឺផ្ទៃក្រោម : សម្រាប់ឲ្យគាមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ
- ភ្លើងទទឹងយាន : បង្ហាញទំហំទទឹងយាន ឬបន្ទុកច្រងេងច្រងាងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត

Handwritten signature

- ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត នៅពេលប្តូរទិសទៅឆ្វេង ឬទៅស្តាំ
- ភ្លើងសញ្ញាថយក្រោយ : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវនៅខាងក្រោយយាននៅពេលធ្វើចលនាថយក្រោយ
- ភ្លើងស្តុប : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវខាងក្រោយយាននៅពេលជាន់ឬចាប់ហ្វាំង ដើម្បីបន្ថយល្បឿន ឬបញ្ឈប់យាន
- ភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀតអំពីគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើង ដូចជានៅពេលអ្នកបើកបរត្រូវបង្ខំចិត្តបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ដោយមូលហេតុអ្វីសសណ្តោងរថយន្តខូច ឬផ្ទុកវត្ថុច្រើងច្រងាង និងនៅពេលឈប់ ឬចតលើទ្រូងផ្លូវក្រៅទីប្រជុំជន ដោយមូលហេតុយានខូច ឬជាប់ទាក់ទងនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬធ្លាក់ទំនិញមិនអាចលើកវិញបានភ្លាមៗ
- ភ្លើងចុះអំពូ : សម្រាប់ប្រើនៅពេលចុះអំពូ ឬភ្លៀងខ្លាំង ។ ភ្លើងចុះអំពូអាចប្រើជំនួសភ្លើងកូត ឬអាចប្រើបន្ថែមលើភ្លើងកូតបាន
- ភ្លើងពេលថ្ងៃ : សម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅពេលថ្ងៃ ។ យានយន្តគ្រប់ប្រភេទអាចប្រើប្រាស់ភ្លើងនេះបានដើម្បីឲ្យយានជំនិះផ្សេងទៀតងាយស្រួលមើលឃើញ ។

២- ក្នុងករណីកំពុងបើកបរយានដែលមិនមែនជាយានយន្ត អ្នកបើកបរយានប្រភេទដូចខាងក្រោម ត្រូវអនុវត្តដូចតទៅ ៖

- រទេះអូសទាញដោយមនុស្ស ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ស ឬលឿងដាក់នៅខាងមុខ និងភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមមួយដាក់នៅខាងក្រោយ ។ ភ្លើងទាំងពីរនេះ ដាក់នៅជ្រុងរទេះឈមនឹងទ្រូងផ្លូវ
- រទេះអូសទាញដោយសត្វ ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ស ឬលឿងពីរដាក់នៅខាងមុខជ្រុងរទេះសងខាង និងត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមពីរដាក់នៅខាងក្រោយជ្រុងរទេះសងខាង
- ទោចក្រយាន និងត្រីចក្រយាន ត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌សយ៉ាងតិចមួយនៅខាងមុខ និងត្រូវមានភ្លើង ឬកញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមយ៉ាងតិចមួយនៅខាងក្រោយ
- រ៉ឺម៉កសណ្តោងដោយទោចក្រយានយន្ត ឬដោយកង់ ត្រូវមានកញ្ចក់ចាំងពន្លឺ ឬភ្លើងពណ៌ក្រហមពីរដាក់នៅខាងក្រោយជ្រុងរ៉ឺម៉កសងខាង

ក្នុងករណីឈប់ ឬចត យានយន្តនៅលើទ្រូងផ្លូវដែលគ្មានភ្លើងអគ្គិសនីសាធារណៈបំភ្លឺ

- ភ្លើងទីតាំង : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងមុខឲ្យដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន

- ភ្លើងក្រហម : សម្រាប់ប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដែលមកពីខាងក្រោយឲ្យដឹងពីវត្តមានយាន និងទំហំទទឹងយាន
- ភ្លើងបំភ្លឺផ្កាកលេខ : សម្រាប់ឲ្យគេមើលលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឃើញច្បាស់ពីខាងក្រោយ ។

នៅទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងសញ្ញាដែលបានចែងក្នុងចំណុច៣នេះ មិនចាំបាច់ប្រើប្រាស់ទេបើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺ ហើយមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលយានបានច្បាស់ពីចម្ងាយយ៉ាងតិច ២០ (ម៉ែត្រ) ម៉ែត្រ ។

៤-ក្នុងករណីចតរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍ដែលផ្តាច់ចេញពីថយន្ត ត្រូវចតអែបចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយន្តហើយត្រូវប្រើភ្លើងស ឬល្បឿងមួយនៅខាងមុខ និងភ្លើងក្រហមមួយនៅខាងក្រោយ ។ ភ្លើងនីមួយៗត្រូវដាក់នៅជ្រុងនៃយាន “ជ្រុងរ៉ឺម៉ក” ដែលឈមមុខទៅនឹងទ្រូងផ្លូវដែលរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍កតម្រៀបគ្នាតាមបណ្តោយនោះ ។ នៅក្នុងទីប្រជុំជន ការប្រើប្រាស់ភ្លើងនេះមិនចាំបាច់ទេ ប្រសិនបើមានភ្លើងអគ្គិសនីបំភ្លឺតាមទ្រូងផ្លូវដែលមានពន្លឺគ្រប់គ្រាន់អាចឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវមើលឃើញយានជំនិះដែលចតនៅលើទ្រូងផ្លូវពីចម្ងាយយ៉ាងតិច ១០០ (មួយរយ) ម៉ែត្រ ។

៥-ក្នុងករណីដែលយានជំនិះត្រូវបង្ខំឲ្យឈប់ ឬចតនៅលើទ្រូងផ្លូវដែលអាចបង្កជា ឧបសគ្គឬគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ដូចជានៅជិតផ្លូវប្រសព្វ ផ្លូវបត់ ផ្លូវកោង ផ្លូវចុះទួល និងផ្លូវថ្នល់ឆ្លងកាត់ ដោយមូលហេតុយានខូចតាំង ឬជាប់ទាក់ទិននឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ហើយមិនអាចរកិលយានចេញពីទ្រូងផ្លូវបាននោះ អ្នកបើកបរត្រូវប្រាប់ដំណឹងអំពីឧបសគ្គដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀតដោយប្រើភ្លើងសញ្ញាអាសន្ន ឬ/និងដាក់សញ្ញាត្រីកោណយ៉ាងតិចចម្ងាយ ៣០ (សាមសិប) ម៉ែត្រពីខាងក្រោយយានដែលអាចមើលឃើញក្នុងចម្ងាយយ៉ាងតិច ១០០ (មួយរយ) ម៉ែត្រ ។ ក្នុងករណីដែលយានមានទំនិញធ្លាក់លើទ្រូងផ្លូវហើយមិនអាចលើកទំនិញបានភ្លាមៗនោះ ត្រូវធ្វើសញ្ញាប្រាប់ដំណឹងដល់អ្នកបើកបរផ្សេងទៀតដោយប្រើសញ្ញាត្រីកោណ និងភ្លើងសញ្ញាអាសន្នព្រមគ្នា ឬយ៉ាងហោចណាស់ក៏ប្រើសញ្ញាត្រីកោណមួយនៅចម្ងាយយ៉ាងតិច ៣០ (សាមសិប) ម៉ែត្រពីទំនិញនោះ ។

៦-ភ្លើងសញ្ញាពិសេសអាចប្រើបានគ្រប់ពេលវេលាក្នុងពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ចំពោះយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ កូនគណៈប្រតិភូ កូនភ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ ។

មាត្រា ២៨.-

ការប្រើប្រាស់សូរសព្ទយានជំនិះ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- ការប្រើប្រាស់សញ្ញាសូរសព្ទ “ស៊ីផ្លេ” ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់តែនៅពេលថ្ងៃ ដើម្បីឲ្យដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត ជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ដែលអាចកើតមានឡើងជាយថាហេតុ និង ឃើញដំណើរនៅក្រៅទីប្រជុំជន ។

2024

២- នៅពេលយប់សញ្ញាសូរសព្ទស៊ីរ៉េ ត្រូវជំនួសដោយសញ្ញាក្លើងហ្វាកូត ឆ្លាស់គ្នាសម្រាប់ឲ្យ ដំណឹងដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀតដើម្បីជៀសវាងនូវគ្រោះថ្នាក់ និងសុវែង ។

៣- សញ្ញាសូរសព្ទពិសេសអាចប្រើបានគ្រប់ពេលវេលាក្នុងពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ចចំពោះ យានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ កូនគណៈ- ប្រតិកូ កូនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ ។

៤- សញ្ញាសូរសព្ទ ត្រូវប្រើក្នុងរយៈពេលខ្លី គឺមិនយូរជាងការចាំបាច់ឡើយលើកលែងតែមាន ការប្រកាសអាសន្ន ។

៥- សញ្ញាសូរសព្ទស៊ីរ៉េខ្យល់ត្រូវហាមប្រើនៅក្នុងទីក្រុង ទីប្រជុំជន ឬនៅជិតមន្ទីរពេទ្យ ។

មាត្រា ២៩._

ការប្រើក្លើងសញ្ញាពិសេស និងសូរសព្ទពិសេសត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- ក្លើងសញ្ញាពិសេស គឺជាក្លើងបន្ថែមមានជ័រពន្លឺផ្នែកបន្ទាត់ប្លង់ក្នុងវិលជុំវិញ និងមាន ច្រើនពណ៌ ដែលមានអត្ថន័យដូចខាងក្រោម ៖

ក- ក្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌ខៀវ ឬក្រហម ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានដែលមានសិទ្ធិអាទិភាព ដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ កូនគណៈប្រតិកូ កូនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ នៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ដើម្បីឲ្យដំណឹងពីវត្តមានយានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ។

ខ- ក្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំ ត្រូវប្រើសម្រាប់តែយានបម្រើការងារសាធារណៈដូច ជាយានលាងសម្អាតផ្លូវ យានថែទាំជួសជុលផ្លូវ និងយានដឹកជញ្ជូនពិសេសដែលបំពាក់ក្លើងសញ្ញា ពិសេសនេះ ហើយត្រូវបើកបរក្នុងល្បឿនយឺត ។

២- សញ្ញាសូរសព្ទពិសេស គឺជាសញ្ញាសូរសព្ទបន្ថែមដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់យានមានសិទ្ធិ អាទិភាព ដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ កូនគណៈប្រតិកូ កូនថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ ដែលមានបន្ថែមសំឡេងស៊ីរ៉េរេនេ ។ ចំណែកយានសង្គ្រោះបន្ទាន់សម្រាប់មន្ទីរពេទ្យមានបន្ថែម សំឡេងរេនេពីរដងឡើងចុះៗ ។

៣- នៅពេលជួបយានដែលបញ្ចេញក្លើងសញ្ញាពិសេសពណ៌លឿងទុំកំពុងបំពេញភារកិច្ច អ្នកបើកបរត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការជៀស និងជែងយានទាំងនេះ ។

៤- នៅពេលជួបយានមានសិទ្ធិអាទិភាពកំពុងបំពេញភារកិច្ចដោយប្រើក្លើងសញ្ញាពិសេស និងសញ្ញាសូរសព្ទពិសេស អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត ត្រូវបន្ថយល្បឿនអែបខាងស្តាំ ឬយប់ដើម្បីទុក ឲ្យយានទាំងនេះអាចជៀស ឬឆ្លងកាត់ដោយងាយស្រួល ។

Handwritten mark or signature.

ដោយឡែកនៅពេលកំពុងបំពេញភារកិច្ច យានមានសិទ្ធិអាទិភាពដូចជាយានពន្លត់អគ្គិភ័យ យានសង្គ្រោះរបស់មន្ទីរពេទ្យ យាននគរបាល យោធា កងរាជអាវុធហត្ថ កូនគណៈប្រតិភូ កូនថ្នាក់ ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ ឬកូនយានដែលមាននគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនាំមុខ អាចបើកបរ ៖

- បញ្ជាសទិសនៅលើផ្លូវឯកទិស
- នៅពេលភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ បញ្ចេញពន្លឺពណ៌ក្រហម
- ក្នុងល្បឿនមិនកំណត់
- ដោយមានសិទ្ធិអាទិភាពលើផ្លូវប្រសព្វ
- កាត់ ឬជាន់ខ្សែគំនូសបង្កូតជាប់ ។

ទោះបីក្នុងករណីណាក៏ដោយ អ្នកបើកបរយានប្រភេទនេះត្រូវបើកបរដោយប្រុងប្រយ័ត្នជានិច្ច ដើម្បីជៀសវាងគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត និងត្រូវគោរពសញ្ញាបញ្ជាដោយភ្នាក់ងារ ចរាចរណ៍ជាដាច់ខាត ។

មាត្រា ៣០.-

ការបំពានសញ្ញាសូសព្វ ភ្លើងបំភ្លឺ ឬភ្លើងលំអផ្សេងៗទៀត ក្រៅពីការកំណត់លក្ខណៈបច្ចេក ទេសរបស់យានជំនិះត្រូវហាមឃាត់ ។

ជំពូកទី ៥

ថ្មើរជើង និងអ្នកជិះ ឬអ្នកដឹកសត្វ

មាត្រា ៣១.-

ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញទេះដៃ ត្រូវគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ផ្លាកសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬ សញ្ញាបញ្ជារបស់ភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ ។

ថ្មើរជើង និងអ្នកអូស ឬអ្នករុញទេះដៃ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- ហាមប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ បើនៅសងខាងទ្រូងផ្លូវមានចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវដែលជាកន្លែង បម្រុងទុកឲ្យថ្មើរជើងទៅមក ។

២- អនុញ្ញាតឲ្យប្រើប្រាស់ទ្រូងផ្លូវ បើចិញ្ចើមផ្លូវ ឬជាយផ្លូវគ្មានលទ្ធភាពឲ្យថ្មើរជើងប្រើប្រាស់ បាន អតិបរមាត្រូវដើរឲ្យកៀកជិតចិញ្ចើមផ្លូវតាមទិសចរាចរណ៍ ។

៣- ត្រូវឆ្លងកាត់តាមគំនូសសញ្ញា ប្រសិនបើមានគំនូសសញ្ញានៅជិតនោះ ។

៤- ភ្នាក់ងារដែលមានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ៖

១- ថ្មើរជើងត្រូវគោរពតាមបញ្ជាភ្នាក់ងារចរាចរណ៍ ឬតាមសញ្ញាភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍

200

- នៅកន្លែងដែលគ្មានភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ ឬគ្មានភ្នាក់ងារចរាចរណ៍បញ្ជាទេ ថ្មើរជើងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ។

៥- នៅកន្លែងដែលគ្មានគំនូសសញ្ញាសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់ ៖

- ថ្មើរជើងមុននឹងឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ត្រូវជឿជាក់ថាទង្វើនេះអាចធ្វើទៅបាន ដោយគ្មានការរំខានចរាចរណ៍យាន ឬធ្វើឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់អ្វីឡើយ

- នៅពេលឆ្លងកាត់ទ្រូងផ្លូវ ហាមថ្មើរជើងឆ្លងកាត់កន្លែងប្រសព្វនៃទ្រូងផ្លូវ តែថ្មើរជើងត្រូវឆ្លងកាត់តាមបន្ទាត់កែងនៃអ័ក្សទ្រូងផ្លូវ និងហាមបង្អែបង្អង់ ឬឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវបើគ្មានការចាំបាច់ ។

៦- ហាមកុមារអាយុតិចជាង ៦ (ប្រាំមួយ) ឆ្នាំ ដើររហេតរហូតលើផ្លូវថ្នល់ ។

៧- ចំពោះជនងងឹតភ្នែកទាំងពីរដែលធ្វើដំណើរលើផ្លូវថ្នល់ និងឆ្លងកាត់ផ្លូវថ្នល់ត្រូវមានមនុស្ស ឬសត្វ ឬឧបករណ៍សម្រាប់នាំផ្លូវ ។

មាត្រា ៣២.-

កូនដង្ហែផ្សេងៗ និងការប្រើប្រាស់ផ្លូវសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀតដែលមានការអនុញ្ញាតពីអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច ត្រូវគោរពតាមការណែនាំដូចខាងក្រោម ៖

ក- កូនដង្ហែផ្សេងៗ ៖

- ត្រូវហែនៅអែបទ្រូងផ្លូវខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍ ហើយត្រូវទុកទ្រូងផ្លូវផ្នែកខាងច្វេងឲ្យនៅទំនេរទាំងស្រុង

- អាចដើរហែកូនជាពីរ បី ឬបួនជួរបាន ដោយប្រមាណដល់១ទទឹងទ្រូងផ្លូវ ហើយត្រូវគោរពបទបញ្ជាចរាចរណ៍

- ត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងត្រូវកាន់ភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយនៅពេលយប់ ឬពេលថ្ងៃកាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់គ្រប់គ្រាន់ ។

ខ- ការប្រើប្រាស់ផ្លូវសម្រាប់គោលបំណងផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ អាចអនុញ្ញាតឲ្យបានតាមការកំណត់នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ឬប្រកាសអន្តរក្រសួងរវាងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ ។

មាត្រា ៣៣.-

អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

១- មិនត្រូវបង្អួចមានឧបសគ្គ ឬគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ដោយត្រូវដាក់ចំនួនមិនស្មើគ្នាសមស្របនឹងចំនួនសត្វដែលអាចបញ្ជាសត្វឲ្យទៅ ឬឈប់បានគ្រប់គ្រាន់ និងទាន់

២០១

២-នៅពេលយប់ឬពេលថ្ងៃ កាលណាមើលមិនឃើញច្បាស់ ត្រូវប្រើភ្លើងពណ៌សនៅខាងមុខ និងភ្លើងពណ៌ក្រហមនៅខាងក្រោយ ។

៣-នៅពេលឈប់នៅលើទ្រូងផ្លូវ មិនត្រូវបង្កឲ្យខានដល់យានជំនិះផ្សេងៗទៀតដែលកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ។

៤-នៅក្នុងទីប្រជុំជន អ្នកជិះ អ្នកដឹក ឬអ្នកបរសត្វនៅលើទ្រូងផ្លូវត្រូវឈប់នៅតាមទិសដែលខ្លួនកំពុងធ្វើចរាចរណ៍ ដោយអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- ចំពោះទ្រូងផ្លូវដែលមានទិសចរាចរណ៍ពីរ ត្រូវឈប់ខាងស្តាំតាមទិសចរាចរណ៍របស់ខ្លួន
- ចំពោះទ្រូងផ្លូវឯកទិស ត្រូវឈប់ខាងស្តាំ ឬខាងឆ្វេងតាមទិសចរាចរណ៍លើកលែងតែមានផ្លាកសញ្ញាហាមឃាត់ ។

៥-ហាមលែងសត្វឲ្យដើររហេតរហូតលើផ្លូវ ។

ជំពូកទី ៦ ករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍

មាត្រា ៣៤.-

គ្រប់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។ នៅរាល់ករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវខិតខំឲ្យអស់សមត្ថភាពដើម្បី ៖

- ១-រក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈនៅកន្លែងកើតហេតុ ។
- ២-ចាត់វិធានការសង្គ្រោះជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់ ។
- ៣-រក្សាសន្តិសុខឲ្យដល់គ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទប់ស្កាត់ជម្លោះដែលបណ្តាលមកពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។
- ៤-ចាត់វិធានការជំនាញ ប្រមូលភស្តុតាង និងព័ត៌មានដើម្បីធ្វើកំណត់ហេតុស្តីពីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៣៥.-

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

- ១-បញ្ឈប់យានរបស់ខ្លួនជាបន្ទាន់ ដោយមិនធ្វើឲ្យខាន ឬបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃទៀត ។
- ២-មិនត្រូវធ្វើឲ្យមានការប្រែប្រួលដល់ទីកន្លែងកើតហេតុ ឬឲ្យបាត់ជាន ឬស្នាម ដែលជាកត្តាមានប្រយោជន៍ដល់ការស្វែងរកអ្នកទទួលខុសត្រូវក្នុងរឿងគ្រោះថ្នាក់ ។

(Handwritten mark)

៣- ជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅជិតបំផុត ។

៤- មិនត្រូវប្រើហិង្សា ឬបង្កជម្លោះរវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ។

៥- មិនត្រូវចាកចេញពីកន្លែងកើតហេតុមុនការព្រមព្រៀងគ្នា ឬដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ពីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។

ចំពោះអ្នកឃើញហេតុការណ៍ ត្រូវជូនដំណឹងជាបន្ទាន់ទៅអាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកនៅជិតបំផុត ។

មាត្រា ៣៦.-

បើគ្រោះថ្នាក់កើតឡើងបណ្តាលឲ្យខូចខាតតែទ្រព្យសម្បត្តិ ភាគីទាំងពីរអាចសម្រួលគ្នា បានដោយ មិនចាំបាច់សុំអន្តរកម្មនៃនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកឡើយ ។

មាត្រា ៣៧.-

ក្នុងករណីមានមនុស្សរងរបួស ឬបាត់បង់ជីវិត អ្នកបើកបរ ឬអ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវគ្រប់រូបដែលពាក់- ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ ឬអ្នកឃើញហេតុការណ៍នេះ ត្រូវចាត់ចែងជូនព័ត៌មានទៅអាជ្ញាធរដែនដី ឬនគរបាល ចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ឬបញ្ជូនជនរងគ្រោះជាបន្ទាន់ទៅមន្ទីរពេទ្យដែលនៅជិតកន្លែងកើតហេតុបំផុត ។

មាត្រា ៣៨.-

ចំពោះគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលភាគីម្ខាងជាភ្នាក់ងារទូត ឬបេសកកម្មទូត នគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកត្រូវចម្លងកំណត់ហេតុ និងធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីគ្រោះថ្នាក់នេះឡើងទៅក្រសួងការបរទេស និង សហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ ដើម្បីចាត់ចែងឲ្យអ្នកតំណាងមកចូលរួមសហការជាមួយនគរបាលចរាចរណ៍ ផ្លូវគោកដើម្បីពិនិត្យ និងលើកវិធានការសមស្រប ។

ជំពូកទី ៧

ការគ្រប់គ្រងយាន និងការដឹកជញ្ជូន

មាត្រា ៣៩.-

បណ្តាបើកបរជាតិ និងបណ្តាបើកបរអន្តរជាតិសម្រាប់អ្នកបើកបរយានយន្តគ្រប់ប្រភេទ ត្រូវចេញ ដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន លើកលែងតែបណ្តាបើកបរសម្រាប់អ្នកបើកបរយានយន្ត យោធា និងនគរបាលគ្រប់ប្រភេទ ជាពិសេសសម្រាប់បម្រើជំនាញដូចជា រថគ្រោះ រថពាសដែក រថយន្ត បំពាក់បរទេសបណ្តា យានយន្តប្រដេញ ម៉ូតូកង់ប៊ី ម៉ូតូហែហាម ដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ ក្រោមការគ្រប់ គ្រងរបស់ក្រសួងសហផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ ដែលត្រូវចេញដោយក្រសួងសាមី ។

នីតិវិធីនៃការចេញបណ្តាបើកបរអន្តរជាតិ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិអ្នកមានបណ្ណបើកបរមកក្រសួងមហាផ្ទៃ មួយខែម្តង ។

មាត្រា ៤០.-

បណ្ណបើកបរជាតិសម្រាប់បើកបរយានយន្តក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា មាន ៥(ប្រាំ) ប្រភេទ ដូចខាងក្រោម ៖

ប្រភេទ ក : ទោចក្រយានយន្ត និងត្រីចក្រយានយន្តមាន ៖

ក១- ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងចាប់ពី ៤៩ (វែសសិបប្រាំបួន) ដល់១២៥ (មួយរយម្ភៃប្រាំ)សង់ទីម៉ែត្រគូប ឬទោចក្រយានយន្តប្រើប្រាស់ថាមពលអគ្គិសនី ដែលគ្មានឈ្នួនឆាក់ ដូចទោចក្រយាន ។

ក២- ទោចក្រយានយន្តដែលមានទំហំស៊ីឡាំងលើសពី ១២៥(មួយរយម្ភៃប្រាំ)សង់ទី ម៉ែត្រគូប ។

- ទោចក្រយានយន្តមានសណ្តោង និងត្រីចក្រយានយន្ត ។

ប្រភេទ ខ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរមិនលើសពី ៩(ប្រាំបួន)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ

- រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ៣,៥(បីក្បៀសប្រាំ)តោន

- រថយន្តក្នុងប្រភេទ ខ នេះ អាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើស ពី ០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន ។

ប្រភេទ គ : រថយន្តដឹកទំនិញដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ៣,៥ (បីក្បៀសប្រាំ) តោន និងអាចសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ) តោន ។

ប្រភេទ ឃ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរ ៖

ឃ១ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរចាប់ពី ១០(ដប់)នាក់ ដល់ ២០(ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំង អ្នកបើកបរ និងអាចមានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀស ចិតសិបប្រាំ)តោន ។

ឃ២ : រថយន្តដឹកអ្នកដំណើរលើសពី ២០(ម្ភៃ)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរ និងអាច មានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមាមិនលើសពី០,៧៥(សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ) តោន ។

ប្រភេទ ង : រថយន្តប្រភេទខ គ និង ឃ មានសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមានទម្ងន់សរុបអតិបរមា លើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន ត្រូវចែកជាបីប្រភេទ គឺប្រភេទ ង(ខ) ប្រភេទ ង(គ)

និងប្រភេទ ង(ឃ) ។

មាត្រា ៤១.-

លក្ខខណ្ឌផ្សេងៗទាក់ទងនឹងបណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

200

១- អ្នកបើកបរម្នាក់មានសិទ្ធិកាន់បណ្ណបើកបរតែមួយគត់ដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។ បណ្ណបើកបរត្រូវបានបែងចែកច្បាស់លាស់តាមប្រភេទយានយន្តដែលអ្នកបើកបរ មានសិទ្ធិបើកបរ ។ បណ្ណបើកបរនីមួយៗត្រូវប្រើប្រាស់ភ្ជាប់ជាមួយនូវបណ្ណពិន្ទុ ។ បែបបទ និងនីតិវិធី នៃការចេញបណ្ណបើកបរ និងបណ្ណពិន្ទុ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និង ដឹកជញ្ជូន ។

២- ជនពិការមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តពិសេសសម្រាប់តែជនពិការ និងលក្ខខណ្ឌនៃការចេញ បណ្ណបើកបរសម្រាប់ជនពិការ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹក ជញ្ជូន ។

៣- អាយុអ្នកបើកបរត្រូវកំណត់តាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចខាងក្រោម ៖

- អាយុ ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក១**
- អាយុ ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ក២** និង **ខ**
- អាយុ ២២ (ម្ភៃពីរ) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **គ** និង **ឃ១**
- អាយុ ២៤ (ម្ភៃបួន) ឆ្នាំ យ៉ាងតិច ចំពោះប្រភេទ **ឃ២** និង **ង**។

៤- អ្នកមានបណ្ណប្រភេទ **ក២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** បាន ។

៥- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ក១** យានយន្តកសិកម្ម ឬ យានយន្តបករណ៍ដែលមានល្បឿនអតិបរមាមិនលើសពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង តែ មិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទផ្សេងទៀតបានទេ ។

៦- ចំពោះអ្នកបើកបរយានយន្តបករណ៍ដែលមានល្បឿនអតិបរមាលើសពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ។

៧- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **ឃ១** សិន ។

៨- អ្នកបើកបរយានយន្តប្រភេទ **គ** ឬ **ឃ** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** បាន ។

៩- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **គ** មិនអាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ឃ២** បានទេ ប៉ុន្តែអ្នក មានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** អាចបើកបរយានយន្តប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ **ឃ១** បាន ។

១០- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ១** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** សិន ។

១១- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ឃ២** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ**

ឬ **ឃ១** សិន ។

១២- ដើម្បីមានសិទ្ធិប្រឡងយកបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ង** ត្រូវមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ **ខ** ឬ **គ** ឬ

2064

១៣- អ្នកមានបណ្ណបើកបរប្រភេទ ១ អាចមានសិទ្ធិបើកបរយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉កដែលមាន ទម្ងន់សរុបអតិបរមាលើសពី ០,៧៥ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំ)តោន បានទៅតាមប្រភេទបណ្ណបើកបរ ដូចជា ១(ខ) ឬ ១(គ) ឬ ១(ឃ) ។

មាត្រា ៤២.-

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរគ្រប់ប្រភេទមានសិទ្ធិបើកបរយានយន្តបានរហូតដល់អាយុ ៦៥ (ហុកសិបប្រាំ) ឆ្នាំ ។ ចាប់ពីអាយុ ៦៥ (ហុកសិបប្រាំ) ឆ្នាំឡើងទៅ អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរអាចអនុញ្ញាតឲ្យបើកបរបាន ប៉ុន្តែត្រូវពិនិត្យសុខភាព និងប្តូរបណ្ណបើកបរដែលមានសុពលភាពរយៈពេល ២ (ពីរ) ឆ្នាំម្តង ។

សុពលភាពនៃប្រភេទបណ្ណបើកបរ ក ខ គ ឃ និង ង មានរយៈពេល ដូចខាងក្រោម ៖

១-បណ្ណបើកបរប្រភេទ ក និងប្រភេទ ខ មានសុពលភាពរយៈពេល ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។

២-បណ្ណបើកបរប្រភេទ គ ឃ និង ង មានសុពលភាពរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ។

៣- អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរ ត្រូវសុំប្តូរបណ្ណបើកបរមុនអស់សុពលភាពដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវ លិខិតពិនិត្យសុខភាពដែលបញ្ជាក់ថាអាចបើកបរបាន ។ ការមិនបានមកប្តូរបណ្ណបើកបរថ្មី ត្រូវទទួល ការពិន័យស្របតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់នេះ ។

ការពិនិត្យសុខភាពត្រូវមានលិខិតបញ្ជាក់ថាអាចបើកបរបានពីគ្រូពេទ្យនៅតាមមន្ទីរពេទ្យ ឬ មណ្ឌលសុខភាពដែលត្រូវកំណត់ដោយក្រសួងសុខាភិបាល ។

មាត្រា ៤៣.-

គ្រប់បណ្ណបើកបរត្រូវមានបណ្ណពិន្ទុដែលមានពិន្ទុសរុបចំនួន ១២ (ដប់ពីរ) ពិន្ទុ ហើយចំនួនពិន្ទុ នេះត្រូវកាត់បន្ថយនៅពេលប្រព្រឹត្តបទល្មើសចរាចរណ៍ ដែលមានដូចខាងក្រោម ៖

- ក- ត្រូវកាត់បន្ថយ ១ (មួយ) ពិន្ទុ ៖
  - មិនពាក់ខ្សែក្រវាត់ ឬមួកសុវត្ថិភាព
  - ប្រើភ្លើងហ្វារនៅពេលជួបនឹងយានមកពីទិសផ្ទុយ
  - បើកបរជាន់តាមខ្សែគំនូសបង្អួតកណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
  - បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ១ (មួយ) ទៅ ១៩ (ដប់ប្រាំបួន) គីឡូម៉ែត្រក្នុង មួយម៉ោង
  - បើកបរនៅពេលយប់ដោយគ្មានភ្លើងគ្រប់គ្រាន់តាមប្រភេទយានយន្ត
  - ផ្ទុកមនុស្សលើសកំណត់ ។

- ខ- ត្រូវកាត់បន្ថយ ២ (ពីរ) ពិន្ទុ ៖
  - បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ២០ (ម្ភៃ) ទៅ ២៩ (ម្ភៃប្រាំបួន) គីឡូម៉ែត្រក្នុង មួយម៉ោង

បើកបរបង្កើនល្បឿននៅពេលគេកំពុងរំជែងខ្លួន

Handwritten mark

- បត់ធ្ងន់ ស្តាំ មិនបានត្រឹមត្រូវ
- បត់ត្រឡប់ក្រោយនៅកន្លែងហាមឃាត់
- មិនគោរពលក្ខខណ្ឌនៃបណ្តាបើកបរ
- បត់ធ្ងន់ ស្តាំ ឬឈប់មិនបានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- រំពឹង ឬជឿសមិនបានត្រឹមត្រូវ
- បើកបរដោយគ្មានទុកចន្លោះសុវត្ថិភាពគ្រប់គ្រាន់ដែលបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់
- បើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ធ្វើឲ្យខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវដទៃទៀត
- មិនបានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹងត្រឹមត្រូវនៅពេលចេញដំណើរ
- យានមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសមិនត្រឹមត្រូវ
- ផ្ទុកទំនិញមិនបានត្រឹមត្រូវ
- ចតយាននៅលើគំនូសសម្រាប់ថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
- ឈប់ ឬចតនៅលើគំនូសតម្រើមទ្រូងផ្លូវ
- ដាក់កុមារអាយុក្រោម ១០ (ដប់) ឆ្នាំ ឲ្យអង្គុយនៅកៅអីផ្នែកខាងមុខនៃរថយន្ត
- មិនបានដាក់កុមារអាយុក្រោម ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ ឲ្យអង្គុយក្នុងកៅអីសម្រាប់កុមារអង្គុយ ឬ ដេកក្នុងរថយន្ត
- គេចពីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ដែលធ្វើការត្រួតពិនិត្យ ។

គ- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៣ (បី) ពិន្ទុ ៖

- ឈប់ ឬចតនៅកន្លែងដែលគ្រោះថ្នាក់
- រំពឹងដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់
- បើកបររំពឹងគ្នានៅកន្លែងហាមឃាត់
- ប្តូរទិសគ្មានឲ្យសញ្ញាជាដំណឹង
- បើកបរឆ្លងកាត់គំនូសបង្អួតជាប់កណ្តាលទ្រូងផ្លូវ
- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៣០ (សាមសិប) ទៅ ៣៩ (សាមសិបប្រាំបួន) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាកិស្រវីងចាប់ពី ០,២៥ (សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ) ទៅ ០,៣៩ (សូន្យក្បៀសសាមសិបប្រាំបួន) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ទៅ ០,៧៩ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំបួន) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម

បើកបរប្រណាំងគ្នាតាមផ្លូវដោយគ្មានច្បាប់អនុញ្ញាត
 ភ័ក្ត្រហុសនៃការឈប់ ឬការមិនផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពនៅកន្លែងថ្មើរជើងឆ្លងកាត់
 មិនគោរពភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ណាណាមួយ

(Handwritten mark)

- មិនគោរពផ្អាកសញ្ញាឈប់ ឬសញ្ញាសិទ្ធិអាទិភាព
- មិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាចរាចរណ៍របស់នគរបាលចរាចរណ៍ ។

ឃ- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៤ (បួន) ពិន្ទុ ៖

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០ (សែសិប) ទៅ ៤៩ (សែសិបប្រាំបួន) គឺឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោង
- បើកបរមិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាពនៅត្រង់ផ្លូវប្រសព្វ
- បើកបរទន្ទឹមគ្នា
- ធ្វើឲ្យស្ទះចរាចរណ៍
- មិនបានផ្តល់សិទ្ធិអាទិភាពឲ្យយានយន្តមានសិទ្ធិអាទិភាព
- ទំនិញធ្លាក់ពីលើយានពេលកំពុងបើកបរ
- បើកបរបញ្ជាសទិសចរាចរណ៍
- បើកបរបង្ហោះ អចុះឡើង ឆាបឬកៀរ ។

ង- ត្រូវកាត់បន្ថយ ៦ (ប្រាំមួយ) ពិន្ទុ ៖

- បើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៥០ (ហាសិប) គឺឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ
- បើកបរក្នុងពេលមានអត្រាជាតិស្រវឹងចាប់ពី ០,៤០ (សូន្យក្បៀសសែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ (សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ឬមានឥទ្ធិពលគ្រឿងញៀន
- រត់គេចខ្លួនពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍
- ប្រើប្រាស់ផ្លាកលេខ និងបណ្ណសម្គាល់យានយន្តក្លែងក្លាយ
- បើកបរលើសច្បាប់ចរាចរណ៍ ហើយបង្កឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្តាលឲ្យអ្នករងគ្រោះមានអសមត្ថភាពធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើ ឬលើសពី ៨ (ប្រាំបី) ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុ ឬស្លាប់
- កំហុសមិនរាងចាលនៃការប្រើប្រាស់បណ្ណបើកបរហួសសុពលភាព ឬមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយាន
- បដិសេធមិនឲ្យធ្វើតេស្តជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន
- ផ្ទុកមនុស្សលើទំនិញ ។

ក្នុងករណីប្រព្រឹត្តបទល្មើសម្តង ការកាត់ពិន្ទុមិនត្រូវឲ្យលើសពី ៨ (ប្រាំបី) ពិន្ទុឡើយ ។

ករណីដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបណ្តាពិន្ទុ ៖

(Handwritten mark)

- ក្នុងករណីអស់ពិន្ទុ បណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ ។ បើអ្នកបើកបរមានបំណងចង់បាន បណ្ណបើកបរថ្មី ត្រូវរៀន និងប្រឡងយកបណ្ណបើកបរឡើងវិញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ៦ (ប្រាំមួយ)ខែ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ លើកលែងតែអ្នកបើកបរបង្ក ឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃដោយអចេតនា ហើយបណ្ណាល្បីអ្នករងគ្រោះមានអសមត្ថភាព ធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើ ឬលើសពី ៤(ប្រាំបី)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុ ឬស្លាប់ អ្នកបើកបរ អាចរៀន និងប្រឡងយកបណ្ណបើកបរជាថ្មីឡើងវិញក្នុងរយៈពេលយ៉ាងតិច ៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំ ចាប់ពីថ្ងៃដែលបណ្ណបើកបរត្រូវទុកជាមោឃៈ

- ក្នុងករណីដែលពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែក្នុងរយៈពេល ៣ (បី)ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការដកពិន្ទុចុងក្រោយ អ្នកបើកបរមិនបានធ្វើឲ្យមានកំហុសអ្វីមួយថែមទៀត ដើម្បីឲ្យកាត់បន្ថយពិន្ទុនោះអ្នកបើកបរត្រូវទទួលបានពិន្ទុថ្មីដែលមានចំនួន ១២(ដប់ពីរ) ពិន្ទុដោយស្វ័យប្រវត្តិ

- ក្នុងករណីដែលពិន្ទុត្រូវបានកាត់បន្ថយមួយចំនួនហើយ ប៉ុន្តែអ្នកបើកបរចង់បង្កើនពិន្ទុ ឡើងវិញ ត្រូវធ្វើការរៀនបំប៉នរយៈពេល ២ (ពីរ)ថ្ងៃ ដែលរៀបចំឡើងដោយក្រសួង សាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។ ក្នុងការរៀននេះពិន្ទុអាចកើនឡើង ៤(បួន)ពិន្ទុ ប៉ុន្តែមិន អនុញ្ញាតឲ្យមានចំនួនសរុបលើសពី ១១(ដប់មួយ)ពិន្ទុឡើយ ។ អ្នកបើកបរអាចរៀន បានច្រើនដង ដើម្បីបង្កើនក្នុងរយៈពេល ២ (ពីរ)ឆ្នាំយ៉ាងយូរ ។

នីតិវិធីនៃការដក និងបំពេញពិន្ទុឡើងវិញសម្រាប់បណ្ណបើកបរ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាស អន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

មាត្រា ៤៥.-

លើកលែងតែមានកិច្ចព្រមព្រៀង ឬអនុសញ្ញាអន្តរជាតិទទួលស្គាល់បណ្ណបើកបរទៅវិញទៅមក ជាទ្វេភាគី ឬពហុភាគីជាមួយព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ជនបរទេសដែលចូលមកស្នាក់នៅស្របច្បាប់ ហើយមានបំណងបើកបរលើផ្លូវថ្នល់ក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវមានបណ្ណបើកបរកម្ពុជាតាម មធ្យោបាយពីរយ៉ាង ៖

- ១- ត្រូវប្រឡងយកបណ្ណបើកបរដូចប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរដែរ ។
- ២- ត្រូវយកបណ្ណបើកបររបស់ប្រទេសខ្លួនមកប្តូរយកបណ្ណបើកបរកម្ពុជាដោយដាក់ពាក្យសុំ នៅក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម ៖
  - ក- ត្រូវមានលិខិតឆ្លងដែន និងទិដ្ឋាការមានសុពលភាព ។
  - ខ- ត្រូវមានបណ្ណបើកបរមានសុពលភាព ។
  - គ- មានអាសយដ្ឋានច្បាស់លាស់ដោយមានសេចក្តីបញ្ជាក់របស់មេឃុំ ឬចៅសង្កាត់ ។
  - ឃ- មានលិខិតបញ្ជាក់កាយសម្បទា ។

0091

ង- ក្នុងករណីដែលបណ្តាបើកបរមិនសរសេរជាភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំង ត្រូវតែបកប្រែជាភាសាខ្មែរ ឬភាសាអង់គ្លេស ឬភាសាបារាំងដោយមានការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់ពីស្ថានទូត ឬទីស្ថានកុងស៊ុល ឬទីស្ថានរបស់បេសកកម្មរបស់ខ្លួន ។

សុពលភាពបណ្តាបើកបររបស់ជនបរទេស ដែលត្រូវបានប្តូរយកបណ្តាបើកបរកម្ពុជាមានរយៈពេល ១(មួយ)ឆ្នាំ ។ សុពលភាពបណ្តាបើកបររបស់ជនបរទេសដែលបានប្រឡងជាប់មានរយៈពេលដូចគ្នានឹងពេលរដ្ឋខ្មែរដែរ ។

ជនបរទេសដែលមានបណ្តាបើកបរប្រភេទ **ក ឃ** និង **ខ** មិនអាចប្តូរយកបណ្តាបើកបរកម្ពុជាប្រភេទ **ក ឃ** និង **ខ** បានឡើយ ប៉ុន្តែអាចប្តូរយកបណ្តាបើកបរប្រភេទ **ក** និង **ខ** បាន ។

មាត្រា ៤៦.-

គ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានកម្មវិធីសិក្សា និងត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និងត្រួតពិនិត្យរបស់ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

គ្រប់គ្រូបង្រៀននៅសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនបើកបរយានយន្តដែលចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត និងការប្រឡងយកវិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សមត្ថភាពគ្រូបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ព្រមទាំងកម្មវិធីសិក្សានៅសាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ក្នុងករណីចាំបាច់ ក្រសួងមហាផ្ទៃមានសិទ្ធិត្រួតពិនិត្យគ្រប់សាលាបង្រៀនបើកបរយានយន្តទាំងអស់ ។

មាត្រា ៤៧.-

គ្រប់យានយន្តនៅពេលដាក់ឲ្យធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ត្រូវមានបណ្តាសម្គាល់យានយន្ត និងមានពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្ត ។

គ្រប់យានយន្តត្រូវចុះបញ្ជីផ្តល់បណ្តាសម្គាល់យានយន្ត និងបំពាក់ផ្លាកលេខសម្គាល់យានយន្តដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន លើកលែងតែយានយន្តដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋសម្រាប់បម្រើការសន្តិសុខជាតិ សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម និងការពារជាតិ គ្រប់គ្រងដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវចុះបញ្ជីយានយន្តផ្តល់បណ្តាសម្គាល់យានយន្ត និងបំពាក់ផ្លាកលេខដោយក្រសួងមហាផ្ទៃ ឬក្រសួងការពារជាតិ ។

យានយន្តដែលពុំទាន់ចុះបញ្ជីយានយន្តសុំបណ្តាសម្គាល់ និងគ្មានផ្លាកលេខ ត្រូវផ្អាកលើយានដែលមានផ្លាកលេខនៅពេលធ្វើចរាចរណ៍ ។ ចំពោះរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ង់ត៍មានទម្ងន់សរុបលើសពី ៧៥០

2801

(ប្រាំពីររយហាសិប) គឺឡក្រាម ត្រូវចុះបញ្ជីរ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉កសុបណ្ណសម្គាល់រ៉ឺម៉ក ឬសីមីរ៉ឺម៉កនិងសុំផ្អាក
លេខដូចយានយន្តដែរ ។

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ត្រូវផ្តល់បញ្ជីស្ថិតិយានយន្តគ្រប់ប្រភេទដែលបានចុះបញ្ជី
រួចជូនក្រសួងមហាផ្ទៃមួយខែម្តង ។

ក្រសួងមហាផ្ទៃ និងក្រសួងការពារជាតិ ត្រូវផ្តល់ព័ត៌មានអំពីចំនួនថយន្ត ទោចក្រយានយន្ត
ត្រឹចក្រយានយន្ត ឬគ្រឿងចក្រដែលជាទ្រព្យសម្បត្តិរបស់រដ្ឋ ដែលស្ថិតក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួន
ជូនក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ៣ (បី) ខែម្តង លើកលែងព័ត៌មានសម្ងាត់ដែលពាក់ព័ន្ធ
នឹងសន្តិសុខជាតិ ។

ការចេញផ្អាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៤៨.-

គ្រប់ម្ចាស់ហាងលក់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទចុះបញ្ជីយានយន្ត
សុបណ្ណសម្គាល់យានយន្ត និងសុំផ្អាកលេខសម្គាល់យានយន្តឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់មុននិងប្រគល់ឲ្យ
អ្នកទិញ ។

ការលក់ទិញ ការធ្វើអំណោយ និងរាល់ទម្រង់ផ្សេងទៀតដែលនាំឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរកម្មសិទ្ធិករ
នៃយានយន្ត ត្រូវបំពេញសំណុំបែបបទដើម្បីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិយានយន្តមិនឲ្យរលីសពីរយៈពេល ៩០(កៅសិប)
ថ្ងៃ ។

ម្ចាស់យានយន្តគ្រប់ប្រភេទ មានកាតព្វកិច្ចបំពេញបែបបទលុបចេញពីបញ្ជីយានយន្តនូវយាន
យន្តទាំងឡាយដែលឈប់ប្រើប្រាស់ ។

បែបបទនិងនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីយានយន្ត ការផ្តល់ផ្អាកលេខសម្គាល់យានយន្ត ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ
យានយន្ត និងការលុបចេញពីបញ្ជីយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ
និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៤៩.-

គ្រប់ថយន្ត រ៉ឺម៉ក និងសីមីរ៉ឺម៉កដែលធ្វើចរាចរណ៍លើផ្លូវថ្នល់ត្រូវមានវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យ
លក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ ចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ឬក្រុមហ៊ុនដែលមាន
ការអនុញ្ញាតពីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

សុពលភាពនៃវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖
ថយន្តថ្មីជាប្រភេទថយន្តគ្រួសារដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យ
លក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី ១ ដែលមានសុពលភាព ៤ (បួន) ឆ្នាំ ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការ
ត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ (ពីរ) ឆ្នាំម្តង ។

0009

២-រថយន្តចាស់ជាប្រភេទរថយន្តគ្រួសារដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ២ (ពីរ) ឆ្នាំម្តង ។

៣-រថយន្តថ្មីធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរ ដឹកទំនិញ និងរថយន្តបករណ៍ថ្មី ដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តលើកទី ១ ដែលមានសុពលភាព ២ (ពីរ) ឆ្នាំ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

៤-រថយន្តចាស់ធ្វើអាជីវកម្មដឹកអ្នកដំណើរ ដឹកទំនិញ និងរថយន្តបករណ៍ចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

៥-រ៉ឺម៉កថ្មី និងស៊ីម៉ិកថ្មីដែលមិនទាន់ប្រើប្រាស់ ត្រូវសុំវិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តដែលមានសុពលភាព ២ (ពីរ) ឆ្នាំ ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

៦-រ៉ឺម៉កចាស់ និងស៊ីម៉ិកចាស់ដែលបានប្រើប្រាស់រួចហើយ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

៧-ត្រីចក្រយានយន្ត និងទោចក្រយានយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

៨-គ្រប់រថយន្តរ៉ឺម៉ក និងស៊ីម៉ិកដែលទើបបានកែច្នៃក្នុងប្រទេសរួច មុននឹងចុះបញ្ជីសុប្បណ្ណសម្គាល់ និងសុំផ្លាកលេខ ត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសជាមុនសិន ។ បន្ទាប់មកត្រូវធ្វើការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសរៀងរាល់ ១ (មួយ) ឆ្នាំម្តង ។

ការកំណត់លក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ និងការត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានជំនិះ គ្រប់ប្រភេទ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥០.-

គ្រប់មជ្ឈមណ្ឌលត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្តចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥១.-

ម្ចាស់យានយន្តដែលតម្រូវឲ្យមានការធានារ៉ាប់រងជាកាតព្វកិច្ច ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចធានារ៉ាប់រង ដោយប្រើប្រាស់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង និងបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការធានារ៉ាប់រង នៅពេលដែលយានយន្តត្រូវបានយកទៅធ្វើចរាចរណ៍នៅលើផ្លូវថ្នល់ ។

(Handwritten mark)

មាត្រា ៥២.-

គ្រប់យានដ្ឋានជួសជុលយានយន្ត និងយានដ្ឋានកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាត ឲ្យធ្វើអាជីវកម្មចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងសិប្បកម្ម និង ក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការត្រួតពិនិត្យពីក្រសួងមហាផ្ទៃ ។

ការគ្រប់គ្រងយានដ្ឋានជួសជុល និងយានដ្ឋានកែច្នៃដំឡើងយានយន្ត ត្រូវកំណត់ដោយ អនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៥៣.-

នីតិបុគ្គលដែលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ និងអ្នកដំណើរនៅក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែនត្រូវមាន លិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យនីតិបុគ្គលធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក ក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥៤.-

គ្រប់យានយន្ត រ៉ឺម៉ក ដែលយកទៅប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនទំនិញ ឬអ្នកដំណើរ ត្រូវមានលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនចេញដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីនៃការចេញលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវគោក ក្នុងប្រទេស ឬឆ្លងដែន ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥៥.-

- គ្រប់យានយន្ត ឬរ៉ឺម៉កដែលកំពុងធ្វើសកម្មភាពអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន ត្រូវមាន ៖
- ក-បណ្ណសម្គាល់យានយន្ត ឬបណ្ណសម្គាល់រ៉ឺម៉ក និងផ្លាកលេខ
- ខ-បណ្ណបើកបរត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត
- គ-វិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេសយានយន្ត
- ឃ-លិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្ត ឬរ៉ឺម៉កធ្វើអាជីវកម្មដឹកជញ្ជូន
- ង-វិញ្ញាបនបត្រធានារ៉ាប់រងចេញដោយក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង
- ច-លិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងទៀតចេញដោយស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ។

មាត្រា ៥៦.-

- ការរៀបចំផ្ទុកទំនិញ និងមនុស្ស ត្រូវអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖
- ក-ការផ្ទុកទំនិញលើយានជំនិះ ត្រូវរៀបចំឲ្យត្រឹមត្រូវដើម្បីការពារនឹង ៖
- ខ-ការបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស ឬការធ្វើឲ្យខូចទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ ឬឯកជនដោយ
- គ-ការអូស ឬធ្លាក់តាមផ្លូវ
- ឃ-ការបាំងភ្នែកអ្នកបើកបរ ឬការធ្វើឲ្យអស់ថយដល់លំនឹងយាន និងការបើកបរយាន

(Handwritten mark)

- ការបង្កឲ្យមានសំឡេង ឬការបង្កើនធូលី ឬការធ្វើឲ្យខានផ្សេងៗទៀតដែលអាចជៀស វាងបាន

- ការធ្វើឲ្យបាំងភ្លើងស្កុប ភ្លើងសញ្ញាប្តូរទិស កញ្ចក់ចាំងពន្លឺ និងផ្នែកលេខយានយន្ត ។

២- គ្រប់ឧបករណ៍ការពារបន្ថែមដូចជាខ្សែនីឡុង ខ្សែកាបច្រវាក់ និងកម្រាលសំពត់តង់ ដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់សុវត្ថិភាព ឬការពារទំនិញ ត្រូវគ្រប និងចងឲ្យបានជាប់ល្អ ។

៣- ក្នុងគ្រប់ករណីនៃការផ្ទុកវត្ថុផ្សេងៗដែលមានបណ្តោយវែង បន្ទុកនោះមិនត្រូវឲ្យលូត ហួសពីតែមខាងមុខនៃយាន និងមិនត្រូវឲ្យហួសពីតែមខាងក្រោយនៃយានប្រវែង ៣ (បី) ម៉ែត្រ ឬ ធ្លាក់អូសដីឡើយ ។

៤- ប្រសិនបើបន្ទុកត្រូវលូតហួស ១ (មួយ) ម៉ែត្រពីតែមខាងក្រោយនៃយាន ពេលថ្ងៃត្រូវចង ក្រណាត់ពណ៌ក្រហម ពេលយប់ត្រូវដាក់កញ្ចក់ចាំងពន្លឺពណ៌ក្រហមនៅចុងបន្ទុក ។ ទទឹងបន្ទុកមិន ត្រូវឲ្យលើសហួសពីតែមទទឹងយាន ហើយកម្ពស់មិនត្រូវឲ្យហួសលើសពីដំបូលយានឡើយ លើកលែង តែរបេយន្តផ្ទុកមនុស្សចំនួនអតិបរមាត្រឹម ២០ (ម្ភៃ) នាក់ ដែលអាចផ្ទុកទំនិញកម្ពស់អតិបរមាត្រឹម ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ម៉ែត្រពីលើដំបូល និងត្រូវមានជើងទម្រ ឬរនាំងចាប់ភ្ជាប់ដំបូល យ៉ាងរឹងមាំ ។

៥- ក្នុងករណីផ្ទុកទំនិញគ្រោះថ្នាក់ ត្រូវរៀបចំទុកដាក់ ឬរឹចខ្ទប់ឲ្យមានសុវត្ថិភាពល្អ ហើយ ត្រូវសរសេរឈ្មោះប្រភេទ និងបិទផ្នែកសញ្ញាសម្គាល់វត្ថុគ្រោះថ្នាក់នោះ ។

៦- ការដឹកជញ្ជូនមនុស្សត្រូវមានកៅអីអង្គុយ ឬមានបង្គាន់ដៃ ឬប្រដាប់គោងឈររឹងមាំ ហើយ ត្រូវឲ្យមានជាសុកភាពល្អ ។

ការផ្ទុកមនុស្សត្រូវហាមឃាត់ ដូចខាងក្រោម ៖

- ហាមផ្ទុកមនុស្សលើសពីចំនួនកន្លែងអង្គុយដែលកំណត់ដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើដំបូលកាប៉ិន ឬដំបូលរបេយន្ត
- ហាមតោងពីមុខ ពីក្រោយ ឬពីចំហៀងរបេយន្ត
- ហាមផ្ទុកមនុស្សនៅលើរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ីម៉ក
- ហាមផ្ទុកវត្ថុដែលមានក្លិនអាក្រក់ ឬមានជាតិពុលក្នុងរបេយន្តដឹកមនុស្ស ។

៧- បច្ចេកទេសផ្ទុក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹក ជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥៧.-

ការផ្ទុកទំនិញលើរបេយន្ត រ៉ឺម៉ក ឬស៊ីម៉ីម៉ក មិនត្រូវឲ្យលើសទម្ងន់សរុបអតិបរមារបស់យានដែល កំណត់ដោយពិចក្រដលិតយាន និងមិនត្រូវឲ្យលើសទម្ងន់អតិបរមាសង្កត់លើភ្លៅ និងទម្ងន់សរុប អតិបរមារបស់យានដែលបានអនុញ្ញាតដូចមានចែងក្នុងច្បាប់ស្តីពីផ្លូវថ្នល់ ។

Handwritten mark or signature.

នៅពេលឆ្លងកាត់ស្ថាន គ្រប់អ្នកបើកបរថយន្ត ថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីមីម៉ក ត្រូវគោរពតាម ទម្ងន់សរុបអនុញ្ញាតអតិបរមាដែលកំណត់ក្នុងស្លាកសញ្ញាដាក់តាំងនៅពីមុខស្ថាន ។

ទំហំថយន្ត និងថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីមីម៉ក ត្រូវកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

- ប្រវែងទទឹងអតិបរមាមិនត្រូវឲ្យលើសពី ២,៥០ (ពីរក្បឿសហាសិប) ម៉ែត្រ លើកលែង តែយានយន្តបកណ៍ដែលមិនត្រូវឲ្យលើសពី ៣ (បី) ម៉ែត្រ
- ប្រវែងកម្ពស់អតិបរមាមិនត្រូវឲ្យលើសពី ៤,២០ (បួនក្បឿសម្តែ) ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃថយន្តនីមួយៗមិនត្រូវឲ្យលើសពី ១២,២០ (ដប់ពីរក្បឿសម្តែ) ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃថយន្តនីមួយៗដែលមានសណ្តោងស៊ីមីម៉ក មិនត្រូវឲ្យ លើសពី ១៦ (ដប់ប្រាំមួយ) ម៉ែត្រ
- ប្រវែងបណ្តោយអតិបរមានៃថយន្តនីមួយៗដែលមានសណ្តោងរ៉ឺម៉ក មិនត្រូវឲ្យលើសពី ១៨ (ដប់ប្រាំបី) ម៉ែត្រ

ទំហំអតិបរមាថយន្ត និងថយន្តសណ្តោងរ៉ឺម៉ក ឬស៊ីមីម៉កដែលគ្មានចែងនៅក្នុងចំណុចខាងលើ នេះត្រូវសុំលិខិតអនុញ្ញាតពិសេសពីរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

បទដ្ឋានបច្ចេកទេសលម្អិតស្តីពីទំហំ និងទម្ងន់យានជំនិះ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសរបស់រដ្ឋមន្ត្រី ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៥៨.-

ការបង់ប្រាក់សម្រាប់ថ្លៃសេវាចេញបណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់ ផ្អាកលេខ វិញ្ញាបនបត្រត្រួតពិនិត្យ លក្ខណៈបច្ចេកទេស និងលិខិតអនុញ្ញាតឲ្យយានយន្តធ្វើអាជីវកម្ម ប្រាក់ពិន័យក្នុងការយឺតយ៉ាវផ្សេងៗ និងសេវាផ្សេងៗ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

ជំពូកទី ៨

យន្តការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

ក្នុងកិច្ចការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានតួនាទីរៀបចំគោលនយោបាយស្តីពី សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក និងដឹកនាំត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តច្បាប់ និងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តរផ្សេងៗ ទៀត ពាក់ព័ន្ធនឹងសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។

(Handwritten mark)

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដឹកនាំដោយរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃជាប្រធាន រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ជាអនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍ និងសមាសភាពមកពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានអគ្គលេខាធិការដ្ឋានមួយជាសេនាធិការ ដឹកនាំដោយក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន និងអនុគណៈកម្មការមួយចំនួនជាជំនួយការ ។

ការបង្កើត ការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

ជំពូកទី ៩

សមត្ថកិច្ច និងសិទ្ធិអំណាចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក

មាត្រា ៦០.-

មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោករួមមាន ៖

១-មន្ត្រីមកពីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន

២-អង្គការពនគរបាល ឬកងរាជអាវុធហត្ថកដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាព ចរាចរណ៍ មានភារកិច្ច ៖

- ចាត់ចែងចរាចរណ៍ឲ្យមានសណ្តាប់ធ្នាប់ល្អ
- តាមដាន ល្បាត និងពិនិត្យអំពើល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ដោយផ្ទាល់ ឬដោយ ឧបករណ៍បច្ចេកទេស
- ធ្វើរបាយការណ៍ស្តីពីសភាពការណ៍សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរណ៍ បទល្មើសចរាចរណ៍ និង គ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលកើតមានឡើង ។

ដោយឡែក អង្គការពនគរបាលដែលទទួលបន្ទុករៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់ សុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ មានភារកិច្ចបន្ថែម ៖

- ពិន័យជាប្រាក់ចំពោះអំពើល្មើសដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍
- សម្រុះសម្រួលក្នុងករណីគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦៥ នៃច្បាប់នេះ
- ត្រួតពិនិត្យ និងកត់ត្រាដំណើរហេតុនៅពេលមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ក្នុងករណីចាំបាច់ ធ្វើការដកហូតជាបណ្តោះអាសន្ននូវបណ្ណបើកបរ និងយានយន្តជំនិះតាមមាត្រា ៦២ មាត្រា ៦៦ និងមាត្រា ៦៧ នៃច្បាប់នេះ ។
- រៀបចំ និងបញ្ជូនកំណត់ហេតុព្រមទាំងវត្តមានទៅអយ្យការអមសាលាដំបូង ក្នុងករណី កំណត់ដោយច្បាប់នេះ ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៦១.-

ក្នុងការឃាត់ឃានជំនិះដើម្បីត្រួតពិនិត្យ នគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវអនុវត្តដោយជឿសក្រាន់
ការធ្វើឲ្យស្ទះចរាចរណ៍ ឬការបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។

មាត្រា ៦២.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកមានសិទ្ធិដកបណ្ណបើកបរល្បឿន ក្នុងរយៈពេលមិនលើសពី
៧ (ប្រាំពីរ) ថ្ងៃ និងដកពិន្ទុដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៣ នៃច្បាប់នេះ ចំពោះបទល្មើសណាមួយដូចខាង
ក្រោម ៖

- ១-បើកបរខុសទិសចរាចរណ៍ ឬបើកបរតាមទិសចរាចរណ៍ដែលមានដាក់សញ្ញាហាមឃាត់ ។
- ២-បើកបរដោយល្បឿនលើសចាប់ពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយម៉ោងឡើងទៅ
ពីល្បឿន ដែលបានកំណត់ក្នុងច្បាប់នេះ ។
- ៣-មិនគោរពសិទ្ធិអាទិភាព ។
- ៤-មិនគោរពស្លាកសញ្ញាឈប់ ឬភ្លើងសញ្ញាចរាចរណ៍ពណ៌ក្រហម ឬពណ៌ក្រហមភ្លឺបភ្លែតៗ ។
- ៥-បើកបរឃានដែលមានកង់ច្រវាក់ដែកផ្ទាល់នៅលើផ្លូវថ្នល់ក្រាលកៅស៊ូ ។

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ មិនត្រូវដកហូតបណ្ណបើកបរ និងឯកសារផ្សេងៗរបស់ឃានយន្តក្នុង
ករណីពុំមានចែងក្នុងច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៦៣.-

ក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍អាស្រ័យទៅតាមករណីនីមួយៗនោះ ការឃាត់ឃានជំនិះ
ការឃាត់ខ្លួនអ្នកបើកបរដើម្បីសាកសួរព័ត៌មាន និងការធ្វើកំណត់ហេតុជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាល
ចរាចរណ៍ផ្លូវគោកនៅកន្លែងកើតហេតុ ។ ក្នុងករណីដែលអ្នកបើកបរស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលគ្រឿងស្រវឹង
ឬគ្រឿងញៀន មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ផ្នែកចរាចរណ៍ ឬមន្ត្រីពេទ្យត្រូវត្រួតពិនិត្យ និងចេញលិខិតបញ្ជាក់
អត្រាជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀនដើម្បីភ្ជាប់ជាមួយកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ទៅអយ្យការ
អមសាលាដំបូង ។

មាត្រា ៦៤.-

បទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដែលត្រូវផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ និងត្រូវផ្តន្ទាទោសពិន័យជាប្រាក់
ជាសមត្ថកិច្ចរបស់តុលាការ ។ ក្នុងករណីនេះ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួត
ពិនិត្យបទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុស្តីពីបទល្មើសចរាចរណ៍ផ្លូវគោកទៅអយ្យការ
អមសាលាដំបូង ។

Handwritten mark or signature.

មាត្រា ៦៥.-

បទល្មើសចរាចរណ៍ដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យអន្តរករណ៍ ជាសមត្ថកិច្ចរបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ។ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក អាចសម្រុះសម្រួលក្នុងករណីមានគ្រោះថ្នាក់ដែលបណ្ដាលឲ្យសងតែសំណងខូចខាត ។ ប្រសិនបើការសម្រុះសម្រួលមិនបានសម្រេច មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកត្រូវធ្វើកំណត់ហេតុ កត់ត្រាស្លាកស្នាមផ្សេងៗ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ដើម្បីធានាការពារផលប្រយោជន៍តាមផ្លូវច្បាប់របស់ភាគីមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកអាចរក្សាទុកយានយន្តជាបណ្ដោះអាសន្នមិនឲ្យលើសពីមួយសប្តាហ៍ ។

មាត្រា ៦៦.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវឃាត់យានជំនិះមិនឲ្យធ្វើចរាចរណ៍ ឬឃាត់ទុកយានជំនិះរយៈពេលមិនលើសពី ៣ (បី) ថ្ងៃ ដើម្បីធ្វើការពិន័យ និងកែតម្រូវលក្ខណៈបច្ចេកទេសទៅតាមករណីដែលអ្នកបើកបរបានប្រព្រឹត្តល្មើសនឹងបទប្បញ្ញត្តិចរាចរណ៍ ដូចខាងក្រោម ៖

១- យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរកំពុងស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី ០,២៥ (សូន្យក្បៀសម្ភៃប្រាំ) ដល់ ០,៣៩ (សូន្យក្បៀសសាមសិបប្រាំបួន) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៥០ (សូន្យក្បៀសហាសិប) ដល់ ០,៧៩ (សូន្យក្បៀសចិតសិបប្រាំបួន) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាម ឬស្ថិតនៅក្រោមឥទ្ធិពលនៃគ្រឿងញៀន ។

២- យានជំនិះដែលអ្នកបើកបរមិនព្រមឲ្យសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យអត្រាជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ។

៣- យានជំនិះដែលមានលក្ខណៈបច្ចេកទេសមិនគ្រប់គ្រាន់ អាចបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ ។

៤- យានជំនិះដែលបញ្ចេញផ្សែងខ្លាំង ឬសំឡេងម៉ាស៊ីនខ្លាំងលើសបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ឬបំពាក់ប្រព័ន្ធរឿងបំភ្លឺខុសស្តង់ដារកំណត់ធ្វើឲ្យខានដល់អ្នកប្រើប្រាស់ផ្លូវផ្សេងទៀត ឬអ្នកដែលរស់នៅជាប់ជងផ្លូវថ្នល់ ។

៥- យានជំនិះផ្ទុកទំនិញ ឬអ្នកដំណើរនាំឲ្យបាំង ឬទើសទែងដល់អ្នកបើកបរ ឬហួសកម្រិតកំណត់ ។

៦- យានជំនិះដែលចតចោលនៅលើទ្រូងផ្លូវក្នុងទីប្រជុំជនលើសពី ២៤ ម៉ោង ។

៧- យានយន្តដែលបើកបរហួសពេលកំណត់ត្រួតពិនិត្យលក្ខណៈបច្ចេកទេស ។

៨- យានយន្តដែលបើកបរលើសល្បឿនកំណត់ចាប់ពី ៤០ (សែសិប) គីឡូម៉ែត្រក្នុងមួយ

ម៉ាយក្នុងមួយម៉ោង ។

2021

មាត្រា ៦៧.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក មានសិទ្ធិស្នូចយានជំនិះដែលចតធ្វើឲ្យរំខាន ឬអាចនាំឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់យានដទៃ យកទៅរក្សាទុកនៅអង្គការនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ក្នុងករណីដែលម្ចាស់យានជំនិះមិនព្រមទទួលការពិន័យ ឬគ្មានវត្តមាន ។

ការស្នូចយានជំនិះយកទៅរក្សាទុកនៅអង្គការនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរចំពោះយានជំនិះពាក់ព័ន្ធនឹងគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលពុំអាចដោះស្រាយបាន ។

ម្ចាស់យានជំនិះត្រូវទទួលខុសត្រូវបង់សោហ៊ុយថ្លៃស្នូច និងថ្លៃរក្សាទុកបន្ថែមលើប្រាក់ពិន័យ ។
សោហ៊ុយថ្លៃស្នូច និងថ្លៃរក្សាទុក ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ ។

មាត្រា ៦៨.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានសមត្ថកិច្ចត្រួតពិនិត្យបទល្មើសចរាចរណ៍ ត្រូវពិនិត្យអង្កេត កត់ត្រាបទល្មើសស្របតាមបែបបទនៃការពិនិត្យ ការអង្កេត ការកត់ត្រាបទល្មើស និងការធ្វើកំណត់ហេតុគ្រោះថ្នាក់ចរាចរណ៍ដែលកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងយុត្តិធម៌ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៦៩.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលមានសមត្ថកិច្ចផាកពិន័យបទល្មើសចរាចរណ៍ ត្រូវចេញបង្កាន់ដៃផាកពិន័យដែលមានគល់បញ្ជីត្រឹមត្រូវ ។ ទម្រង់បែបបទនៃបង្កាន់ដៃផាកពិន័យ និងការគ្រប់គ្រងប្រាក់ចំណូលដែលបានមកពីការផាកពិន័យ ត្រូវកំណត់ដោយប្រកាសអន្តរក្រសួងរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន ។

មាត្រា ៧០.-

បុគ្គលដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៦០ នៃច្បាប់នេះ មានសិទ្ធិប្តឹងតវ៉ាទៅប្រធានអង្គភាពដែលគ្រប់គ្រងផ្ទាល់លើមន្ត្រីនោះ ។ ប្រធានអង្គភាពត្រូវសម្រេចលើបណ្តឹងតវ៉ា ១៥ (ដប់ប្រាំ) ថ្ងៃ យ៉ាងយូរគិតពីថ្ងៃទទួលបណ្តឹង ។ បុគ្គលដែលមិនសុខចិត្តនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រធានអង្គភាពខាងលើ មានសិទ្ធិប្តឹងទៅតុលាការតាមនីតិវិធី ។

ជំពូកទី ១០
ទោសប្បញ្ញត្តិ

មាត្រា ៧១.-

បទល្មើសដែលត្រូវផ្ដន្ទាទោសពិន័យអន្តរការណ៍ ត្រូវកំណត់ដោយអនុក្រឹត្យ ។

មាត្រា ៧២.-

អ្នកបើកបរត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែលខ្លួនបានប្រព្រឹត្តក្នុងការបើកបរយានជំនិះ ។

អ្នកគ្រប់គ្រង ឬកម្មសិទ្ធិករ ត្រូវទទួលខុសត្រូវផ្នែករដ្ឋប្បវេណី ក្នុងករណីយានជំនិះរបស់ខ្លួនបានបង្កឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ដល់អ្នកដទៃ ។

មាត្រា ៧៣.-

ការរំលោភលើរាងកាយ កិត្តិយស សេចក្ដីថ្លៃថ្នូររបស់មន្ត្រីអនុវត្តច្បាប់ចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដែលកំពុងបំពេញភារកិច្ច ត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមក្រមព្រហ្មទណ្ឌជាធរមាន ។

មាត្រា ៧៤.-

មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកណា ដែលនៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌមុខងារ ឬក្នុងឱកាសបំពេញមុខងាររបស់ខ្លួន ដែលបានដកហូតយកបណ្ណបើកបរ ផ្លាកលេខ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ឬឃាត់ទុកយានជំនិះដោយបំពានច្បាប់ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០ ០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន) រៀល ។

ក្នុងករណីដែលមន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ធ្វើឲ្យមានការខូចខាត ឬបាត់បង់ផ្នែកណាមួយនៃយានជំនិះដែលបានឃាត់ទុក អង្គភាពសាមីត្រូវទទួលខុសត្រូវក្នុងការសងការខូចខាត ឬបាត់បង់នោះ ។

មាត្រា ៧៥.-

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦(ប្រាំមួយ)ថ្ងៃ ទៅ ១(មួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០ ០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន) រៀល ចំពោះជនណាបើកបរយានយន្តដោយគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬក្នុងរយៈពេលដែលបណ្ណបើកបរត្រូវបានដកហូត ល្អឺទុក ឬទុកជាមោឃៈ លើករំលងតែជនបើកបរទៅចក្រយានយន្ត ឬត្រីចក្រយានយន្ត ។

មាត្រា ៧៦.-

ជនណាបើកបរយានយន្តមិនព្រមបញ្ឈប់យានយន្តតាមការបញ្ជារបស់មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោកដើម្បីធ្វើតេស្តពិនិត្យជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ)

១២៧

ថ្ងៃទៅ ១ (មួយ) ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០ ០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន) រៀល ។

ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដូចកថាខណ្ឌទី ១ ខាងលើ ចំពោះអ្នកបើកបរណាដែលមិនព្រមឲ្យធ្វើការត្រួតពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់យាន ឬធ្វើតេស្តពិនិត្យជាតិអាល់កុល ឬសារធាតុញៀន ។

មាត្រា ៧៧.-

ជនណាបើកបរយានយន្តនៅពេលដែលខ្លួនស្ថិតនៅក្នុងភាពស្រវឹង ដោយមានជាតិអាល់កុល ចាប់ពី ០,៤០ (សូន្យក្បៀសសែសិប)មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ (សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ខែ ទៅ ៦(ប្រាំមួយ)ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន)រៀល ទៅ ៤ ០០០ ០០០(បួនលាន)រៀល ។

មាត្រា ៧៨.-

ជនណាដែលចរាចរយានជំនិះ ដោយប្រើប្រាស់បណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗដោយដឹងថាជាឯកសារ ឬវត្ថុក្លែងក្លាយ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៦៣០ (បទប្រើប្រាស់ឯកសារសាធារណៈក្លែង) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៧៩.-

ជនណាក្លែងបណ្ណបើកបរ បណ្ណសម្គាល់យានជំនិះ ផ្លាកលេខសម្គាល់យានជំនិះ ឬលិខិតអនុញ្ញាតផ្សេងៗ ដែលចេញដោយអ្នករាជការសាធារណៈ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសតាមបញ្ញត្តិមាត្រា ៦២៩ (បទក្លែងបន្លំឯកសារសាធារណៈ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៨០.-

ជនណារាំង ឬប្រើប្រាស់មធ្យោបាយណាមួយដើម្បីជាឧបសគ្គដល់ចរាចរណ៍សាធារណៈ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ខែ ទៅ ១(មួយ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៨០០ ០០០ (ប្រាំបីសែន) រៀល ទៅ ៨ ០០០ ០០០(ប្រាំបីលាន) រៀល ។

មាត្រា ៨១.-

ជនណាបើកបរមិនគោរពសញ្ញាបញ្ជាបស់មន្ត្រីមានសមត្ថកិច្ចការពារកូនដំណើរគណៈប្រតិភូ ឬថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់បង្កការខូចខាតដល់យានយន្តរបស់កូន ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ) ខែ ទៅ ៦ (ប្រាំមួយ) ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន) រៀល ទៅ ៤ ០០០ ០០០

(បួនលាន)រៀល ។

08/11

មាត្រា ៨២.-

ជនណាប្រើប្រាស់រថយន្តដោយគ្មានបណ្ណសម្គាល់រថយន្ត ឬគ្មានផ្លាកលេខសម្គាល់រថយន្ត ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦ (ប្រាំមួយ) ថ្ងៃ ទៅ ១ (មួយ) ខែ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ១០០ ០០០ (មួយសែន) រៀល ទៅ ៨០០ ០០០(ប្រាំបីសែន) រៀល ។

មាត្រា ៨៣.-

ជនណាបើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្លីខ្លា មិនប្រុងប្រយ័ត្ន ឬមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកតម្រូវ បណ្ដាលឲ្យមានរបួសដល់អ្នកដទៃ ហើយបណ្ដាលឲ្យអ្នករងគ្រោះអសមត្ថភាពធ្វើការងារក្នុងរយៈពេលស្មើ ឬលើសពី ៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃ គិតពីថ្ងៃកើតហេតុ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ៦(ប្រាំមួយ)ខែទៅ ២(ពីរ)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ២ ០០០ ០០០(ពីរលាន)រៀល ទៅ ១០ ០០០ ០០០ (ដប់លាន)រៀល និងអាចត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយទោសបន្ថែមមួយ ឬច្រើនដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៣ (ប្រភេទនៃទោសបន្ថែម) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

អំពីល្មើសខាងលើនេះត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ៣(បី)ឆ្នាំ និងពិន័យជាប្រាក់ពី ៤ ០០០ ០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១៥ ០០០ ០០០ (ដប់ប្រាំលាន)រៀល កាលបើអំពើនេះបានប្រព្រឹត្ត ក្នុងករណីណាមួយ ដូចខាងក្រោម ៖

- ក-បើកបរដោយគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬមានបណ្ណបើកបរតែមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត ។
  - ខ- ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹងដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី ០,៤០ (សូន្យក្បៀសសែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ (សូន្យក្បៀសរ៉ែប៉តសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រឈាមឡើងទៅ ។
  - គ- បណ្ដាលឲ្យមានរបួសមនុស្សច្រើននាក់ ។
  - ឃ- រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ ។
- ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះទោសបន្ថែម ដូចតទៅនេះអាចត្រូវបានប្រកាស ៖
- ១- ការហាមឃាត់ចំពោះការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ កាលបើបទល្មើសនេះបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ឬនៅក្នុងឱកាសនៃការប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះ ជាស្ថាពរ ឬសម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំយ៉ាងច្រើន ។
  - ២- ការហាមឃាត់ចំពោះការបើកបរយានយន្ត ទោះបីជាប្រភេទណាក៏ដោយសម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន ។
  - ៣- ការព្យួរលិខិតបើកបរ សម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន ។

- ៤- ការរឹទ្ធជ្រាបយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស សម្រាប់រយៈពេល ២ (ពីរ) ខែ យ៉ាងច្រើន ។
- ៥- ការរឹទ្ធជ្រាបយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មាន ។

(Handwritten mark)

៦- ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ សម្រាប់រយៈពេល ៨ (ប្រាំបី) ថ្ងៃ យ៉ាងច្រើន ។

មាត្រា ៨៤._

នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសថាត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ៤២ (ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែល មានចែងក្នុងមាត្រា ៨៣ នៃច្បាប់នេះ ។

នីតិបុគ្គលត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប្រាក់ពី ៥ ០០០ ០០០ (ប្រាំលាន) រៀល ទៅ ២០ ០០០ ០០០ (ម្ភៃលាន) រៀល ព្រមទាំងទោសបន្ថែមមួយ ឬច្រើន ដូចតទៅនេះ ៖

១- ការរំលាយតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧០ (ការរំលាយនិងការជម្រះបញ្ជីនៃ នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

២- ការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ តាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧១ (ការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៣- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬច្រើនតាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧២ (ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាព) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៤- ការបិទគ្រឹះស្ថានដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧៦ (ការបិទគ្រឹះស្ថាន) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៥- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថានដែលបើកចំហដល់សាធារណជន ឬដែលប្រើប្រាស់ដល់សាធារណជន តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧៧ (ការហាមឃាត់ចំពោះ ការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថាន) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៦- ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៨០ (ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេច) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៧- ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មានសរសេរ ឬការផ្សាយតាមគ្រប់ មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៨១ (ការផ្សាយសេចក្តី សម្រេចតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ជាអាទិ៍) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៨៥._

ជនណាបើកបរដោយធ្វេសប្រហែស ខ្លីខ្លា មិនប្រុងប្រយ័ត្ន ឬមិនគោរពកាតព្វកិច្ចដែលបទប្បញ្ញត្តិ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោកតម្រូវបណ្តាលឲ្យស្លាប់អ្នកដទៃ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ១(មួយ)ឆ្នាំ ទៅ ៣(បី)ឆ្នាំ និងប្រាក់ពី ៤ ០០០ ០០០ (បួនលាន) រៀល ទៅ ១៥ ០០០ ០០០ (ដប់ប្រាំលាន) រៀល និងអាចត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយទោសបន្ថែមមួយ ឬច្រើន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៥៣ (ប្រភេទនៃ ទោសបន្ថែម) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

អំពីល្មើសខាងលើនេះ ត្រូវផ្ដន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារពី ២(ពីរ) ឆ្នាំ ទៅ ៥(ប្រាំ) ឆ្នាំ និងពិន័យ ជាប្រាក់ពី ១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន) រៀល ទៅ ២៥ ០០០ ០០០(ម្ភៃប្រាំលាន) រៀល កាលបើអំពើ នេះបានប្រព្រឹត្តក្នុងករណីណាមួយ ដូចក្រោម ៖

ក-បើកបរដោយគ្មានបណ្ណបើកបរ ឬមានបណ្ណបើកបរតែមិនត្រឹមត្រូវតាមប្រភេទយានយន្ត ។

ខ-ស្ថិតក្នុងស្ថានភាពស្រវឹង ដោយមានអត្រាជាតិអាល់កុលចាប់ពី ០,៤០ (សូន្យក្បៀស សែសិប) មីលីក្រាមក្នុងមួយលីត្រខ្យល់ ឬចាប់ពី ០,៨០ (សូន្យក្បៀសប៉ែតសិប) ក្រាមក្នុងមួយលីត្រ ឈាមឡើងទៅ ។

គ-បណ្តាលឲ្យមានស្លាប់មនុស្សច្រើននាក់ ។

ឃ- រត់គេចខ្លួនពីកន្លែងកើតហេតុក្នុងគោលបំណងគេចវេសពីការទទួលខុសត្រូវ ។

ចំពោះបទល្មើសដែលមានចែងក្នុងមាត្រានេះ ទោសបន្ថែមដូចតទៅនេះអាចត្រូវបានប្រកាស ៖

១- ការហាមឃាត់ចំពោះការប្រកបវិជ្ជាជីវៈ កាលបើបទល្មើសនេះបានប្រព្រឹត្តនៅក្នុងការ ប្រកបវិជ្ជាជីវៈ ឬនៅក្នុងឱកាសនៃការប្រកបវិជ្ជាជីវៈនេះជាស្ថាពរ ឬសម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន ។

២- ការហាមឃាត់ចំពោះការបើកបរយានយន្ត ទោះបីជាប្រភេទណាក៏ដោយសម្រាប់រយៈ ពេល ៥ (ប្រាំ)ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន ។

៣- ការព្យួរលិខិតបើកបរ សម្រាប់រយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ យ៉ាងច្រើន ។

៤- ការបិទផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស សម្រាប់រយៈពេល ២ (ពីរ) ខែ យ៉ាងច្រើន ។

៥- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មាន ។

៦- ការផ្សាយសេចក្ដីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមគ្រប់មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ សម្រាប់រយៈពេល ៨(ប្រាំបី)ថ្ងៃ យ៉ាងច្រើន ។

មាត្រា ៨៦.-

នីតិបុគ្គលអាចត្រូវប្រកាសថាត្រូវទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌតាមលក្ខខណ្ឌដែលមានចែងក្នុង មាត្រា ៤២ (ការទទួលខុសត្រូវព្រហ្មទណ្ឌរបស់នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌចំពោះបទល្មើសដែល មានចែងក្នុងមាត្រា ៨៥ នៃច្បាប់នេះ ។

នីតិបុគ្គលត្រូវផ្ដន្ទាទោសជាប្រាក់ពី ១០ ០០០ ០០០(ដប់លាន)រៀល ទៅ៥០ ០០០ ០០០ (ហាសិបលាន)រៀល ព្រមទាំងទោសបន្ថែមមួយ ឬច្រើនដូចតទៅនេះ ៖

១-ការរំលាយតាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧០ (ការរំលាយ និងការជម្រះបញ្ជីនៃ

នីតិបុគ្គល) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

២- ការដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ តាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧១ (ការដាក់ឲ្យស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យតាមដានរបស់តុលាការ) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៣- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាពណាមួយ ឬច្រើនតាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧២ (ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើសកម្មភាព) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៤- ការបិទគ្រឹះស្ថានដែលប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសតាមបែបបទកំណត់ដោយ មាត្រា ១៧៦ (ការបិទគ្រឹះស្ថាន) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៥- ការហាមឃាត់ចំពោះការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថានដែលបើកចំហដល់សាធារណជន ឬ ដែលប្រើប្រាស់ដល់សាធារណជន តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៧៧ (ការហាមឃាត់ចំពោះ ការធ្វើអាជីវកម្មលើគ្រឹះស្ថាន) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៦- ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្ដន្ទាទោស តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៨០ (ការបិទផ្សាយសេចក្តីសម្រេច) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

៧- ការផ្សាយសេចក្តីសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនៅក្នុងសារព័ត៌មានសរសេរ ឬការផ្សាយតាមគ្រប់ មធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ តាមបែបបទកំណត់ដោយមាត្រា ១៨១ (ការផ្សាយសេចក្តី សម្រេចតាមមធ្យោបាយទូរគមនាគមន៍ សោតទស្សន៍ជាអាទិ៍) នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ ។

មាត្រា ៨៧.-

ការបង់ប្រាក់ពិន័យអន្តរការណ៍នាំឲ្យរលត់បណ្តឹងអាជ្ញា ។

អំពើល្មើសដែលត្រូវទទួលរងពិន័យអន្តរការណ៍ ហើយជនពាក់ព័ន្ធមិនព្រមបង់ប្រាក់ពិន័យ អន្តរការណ៍តាមកាលកំណត់ មន្ត្រីនគរបាលចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ត្រូវបញ្ជូនកំណត់ហេតុព្រមទាំងវត្ថុតាង ទៅអយ្យការអមសាលាដំបូង ។

**ជំពូកទី ១១
អន្តរាប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៨៨.-

រាល់លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តដែលបានបង្កើតឡើងដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវនៅមានអានុភាពអនុវត្តទៅទៀតរហូតមានអត្ថបទថ្មីមកកែប្រែ ឬលុបចោល លើកលែង តែបទប្បញ្ញត្តិដែលផ្ទុយនឹងស្មារតីនៃច្បាប់នេះ ។

មាត្រា ៨៩.-

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរដែលត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលបាន ប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០៧ អាចប្រើប្រាស់រហូតអស់សុពលភាព ។

លេខ

អ្នកកាន់បណ្ណបើកបរដែលមិនត្រឹមត្រូវតាមបទប្បញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលបានប្រកាសឲ្យប្រើតាមព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវបំពេញបែបបទសុំប្តូរបណ្ណបើកបរឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់ក្នុងរយៈពេល ១(មួយ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

មាត្រា ៩០..

នៅក្រៅទីប្រជុំជនអ្នកបើកបរ និងអ្នករួមដំណើរទាំងអស់តាមរថយន្តដែលមានចំណុះលើសពី ៩ (ប្រាំបួន)នាក់ ដោយគិតទាំងអ្នកបើកបរត្រូវពាក់ខ្សែក្រវាត់សុវត្ថិភាព និងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៧ និងចំណុចទី ១១ និងទី ១២ មាត្រា ៨ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

មាត្រា ៩១..

បទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងមាត្រា ៤៣ និងមាត្រា ៤៤ ជំពូកទី ៧ នៃច្បាប់នេះ ត្រូវចាប់អនុវត្តក្នុងរយៈពេល ៥ (ប្រាំ) ឆ្នាំ បន្ទាប់ពីច្បាប់នេះចូលជាធរមាននៅទូទាំងប្រទេស។

**ជំពូកទី១២
អវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៩២..

ច្បាប់ស្តីពីចរាចរណ៍ផ្លូវគោក ដែលត្រូវបានប្រកាសឲ្យប្រើដោយព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០២០៧/០០៧ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០០៧ ត្រូវទុកជានិករណ៍ ហើយត្រូវជំនួសដោយច្បាប់នេះ។

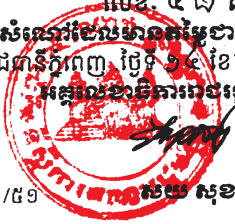
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

ព.ល. ១៥០១-០៣៧

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ហត្ថលេខា
ត្រាំ អ៊ឹមស៊ីក

លេខ: ៥២ ស.ណ
សំណៅដែលមានកម្រិតការចែកផ្សាយ
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៥
អគ្គលេខាធិការរង្វាស់សិបាស

៥១/៥១ **ស៊ុយ សុខា**

ច្បាប់ស្តីពីបរាមណ៍រដ្ឋវិសោធន៍

- អនុម័តដោយអង្គប្រជុំគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៤
- រដ្ឋសភាអនុម័ត ថ្ងៃទី០៥ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤
- ព្រឹទ្ធសភា យល់ព្រមស្របតាមទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះ ថ្ងៃទី៣០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤
- ព្រះរាជក្រម ប្រកាសឱ្យប្រើ ថ្ងៃទី ០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥

Content

Road Traffic Law

Page

Chapter 1	:	GENERAL PROVISIONS	
Article 1	:	Objective.....	1
Article 2	:	Goal.....	1
Article 3	:	Scope.....	1
Article 4	:	Definition used in the Law.....	1
Chapter 2	:	ROAD SIGNS	
Article 5	:	Road Signs.....	4
Article 6	:	Priorities.....	5
Chapter 3	:	DRIVERS	
Article 7	:	Turn right.....	5
Article 8	:	Vehicle driver condition.....	5
Article 9	:	Used of road.....	6
Article 10	:	Used of road lance.....	6
Article 11	:	Road light.....	6
Article 12	:	Drive at round above and intersection.....	7
Article 13	:	Drive side by side.....	7
Article 14	:	Trailer vehicles.....	7
Article 15	:	Bus stop area.....	7
Article 16	:	Speed limit for vehicles.....	7
Article 17	:	Reduce speed.....	8
Article 18	:	Safety gap.....	8
Article 19	:	Over taking.....	8
Article 20	:	Avoid.....	10
Article 21	:	Priorities at intersection.....	10
Article 22	:	Train crossing.....	11
Article 23	:	Parking.....	12
Article 24	:	Open the car door.....	14
Article 25	:	Change direction.....	14
Article 26	:	Pedestrians.....	15
Chapter 4	:	USE OF VEHICLE LIGHTS AND HORNS	
Article 27	:	Use of vehicle lights.....	16
Article 28	:	Use of horns.....	18
Article 29	:	Use of vehicle lights and special sound.....	18
Article 30	:	vehicle light prohibited.....	19
Chapter 5	:	PEDESTRIANS AND ANIMAL RIDERS OR HERDERS	
Article 31	:	Pedestrians, herders.....	19
Article 32	:	Parades.....	20
Article 33	:	Animal Riders or herders.....	20
Chapter 6	:	IN CASE HAVING TRAFFIC ACCIDENT	
Article 34	:	Traffic Police competence.....	21
Article 35	:	Driver or road users that related to the accident.....	21
Article 36	:	Road Crash cause only on item.....	22
Article 37	:	Road Crash cause people die.....	22
Article 38	:	Road Crash that cause by the diplomatic office.....	22
Chapter 7	:	VEHICLES AND TRANSPORTATION MANAGEMENT	
Article 39	:	Issuing the vehicle driving license.....	22

Article 40	:	Kinds of driving license.....	22
Article 41	:	Driving license condition.....	23
Article 42	:	Driving license duration.....	24
Article 43	:	Point of driving license.....	24
Article 44	:	Driving license related to the demerit point.....	26
Article 45	:	Foreigner driving license.....	26
Article 46	:	The management of the driving school.....	27
Article 47	:	Issue the number plate and vehicle identity.....	27
Article 48	:	Vehicle seller duty.....	28
Article 49	:	Vehicle inspection.....	28
Article 50	:	The management of the vehicle inspection car garage.....	29
Article 51	:	Vehicle insurance.....	29
Article 52	:	The management of maintain and modify vehicle	29
Article 53	:	The transportation service.....	29
Article 54	:	The duration of the transport service permission letter.....	29
Article 55	:	Documents for request the transport service permission.....	29
Article 56	:	The goods and people loading.....	30
Article 57	:	The weight and vehicle for good transport limit.....	31
Article 58	:	The cost and fine.....	31
Chapter 8	:	MECHAISM FOR THE IMPLEMENTATION OF THE ROAD TRAFFIC LAW	
Article 59	:	The role and duty of the National Road Safety Committee.....	31
Chapter 9	:	COMPETENCE AND AUTHORITY OF THE ROAD TRAFFIC LAW ENFORCEMENT OFFICERS	
Article 60	:	Law enforcement officer.....	32
Article 61	:	The vehicle detention	32
Article 62	:	The driving license detention.....	32
Article 63	:	The driver detention.....	32
Article 64	:	Sending the documents of road crash to the court.....	33
Article 65	:	small fine.....	33
Article 66	:	The vehicle detention for fine.....	33
Article 67	:	Fish the vehicle.....	33
Article 68	:	The check, inspect and note the road crime.....	34
Article 69	:	The fine for road crime commit.....	34
Article 70	:	Right to sue of the perpetrator.....	34
Chapter 10	:	PENALTIES	
Article 71	:	The crime that have to consider as small fine.....	34
Article 72	:	The responsibility of criminal and civil act of driver.....	34
Article 73	:	The fine for not obey the Law enforcement officer.....	34
Article 74	:	The complain to the law enforcement officer.....	34
Article 75	:	The case of driving without license or driving license detention..	34
Article 76	:	The stop to the vehicle detention.....	35
Article 77	:	The drink and drive.....	35
Article 78	:	The fraut documents.....	35
Artilce 79	:	The issue and use fraut documents.....	35
Article 80	:	The using any machanisim to stop the public traffic.....	35
Article 81	:	The case of not respect the traffic police order sign.....	35
Article 82	:	The case of use the vehicle and number plate without identity document.....	35
Article 83	:	The case of cause the road accident without intentionally.....	35
Article 84	:	The criminal responsible of article 83.....	36
Article 85	:	The case of cause to die by un-intentionally.....	37

Article 86	:	The criminal responsible of article 85.....	37
Article 87	:	The avoid of jurisdiction.....	38
Chapter 11	:	INTER-PROVISIONS	
Article 88	:	The abandon of juridical document.....	38
Article 89	:	The abandon of the driving license.....	38
Article 90	:	The implementation of the phrase 2 of article 7 and point 11,12 and article 8.....	38
Article 91	:	The implementation of the phrase in article 43 and 44 of chapter 7.....	38
Chapter 12	:	FINAL PROVISIONS	
Article 92	:	The abandon of the road traffic law 2007.....	39

Royal Decree

NS/RKM/0115/001

We

**Preah Karona Preah Bat Samdech Preah Boromneath Norodom Sihamoni,
Samanaphumi Cheat Sasna Reakhatakhattiya Khmera-roth-reastr Puthintreat Ream
Mohatkhsat
Khemereacheaknea Samouhaopheas Kampuchea Ekakreach-roth Boranakante
Sopheakmeangkolea Sereivibolea
Khmerasrei Pireastr Preah Chao Krong Kampuchea Thipakdei**

- Noting the Constitution of the Kingdom of Cambodia
- Noting the Royal Decree No. NS/RKT/0913/903, dated 24 September 2013 on the Appointment of the Royal Government of Cambodia,
- Noting the Royal Decree No. 02/NS/94, dated 20 July 1994, promulgating the Law on the Organization and the Functioning of the Council of Ministers,
- Noting the Royal Decree No. NS/RKM/0196/03, dated 24 January 1996, promulgating the Law on the Establishment of the Ministry of Public Work and Transport,
- Noting the information by Samdech Akka Moha Sena Padei Techo Hun Sen, Prime Minister of the Royal Government of Cambodia,

Promulgate

The Road Traffic Law, ratified by the National Assembly on 5 December 2014 during its 3rd Legislatives Session of the 5th Legislative Mandate, and fully reviewed and approved by the Senate on 30 December 2014 during its 6th Legislative Session of its 3rd Legislative Mandate, as follows:

LAW
On
ROAD TRAFFIC

Notice : This translation in English of the Law on Road traffic is an unofficial translation. Thus, in case of discrepancy between the English version traffic and the Khmer version, the exact meaning shall be interpreted according to the text of Law in Khmer .

CHAPTER I General Provisions

Article 1: This law is intended to ensure road traffic safety and order, and protection of human and animal health and lives, properties and environment.

Article 2: This law has the following objectives:

- To raise awareness of road traffic safety,
- To govern road traffic safety,
- To maintain road traffic order,
- To curb offenses/violations by road users.

Article 3: This law applies to all activities related to road traffic in the Kingdom of Cambodia.

Article 4: The following terms are used and defined in this law:

- **“Road”** refers to the entire body of the road, which includes roadbed, roadway, roadsides, sidewalks, sky-bridge(s), flyovers, tube(s), and ferry port(s) connected to the road.
- **“National Road”** refers to any road where heavy traffic activities take place, including:
  - a. road connecting Phnom Penh City to any provincial town(s) all over the country,
  - b. road connecting a provincial town to another one,
  - c. road connecting a national road to another one,
  - d. road connecting a national road to a provincial town,
  - e. road connecting a national road or a provincial town to main areas such as port(s), railway station(s), airport(s), special economic zone(s), tourist destination(s), border checkpoint(s), any other potential economic areas.
  - f. any main roads of the nation with heavy traffic activities, defined by the Royal Government of Cambodia as proposed by the Ministry of Public Work and Transportation
- **“Provincial Road”** refers to any road where moderate traffic activities take place, including:
  - a. road connecting a provincial town to a district/Khan town,
  - b. road connecting a national road to a provincial road,
  - c. road connecting a provincial/town road to a district/Khan town,
  - d. road connecting a provincial road to provincial road(s),
  - e. road connecting a provincial/town road, or road(s) in populated area(s), to main areas such as port(s), railway station(s), airport(s), special economic zone(s), tourist destination(s), border checkpoint(s), any other potential economic areas.
- **“Rural Road”** refers:

- a. road connecting a national or provincial road to town(s), district(s) or Khan(s), commune(s) or Sangkat(s), village(s),
  - b. road connecting a town, or district/Khan to other town(s), or district(s) or Khan(s)
  - c. road connecting a town or district/Khan to commune(s) or Sangkat(s) populated areas,
  - d. road connecting commune(s) or Sangkat(s) populated areas to other ones,
  - e. road connecting commune(s) or Sangkat(s) populated areas to village(s)
  - f. road connecting village(s) to village(s),
  - g. roads within a village.
- **“High-Speed Road”** refers to any road, designated for vehicle movement, which is divided into two parts with opposite directions, or divided into lanes on a level surface without any intersection, or with least intersections as necessary, and equipped with adequate road facilities to ensure non-stop traffic, safety and reduced travelling time; and which has designated marks for vehicles to exit and enter high-speed road(s).
  - **“Road Facilities”** refer to parking areas, stops, traffic lights, speed signs, direction signs, spacing signs, marks or barriers or facilities dividing road parts, roundabouts, road traffic direct dividers, roadside pavements, walls, protection fences, milestones, boundary signs, and other signs and facilities installed along the road.
  - **“Roadway”** refers to the part of the road left for all kinds of vehicles to drive.
  - **“Roadside”** refers to any part on either side of the roadway outside populated area(s), on which vehicles may be parked, if necessary.
  - **“Sidewalk”** refers to either sides of the roadway within populated area(s), designated for pedestrians, trees, and installation of facilities to serve public interest.
  - **“Lane”** refers the part of the roadway separated by lines or dividers, with enough width for all kinds of vehicles to drive in one row.
  - **“Town or populated area”** refers to the area, on which buildings or houses are densely constructed, and entrances or exits along the roads are placed with signs or names of cities or towns identifying their entrances, or name of cities or towns are placed along the roads with red lines identifying their exits, and many people pass through.
  - **“Junction or intersection”** refers to where two or more roads intersect on one flat surface regardless the angle of the road axis. A junction may have either one of the following shapes: +, X, T, Y, or roundabout, etc.
  - **“Roundabout”** refers to a junction, whose central part has a raised circle surface with traffic direction sign(s), and whose roadway is one-way around the raised surface, guided by traffic direction arrow(s).

- **“Private exit/entrance”** refers to private property/home exit/entrance on a flat surface that connects with public road, and is not a sidewalk.
- **“Stop”** refers to the state of motionlessness of a vehicle on the road for a short moment when the driver is still in the vehicle or nearby to allow passenger(s) or other vehicle(s) to pass by, or when the vehicle stops at the roadside for loading or unloading goods or passenger(s).
- **“Parking”** refers to the state of leaving a vehicle motionless for long or short period, in which the driver may leave his/her vehicle alone.
- **“Driver”** refers to any person, who commands vehicle, and also includes animal rider, carrier and driver on the road.
- **“Helmet”** refers any helmet, which follows the national standards and is recognized by the competent authority, to be worn by driver(s) and passenger(s) when travelling on motorcycle(s) or motor-tricycles with the purpose to reduce risk of head injuries during traffic accident(s).
- **“Technical tools”** refer to tools used to control speed, or alcohol, or drugs, or tools used to collect images and other information.
- **“Signal tools”** refer to tools used by traffic agents to signal ordering vehicle(s) to stop. Such tool emit red light in the dark.
- **“Vehicle”** refers to any vehicle, with or without machine, used to transport human or goods, or to tow or to be towed by other vehicle, on the road.
- **“Light passenger vehicle”** refers to any vehicle with a maximum loading capacity of ten (10) to twenty (20) passengers including its driver.
- **“Heavy passenger vehicle”** refers to any vehicle with loading capacity of more than twenty (20) passengers including its driver.
- **“Motor vehicle”** refers to all categories of vehicles powered by machine on the road.
- **“Family vehicle”** refers any with loading capacity of not more than nine (9) passengers including its driver. The vehicle of this type may be used for a family purpose.
- **“Light vehicle”** refers to any vehicle which weighs not more than 3.5 tons in maximum.
- **“Heavy vehicle”** refers any vehicle which weighs more than 3.5 tons.
- **“Bus”** refers to a heavy passenger vehicle providing paid public services along designated roads sections within cities or towns.
- **“Invented agriculture vehicle”** refers to any vehicle equipped with tools invented for agricultural purposes, for example, a rice harvesting vehicle, rice threshing vehicle, or rice milling vehicle, etc.

- **“Truck equipped with tools”** refers to any special truck equipped with additional mechanical tools, without loading passengers or goods outside its driver cabin, such as cement mixing vehicle or other vehicles used for the purpose of road or bridge construction, etc.
- **“Commercial passenger and goods vehicle”** refers a vehicle which provides commercial services transporting personal or others’ goods, or passengers.
- **“Road user”** refers to any driver and pedestrian, traveling on the road.
- **“Net weight”** of vehicle refers to the weight of an empty vehicle without load of passenger(s) or goods, except fuel, toolkits and spare tire.
- **“Maximum loading weight”** of vehicle refers to the sum of the weights of both passengers and goods as defined by its factory.
- **“Maximum weight”** of vehicle refers to the sum of the net weight of the vehicle and its maximum loading weight. If a vehicle has trailer(s), the maximum weight of the vehicle shall be the sum of the maximum weight of each vehicle.
- **“Permitted maximum weight”** of vehicle refers to the sum of the net weight of the vehicle and its permitted loading weight of passengers and goods. If a vehicle has trailer(s), the permitted maximum weight of the vehicle shall be sum of the maximum weight of each vehicle.
- **“Total actual weight”** of vehicle refers to the sum of net weight of the vehicle and the actual weight of passengers and goods loaded.
- **“Trailer”** refers to a vehicle attached to a motor vehicle, or other vehicle.
- **“Semi-trailer”** refers to a vehicle attached to a towing head.

CHAPTER II

TRAFFIC SIGNS

Article 5: Road traffic signs shall include all traffic signs installed along the roads, traffic lights and traffic marks/lines on the roads, commanding signals by traffic agents, and other signs.

The traffic signs, traffic lights and traffic marks/lines on the roads should be arranged in a coherent system at important locations, and in a manner that there are easily seen by the roads users.

Impermanent danger signs along the roads should be placed in an appropriate distance according to the road types, classifications and conditions, to easily draw drivers’ attention so that they are able to take necessary precaution.

Sticking papers/other materials or drawing on traffic signs, traffic sign supports, or other things used as traffic signs, that prevent driver(s) from seeing or understanding the traffic signs clearly or blind drivers’ eyes, shall be banned.

All images and messages on the road traffic signs shall be defined by Prakas, by the Ministry of Public Works and Transport.

Article 6: The levels of priorities are defined as follows:

1. Traffic signs shall have priority over traffic regulations.
2. Traffic lights shall have priority over traffic signs.
3. Commanding signals by traffic agents shall have priority over traffic lights, traffic marks/lines on the roads, traffic signs along the roads, and traffic regulations.

CHAPTER III

DRIVERS

Article 7: Driving all kinds of vehicles in the Kingdom of Cambodia shall always keep to the right side of the road.

A goods loaded vehicle weighing more than sixteen (16) tons or a vehicle loading thirty five (35) passengers and more shall have one (1) driver and one assistant driver, both holding appropriate driving licenses relevant to the vehicle and road types, distance, and travelling time.

Article 8: Drivers of all kinds of vehicles shall implement the following measures:

1. All drivers of vehicles with an engine cylinder size of 49 cc and above shall possess appropriate driving licenses relevant to the vehicle types.
2. Whilst driving their vehicles, drivers shall always be precautious and in a comfortable position that allows easy and fast manipulation of the vehicles, and particularly the possibility to move without any disturbances.
3. Drivers shall not be allowed to cause any unnecessary disturbance to other road users and roadside residents.
4. Consumption of liquor with the alcoholic rate of 0.25 mg per liter of air or 0.50 mg per liter of blood and above shall be banned when driving.
5. Vehicles with caterpillar tracks are banned from being driven directly on the roads. Such vehicles have to be transported on other vehicles with rubber tires.
6. Using a cellphone without hand-free accessories whilst driving shall not be allowed.
7. No passengers, goods, or other items are allowed to be loaded in way that block the driver's eyesight.
8. A motorcycle may be allowed to load two adults and a child. The motorcycle driver, the passenger, and the child at three years of age and above, all shall properly wear helmets. All drivers of tri-motorcycles and motorcycles with trailers shall properly wear helmets.
9. Inside towns or densely populated areas, the driver and passengers, who sit at the front seats of a vehicle, must wear their safety seatbelts.

10. Outside towns or densely populated areas, the driver and all passengers of the vehicle must wear their safety seatbelts as stipulated in the Article 90 of this Law.
11. Babies under ten months of age must be placed inside the baby seats, which are firmly tied to the vehicle's backseats.
12. Children between the ages of ten months and four years must sit in the baby seats, which shall be firmly tied to the vehicle's backseats.
13. Children under 10 years of age shall not be allowed to sit in the front seats of the vehicles.

Article 9: On a road with two opposite traffic directions and without divider, drivers shall use the half-roadway on the right, and keep their driving to the right.

On a one-way road without marks/lines dividing traffic lanes, drivers shall keep their driving to the right, except when they need to turn left. Drivers may use half roadway on the left when overtaking or stopping. However, in densely-populated areas or towns, use of roadway shall be determined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 10: For a specific lane of designated for a specific type vehicles, drivers of other kinds of vehicles shall not be allowed to drive on it except when they need to enter or leave their allowed lanes.

On a road with two opposite traffic directions and divider, drivers shall keep their driving on the half-roadway to the right side.

On a one-way road with two or more traffic lanes, drivers should keep their driving on the lane to the farthest right. In case of a very crowded traffic, drivers may drive on any of the lanes.

On a road with two opposite traffic directions and two or more traffic lanes in each traffic direction, drivers should keep their driving on the lane to the farthest right. In case of a very crowded traffic, drivers may drive on any of the lanes in their concerned traffic direction.

In case of s very crowded traffic as stated in Para 3 and Para 4 of this Article, driving a vehicle in a specific lane faster than that in the other one(s) shall be not considered as an act of overtaken. Drivers of vehicles with total weight more than 3.5 tons shall always keep driving on the right lane. However, when they need to turn left or to overtake, drivers may use any of the other lanes. Exceptionally, in densely-populated areas or towns, use of roadway shall be determined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 11: When the traffic light indicates in yellow, it signals drivers to take cautions and to prepare to stop. When the traffic light indicated in green, it signals drivers their vehicles are allowed to move on. When the traffic light indicates in red, it signals drivers to stop.

When the traffic red light is on, it signals drivers to stop in front of the white zebra crossing or pedestrian crossing. However, if there is no obstacle a head, the vehicles on the most right, may carefully turn right, except if there is a red arrow light indicating otherwise.

Article 12: Drivers shall skirt to the right at all intersections/roundabouts or road dividers that prevent straight forward movement of their vehicles, except if there are provisions stated otherwise.

Article 13: Drivers shall not be allowed to drive side by side on the same roadway or lane. Drivers shall not be allowed to drive through a military, police, delegation or other official processions.

Article 14: Towing procedures shall be implemented in accordance with following regulations:

- Hooking and hauling a vehicle: Drivers shall use cables, or iron bars, or other hooking materials that are firm, in good quality, and resilient against bending situation
- Drivers shall be prohibited from using ropes/cables to tow any vehicle with total weight more than five tons.
- Drivers shall not be allowed to tow more than one vehicle or a vehicle with trailer(s) or semi-trailer(s).
- Drivers are prohibited from towing bicycles or motorcycles.
- Drivers shall not be allowed to tow any kind of vehicles with passengers inside, except the drivers.
- Vehicles with trailer(s) or semi-trailer(s) shall carry two light-reflection, yellow isosceles triangles, which are placed on both sides of the number plates at the front bumpers of the vehicles.

Procedures for hooking or releasing trailers or semi-trailers to or off vehicles or towing engines shall be determined Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 15: At the bus stops in towns or densely populated areas, drivers of all kinds of vehicles shall slow down or stop, if necessary, to allow buses to easily move in and out, or stop.

Article 16: Driving speeds are defined in accordance with the following criteria:

- Driving speed definition shall be determined by a sub-decree.
- Drivers shall not be allowed to drive in an abnormally slow speed without proper reasons that interrupts other vehicles. Drivers in such a slow speed shall keep to the right to allow other drivers in a higher speed to overtake easily on the left. Any drivers, who are forced to slow down in an abnormal manner, shall alert the other drivers by using the emergency light, and shall keep driving to the most right side of the roadway.
- Speed regulations shall not apply to any drivers of police or military convoys, delegate or senior leader processions, fire trucks, ambulances, and other vehicles equipped with siren and special light on duty.

Article 17: In all cases, drivers shall be always in control of their own speeds and drive in an appropriate speed according to the actual situation so that they are able to stop their vehicles on time, if required, without any harms caused.

Drivers shall slow down their speed in the following cases:

1. When passing other vehicles on narrow roads.
2. When passing other vehicles carrying passengers and children that are being stopped to load or drop them.
3. When approaching a bridge or railway.
4. When the weather is not good and the drivers cannot clearly see from a distance.
5. When changing traffic direction.
6. When reaching a turning, curved or slippery road, crossroad, or roundabout.
7. When approaching a high ground or when going down the slope.
8. When passing or overtaking stopped convoys, or when passing or overtaking other processions.
9. When reaching obstacles or dense houses built close to the roadway.
10. In all cases where slow-speed or danger signs are indicated.
11. when there are police, military or military police convoys, fire engines, ambulances, or other vehicles emitting their siren sound and/or light, all drivers shall slow down and drive to the right, and if necessary, stop at a point as close as to the roadside, to allow those convoys to go forward safely.
12. When reaching schools or hospital that are located less than 50m from the road.

Article 18: A vehicle moving behind another vehicle shall keep an adequate safety distance to avoid collisions with the front vehicle when it slows down or stops by chance. A safety distance for all kinds of vehicles on roads shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 19: When overtaking, drivers shall strictly implement the followings:

1. Drivers of all kinds of vehicles shall overtake each other to the left. However, a driver may overtake a front vehicle to the right, if the driver of the front vehicle indicates direction change to the left and stops, or prepares to turn left.
2. Before overtaking, driver must be sure that his/her overtaking will not lead to any harms or accidents by taking the following precautions:
  - a. seeing clearly that there are no any obstacles ahead, and that they are able to return to their current track and speed without disturbing other drivers,
  - b. no other driver(s) behind start asking permission to overtake,
  - c. no overtaking request indicated by any other vehicles at the front,
  - d. being sure that the proportional speeds between the two vehicles allow the intended overtaking in a shortest period of time,

- e. giving a signal for overtaking by turning on the left indicator, and if necessary, using alternating low and high beams at night, or using horn during the daytime except in towns/densely populated areas where horn is prohibited.
  - f. being sure that drivers at the rear and the front are aware of the request to overtake.
3. Upon being informed of overtaking from the rear driver, the front driver(s) shall assess the road section in front of them, and if there is no any obstacle ahead, the front drivers shall turn on their right indicators, or raise their left hands up in the air and bend them to the right, and the slowdown to the right, to give signal to the rear driver requesting overtaking that he/she may do so. In case the front driver(s) see that the road sections ahead are busy or there are obstacles, they shall turn on their left indicators, or raise their left hands straight to their left, to give a signal to the rear driver that his/her overtaking may not be done.
  4. When overtaking, drivers shall increase their speed and keep a minimum distance of one (1) meter from the other vehicle.
  5. On roads without long-line divers, drivers may overtake by using the other half-roadway as long as the move does not cause any harms or disturbance to other vehicles that are coming from the opposite traffic direction.
  6. After completing his/her overtaking, the driver shall turn on his/her right indicators to give signal to the other drivers he/she is coming back his/her track/lane.
  7. On one-way roads with multiple lanes for different destinations, the act of any vehicle in a specific lane moving faster than those in the other lanes shall not be considered as overtaking.

Overtaking in the following cases shall be prohibited:

- overtaking in three rows (a vehicle overtaking another one which is also overtaking),
- at places where there is a sign banning overtaking,
- on curved or steep roads, except such overtaking is done without occupying the half-roadway on the left of the road long-line diver,
- at places near or at turning roads, crossroads, and slippery roads,
- at tops of slope or narrow roads, or roads with slowdown signs,
- on bridges or when going down slopes,
- at work sites,
- at places near or at sections assigned for pedestrians to cross,
- along roads under bridges, or tunnels.
- when the visibility is low, such as heavy rain, fog, dust or smoke.
- at places near or at intersections between roads and railways without barricades,

- on flooded roads.

Article 20: When overtaking, drivers shall strictly implement the followings:

Passing

1. Drivers of all kinds of vehicles shall pass each other to their respective right.
2. When passing each other on narrow or dangerous, drivers shall slow down their vehicles respectively. If necessary, both vehicles shall pause, and if the two vehicles are the same type, either one of them wishing to move first shall give a signal by raising hand or honking if in the daytime, or using alternating low and high beams if at night, and wait for the opposite vehicle to give approval before starting to move. However, if the vehicles are different types, the driver of the larger vehicle shall allow the smaller vehicle to move first.
3. When passing each other on a narrow road accessible to one vehicle at a time, but on which there is a section which allows vehicles to pass each other, a vehicle that arrives first at this section shall pause and wait in order to allow another vehicle to pass easily.
4. In case a roadway is too narrow to allow two vehicles to pass and one of the vehicles is required to reverse, drivers shall observe the followings:
  - a. For vehicles in the same type, any vehicle wishing to go first shall signal its request to do so, and wait for the other vehicle to approve and reverse.
  - b. For vehicles with and without trailers, the vehicle without trailers shall reverse to give way to the one with trailers.
  - c. For light and heavy vehicles, the light vehicle shall reverse to give way to the heavy one.
  - d. For goods loaded vehicles and passenger loaded vehicles, the vehicle with goods shall reverse to give way to the other one.
5. When passing each other on a steep and narrow road, vehicles going down the slope shall pause to allow vehicles going up the slope to go first.
6. When passing each other, if any vehicle driver sees an obstacle ahead, such as a damaged road section or a parked vehicle, he/she shall pause his/her vehicle to allow the other to go first.
7. When passing on a narrow bridge accessible to one vehicle at a time, heavy vehicles shall give priority to light vehicles..
8. Before passing each other at nights outside towns/densely populated areas without lights along the roads, the two vehicles shall turn off their high beams, and instead, turn on their low beams.

Article 21: Priorities at road junctions are defined as following:

1. When reaching a road junction, all drivers shall slow down their vehicles and assess the traffic on the roadway they are about to cross, and shall cross the road with utmost care if the road ahead is not clear. If necessary, the divers shall warn other drivers on other roads using horn at daytime or alternate high

and low beams at nighttime. On a road which gives priority to others, drivers with no priority shall drive their vehicles in an appropriate speed that they can stop them with easy, to let other vehicles with priority to move first.

2. At a road junction, even though the green traffic light is on, drivers shall not enter the intersection if doing so shall lead to their vehicles being stopped in the middle of the intersection due to heavy traffic. In this case, drivers shall stop their vehicle before the intersection to avoid blocking the way for the other vehicles coming from other directions.
3. At a road junction without priority, drivers shall give priority to other drivers on the right. However, on a T-junction without priority, drivers at the road end shall give priority to other drivers on the continuing road.
4. Regardless the road type, drivers approaching a roundabout shall give priority to other drivers on the one-way road circling the roundabout.
5. When reaching a road junction with priority sign, drivers shall first give way to other vehicles on the roads with priority, and may cross the junction only when they are sure that doing so will not lead to any harm.
6. When reaching a road junction with “Stop” sign, drivers shall stop in front of the zebra-crossing to give way to other vehicles and pedestrians, on the roads with priority, to go first, and may cross the junction only when they are sure that doing so will not lead to any harm.
7. Drivers shall give priority to police, military, military-police vehicles, fire engines, or ambulances, which are on duty and give warning by turning on their sirens and special lights.
8. The following on-duty vehicles shall have priority sequence as below:
  - Fire trucks,
  - Ambulances,
  - Police, military or military-police vehicles, delegate processions, senior leader convoys, or motorcades led by traffic police.
9. Before leaving a private road not accessible to public, such as entrances to residence, factories, buildings or various squares, drivers shall take utmost care and shall give priority to other drivers or pedestrians on the public road.
10. Drivers coming from dirt roads shall give priority to other drivers on non-dirt roads.
11. At a road junction where a roadways are divided into many lanes, and one or more of these lanes are reserved for some specific vehicles, the provisions on traffic priority stipulated in this article, apply all drivers using these lanes, except for the vehicles defined in 7 and 8 above in this article.

Article 22: Crossing the railway:

1. Drivers shall slow down their vehicles when approaching the railway.

2. At a road and railway intersection a barrier or barricade, drivers shall not enter the intersection when the barrier is closed, being closed or being opened.
3. At a road and railway intersection where there are guards, drivers shall follow the guards' instructions and shall not interfere the barrier opening or closing.
4. When the train is approaching, all drivers shall stop the vehicles immediately to let the train go first. All herders shall find way to immediately stop their animals and prevent any of them from crossing the railway.
5. When the train honks as it is approaching, all drivers stop at least two meters away from the barrier and at five meters away from the railway should there be not barrier.
6. In the case vehicles are stuck or a herd of animals already arrive at the railway, the drivers or shepherds shall make sure that they are not blocking the train's way or shall inform the nearest railway agent of possible dangers should they not be able to clear the obstacles on the railway by themselves.

Article 23: Parking and stopping on the road shall observe the following:

1. Stopping and parking of all kinds of vehicles shall not interfere other vehicles, which are traveling.
2. In towns or densely populated areas, all kinds of vehicles shall stop or park in parallel with their traffic directions by observing the following regulations:
  - on a road with two opposite traffic directions, vehicles shall be stopped or parked to the right of the road in parallel with their traffic direction.
  - on a one-way road, vehicles shall be stopped or parked to the right or left of the road in parallel with their traffic direction.
3. Outside towns or densely populated areas, vehicles or animals shall be parked or stopped outside the roadway. If there is no space outside the road for parking, drivers shall follow the regulations stipulated in 1 of this article.
4. Outside towns or densely populated areas, vehicles of all categories that are broken, or forced to stop or park on the roadway, emergency light shall be turned on, and/or a triangular signs, which could be noticed at least 100 meters away, shall be placed behind at least 30 meters from the vehicles. If such incident happens where stopping or parking is banned, the nearest relevant authority shall be informed.
5. In towns/densely populated areas, all vehicles needing to load or unload goods or passengers shall be sopped or parked not more than 25 centimeters away from the edge of the sidewalk and at least 5 meters away from the junctions, or bent or curved road sections, and at least 10 meters away from the junctions, or bent or curved road sections on a main boulevard. Outside towns/densely populated areas, all vehicles shall be stopped or parked at least 10 meters away the junctions, or bent or curved road sections.

6. When parking, before leaving their vehicles, drivers shall apply hand brake other measures to prevent possible accidents from occurring whilst they are away.
7. Parking or stopping vehicles shall be prohibited at the following places:
  - on the roadway, at sidewalk reserved for pedestrians, and at the space of at least 5 meters away from the zebra crossing for pedestrians, or on the zebra crossing,
  - on the paths reserved for pedestrians,
  - at places reserved for some specific vehicles parking or stopping,
  - at the space between the edge of the roadway and the long-line divider, if the space between the long-line divider and the parked vehicle is less than 3 meters, leading to a situation in which other vehicles may not move forward or have to move over the long-line divider,
  - at places near traffic light poles or traffic signs that prevents road users from seeing these traffic signs,
  - at any places that block entrance/exit, parking, or stopping of others vehicles,
  - on the bridges, underpasses, underground roads, road junctions, road-railway intersections, roundabouts, very steep or curved road that prevent others vehicles from being seen from afar.
  - at places less than 20 meters away from road- railway intersections,
  - at places less 10 meters away from the front or the rear of fire-truck pump stations, and in front of fire stations,
  - at entrance/exit of public buildings,
  - on the roadway in front of entrance/exit of a private house, except the vehicle belongs to house's owner,
  - parked side by side,
  - on one edge of the road if the opposite edge is reserved for parking, except parking on both edges is allowed,
  - at places where parking/stopping is banned,
  - parked on the public road more than 24 hours,
  - at places less than 10 meters away from the front or the rear of the bus-stop sign.
  - at places less than 1 meter from the front or the rear of parked vehicles in line,
  - at places near road junctions or bent road.

Article 24: When opening their vehicles' doors to get off or on, drivers shall always take proper care, especially when opening their vehicles' doors on the left.

Article 25: When opening their vehicles' doors to get off or on, drivers shall always take proper care, especially when opening their vehicles' doors on the left.

Before leaving their parking areas, drivers shall signal a clear and sufficient warning to others road users, making sure that departure of their vehicles with or without trailers will not cause any harms to others.

Before changing traffic direction such as turning left or right, changing lanes, making U-turn or reverse, moving to the right to stop or park, drivers shall slow down their vehicles and signal a clear and sufficient warning to others road users.

When turning left or right, making U-turn or reverse, drivers shall observe the following rules:

1. Turning Left

- Before turning to the left, drivers shall examine the back of their vehicles through the rear-view mirror, and particularly through the left side mirror to assess the traffic position and movement behind;
- Drivers shall turn on the left indicators at a sufficient distance from where the turning will take place, reduce their speeds, and, if there are no obstacles, keep as close as to the long-line divider at the middle of the road;
- Before turning to the left, drivers shall look at the left and right and at the left once again, especially to assess vehicles coming from the opposition direction. If the road is free, drivers shall start turning with due care, especially minding the pedestrians who are crossing the road. If the road is not free, drivers shall wait and give way to the vehicles from the opposition direction and from the right to go first;
- Turning to the left shall be conducted by skirting on the right side, i.e. turning left behind the vehicles from the opposite direction, except when there are instructions from the traffic police.

2. Turn right:

- Before turning right, drivers shall examine the back of their vehicles through the rear-view mirror, and particularly through the right side mirror to assess the traffic position and movement behind;
- If there is no obstacle, drivers shall turn on the right indicators at a sufficient distance from where the turning will take place, slow down their vehicles, and keep to the right;
- Before turning right, drivers shall look at the left and right, and at the back via the right side view mirror, especially making sure that there is no obstacle on the right behind them. If the road is free, drivers shall keep to the most right as possible and pay proper attention to the pedestrians who are crossing the road.

3. U-turn and reverse:

- Drivers intending to make U-turn or reverse shall make sure that such act will not cause too much interference or harms to other road users;
- When reversing, drivers shall take due care and constantly look at the traffic movement behind them, and particularly before reversing, drivers shall watch out for small children or small animals behind them;
- U-turn is prohibited in the following cases:
  - at places near road junctions or road-railway intersections,
  - on curved roads where drivers may not see other vehicles at minimum distance of 150 meters,
  - when reaching or coming the peak,
  - at places where U-turn is banned,
  - on the one-way roads.

The above rules shall be waived if there are signals from the road traffic police or traffic marks on the roads commanding otherwise.

Article 26: When there are pedestrians crossing, drivers shall implement the following measures:

1. In all cases, drivers shall stop their vehicles when there are pedestrians crossing or about to cross at the zebra-crossing for pedestrians.
2. At road junctions or places near road-railway junctions, drivers are forbidden from interfering or blocking pedestrians who are crossing the road, even at places where there is no zebra-crossing for pedestrians.
3. In case there is zebra-crossing for pedestrian at the road junction road where there are traffic lights or presence of traffic police officers, drivers shall not interfere or block the pedestrians who are crossing along zebra-crossing for pedestrians, and even when the green light is on or the traffic police officers order to move forward. When turning into another road where there are pedestrians crossing, drivers shall slow down their speed, and if necessary, stop, to give priority to the pedestrians to cross the road.
4. In case there is zebra-crossing for pedestrian at the road junction road where there are no traffic lights or presence of traffic police officers, drivers shall slow down or stop their vehicles, if necessary, to give priority to the pedestrians who are crossing or about to cross the road.

CHAPTER IV

USE OF VEHICLE LIGHTS AND HORNS

Article 27: At night or day time, when visibility is sufficiently clear, for example, during heavy rain or fog, or when passing through an underground road, drivers on the road shall to use their vehicle lights in accordance with the following conditions:

1. Whilst driving their vehicles:

- a. High beam lights shall be used at night time on the road without lighting, to provide far illumination for the driver, but they should be used with due attention not to interfere the other vehicles coming from the opposite direction.

Using high beam lights are prohibited in cities or towns with sufficient illumination, except they are used alternatively with low beam lights to signal a request for overtaking or making way.

- b. Low beam lights shall be used in the following cases:

- at night, and inside or outside towns with illumination along the roads,
- at night, and outside town without illumination along the roads, when about to pass another vehicle, and when driving closely behind another vehicle,
- at day time when visibility is not clear due to heavy rain or fog or when passing through underground roads,
- low beam lights may be used alternatively with high beam lights to flash a signal instead of honking at night.

- c. Conspicuity lights: At night and in towns, all vehicles on the road shall at least have conspicuity lights turned on without using low beam lights, should the road have sufficient illumination. Conspicuity lights are used to indicate the presence and size of the vehicle to other road users coming from the opposite direction.

- d. Other lights: At night or day time when the weather is not good and the visibility ahead is not clear, drivers shall use:

- red lights indicate the presence and width of the vehicle to the road users at the back,
- Number plate illuminators to let other road users see the number plate clearly from behind,
- width lights to indicate the width of the vehicle or its bulky load to other road users,
- direction indicator lights to inform other road users when changing direction to the left or right.
- reversing lights to inform other road users from behind when the vehicle is being reversed,

- stop (brake) lights to inform other road users from behind when the vehicle is braking to slow down or stop,
  - emergency lights to warn other road users against possible accidents, for example, when the driver is forced to drive slowly because he is towing a broken vehicle or involved in accidents, or its dropped goods cannot be loaded back immediately,
  - fog lights are used when there is heavy fog or rain. Fog lights may be used instead of, or in addition to, low beam lights,
  - daytime lights are used during the day. Vehicles of all types may use the lights to improve their visibility to other road users.
2. Whilst driving non-motor vehicles, drivers of the following vehicles shall observe the regulations stated below:
- Human-pulled cart shall be equipped with a white or yellow light or reflector at the front, and a red light or reflector at the back. The two lights shall be installed at the angles facing the roadway.
  - Animal-pulled cart shall be equipped with two white or yellow lights or reflectors on both sides at the front, and two red lights or reflectors on both sides at the back.
  - Bicycle and tricycle must equip with at one white light or reflector at the front and at least one red light or reflector at the back.
  - Motorcycle/bicycle-pulled trailer shall be equipped with two red reflectors or lights placed on both sides, at the back.
  - This kind of vehicle must park or stop in row close to the roadside
3. When stopping or parking motor vehicles on the road without public illumination, drivers shall use:
- conspicuity lights to indicate the presence and width of the vehicle to other road users from the opposite direction,
  - red lights indicate the presence and width of the vehicle to other road users from behind,
  - number plate illuminators to clearly indicate the vehicle's number plate to other road users from behind

In towns or densely populated areas, use of the lights stipulated in 3 of this article, shall not be necessary if there is sufficient public illumination on the road that allow road users to see clearly from a distance of at least 20 meters.

4. Disconnected trailer or semi-trailer shall be parked next to the sidewalk or roadside and a white or yellow light shall be turned on at the front of the trailer, and a red light shall turn on at the back. Each light shall be placed at the trailer's corner facing the roadway where the trailer/lined trailers are parked. In towns, use of such lights is not mandatory if there is sufficient

illumination along the road that allows other road users to spot the parked vehicle from a proper distance of at least 100 meters.

5. In case the vehicles are forced to stop or park on the roadway that may block or lead to traffic accidents at places, such as ones near road junctions, bent or curved roads, steep roads, and road-railway intersections, because the vehicles are broken or involved in a traffic accident and cannot be removed from the roadway, the drivers shall signal such obstacle to other drivers by using emergency lights and/or placing a triangular sign at least 30 meters behind the vehicles, in a way that it could be spotted from a distance of at least 100 meters. In case there are dropped goods on the roadway that cannot be re-loaded immediately, the drivers shall notify other drivers by using a triangular sign and emergency lights simultaneously, or at least a triangular sign placed 30 meters from the back of the dropped goods.
6. Special lights may be used for on-duty fire trucks, ambulances, police, military or military-police vehicles, vehicles used in delegates' or senior leaders', and military processions led by traffic police.

Article 28: Use of horn shall to be carried out in the following ways:

1. Use of horn shall be allowed only during the daytime to signal warning to other road users on possible harms or accidents, and to request for overtaking in towns/densely populated areas.
2. At night, horn shall be replaced by use of alternating high and low beams to signal warning to other road users on possible harms or accidents, and to request for overtaking.
3. Special lights may be used for on-duty fire trucks, ambulances, police, military or military-police vehicles, vehicles used in delegates' or senior leaders', and military processions led by traffic police.
4. Honking shall be as short as possible as and not longer than necessary, except when there is an emergency.
5. Use of air-horn is prohibited in cities or towns or at places near hospitals.

Article 29: Use of special lights and horns shall be conducted as follows:

1. Special lights are additionally added flashing and rotating lights with a number of different colors and corroding meanings as followings:
  - a. Special blue or red lights shall be used only for on-duty vehicles with priority, such as fire trucks, ambulances, police or military or military-police vehicles, and vehicles used in delegates' or senior leaders' or military processions led by traffic police in order to give signal to other road users on their presence.
  - b. Special dark-yellow light shall be only used for vehicles for public works, such as road cleaning vehicles, road maintenance and repair vehicles, and special transport vehicles, which are equipped with such special lights and driven in a slow speed.

2. Special horn is additionally added sound, which is used for vehicles with priority, such as fire trucks, ambulances, police or military or military-police vehicles, and vehicles used in delegates' or senior leaders' or military processions led by traffic police. For hospital ambulances, two high and low sounds is added.
3. When encountering vehicles on duty with flashing dark-yellow lights, road users shall take appropriate care in passing or overtaking such vehicles.
4. When encountering on-duty vehicles with priority emitting the special lights and sounds, road users have to slow down and drive to the right, or stop to give to these vehicles to overtake, pass or cross easily.

Regardless the above regulations, on-duty vehicles with priority, such as fire trucks, ambulances, police or military or military-police vehicles, and vehicles used in delegates' or senior leaders' or military processions led by traffic police, may:

- drive opposite traffic direction on one-way roads,
- move forward when the red traffic lights are still on,
- drive in unlimited speed.
- be given priority at road junctions,
- drive across or over the long line dividers,

In any case, the drivers of such vehicles shall drive carefully to avoid causing any harm to other road users and shall strictly follow the commanding signals directed by traffic police.

Article 30: Installation of sound and lights or decorating lights other than the vehicle's technical requirements/specifications shall be prohibited.

CHAPTER V

PEDESTRIANS AND ANIMAL RIDERS OR HERDERS

Article 31: Pedestrians and cart pullers or pushers shall follow traffic lights and signs, or commanding signals directed by traffic police officers.

Pedestrians and cart pullers or pushers shall observe the followings:

1. Pedestrians and cart pullers or pushers shall not be allowed to use the roadway where there are sidewalks or roadsides on both sides of the road reserved for pedestrians.
2. Pedestrians and cart pullers or pushers shall be only allowed to use the roadway where the sidewalks or roadsides do not provide space for pedestrians to walk through, but they shall walk closest to the sidewalks in the same with the road traffic direction.

3. Pedestrians and cart pullers or pushers shall cross the road via zebra-crossing if it exists nearby.
4. Where there is zebra-crossing for pedestrians:
  - Pedestrians shall follow traffic agents or traffic lights,
  - Where there are no traffic lights or traffic agents, pedestrians shall take proper care before crossing the road.
5. Where there is no zebra crossing for pedestrians:
  - Before passing across the road, pedestrians shall make sure that their act will not interrupt the traffic or result in any accident.
  - Whilst crossing the road, pedestrians shall not be allowed to cross through the intersection area, but pedestrians shall cross along a line cutting across the road axis in the right angle, and are prohibited from unnecessarily delaying or stopping on the roadway.
6. Children under six years old shall not be allowed to walk on public road without adult companion.
7. Blind walking on the public road shall have to be guided by a person, animal or device.

Article 32: Processions and use of roads for other purposes with the permission from the authorities shall observe the followings:

A. Marches

- shall be organized along the half-roadway on the right in parallel with the traffic direction, and shall keep fully out of the other half-roadway on the left.
- may be organized into two, three, or four lines taking into consideration of the width of the roadway and shall respect traffic regulations.
- white light shall be held at the front and red light shall be held at the back of the marches at nighttime or at daytime if the visibility is not sufficiently clear.

B. Use of roads for other purposes may be allowed by a joint Prakas by Ministry of Interior and Ministry of Public Works and Transport, or a joint Prakas by Ministry of Interior and Ministry of Rural Development.

Article 33: Animal riders, herders, or drivers shall observe the followings:

1. Animal riders, herders, or drivers shall not cause any obstacle or harms to other road users, and in consideration of the animal number, a sufficient number of people shall be available to command or stop the animals in a sufficient and timely manner.

2. At night or daytime, if the visibility is not sufficiently clear, animal riders, herders, or drivers shall use a white light at front and a red light at the back.
3. While stopping on the roadway, riders, herders, or drivers shall prevent the animals from interrupting other vehicles traveling on the road.
4. In towns or densely populated areas, animal riders, herders, or drivers on the road shall stop their animals in parallel with their traffic direction, by observing the followings:
  - on a two-way road, animal riders, herders, or drivers shall stop their animals along the half-roadway on the right in parallel with the traffic direction,
  - on a one-way road, animal riders, herders, or drivers shall stop their animals along the road to the right or to the left, in parallel with the road traffic direction, except where such stop is banned.
5. Animal riders, herders, or drivers shall not release their animals to walk freely on public roads.

ARTICLE VI

IN CASE HAVING TRAFFIC ACCIDENT

Article 34: All traffic accidents shall be under the competency of the traffic police. In all cases of traffic accidents, concerned traffic police officers shall do their best:

1. Keep the public order at the accident scenes,
2. Take immediate action to save the victims,
3. Maintain security for all parties involved, and control conflicts, which may arise due to traffic accidents,
6. Take professional action to collect evidence and information, and make minutes of the traffic accidents.

Article 35: In the case of traffic accident, all involved parties shall:

1. Immediately stop their vehicles, preventing interruption or harms to any others further,
2. Not alter the scenes, traces, or marks which may be important factors to identify who is responsible for the accident.
3. Immediately report to the nearest local authority or traffic police,
4. Not use violence or make quarrels among the parties involved,
5. Not leave the accident scene prior reaching mutual agreement or without permission from the traffic police officers.

Bystanders of the event shall immediately report to nearest local authority or traffic police.

Article 36: If the accident results in only damages to the properties, the two parties may make their mutual settlement without any intervention from traffic police officers.

Article 37: In case there are injured people or death, the drivers or road users involved in the accident, or bystanders shall take immediate action to report to the nearest local authorities or the traffic police, or to refer the victims to the nearest hospital.

Article 38: In case one of the parties involved in the traffic accident is a diplomatic agent or ambassador, the traffic police officers shall take minutes and submit report on the accident to Ministry of Foreign Affairs and International Cooperation so that it will arrange for representatives to work with the road traffic police officers to examine the case and propose appropriate measures.

CHAPTER VII VEHICLES AND TRANSPORTATION MANAGEMENT

Article 39: National and international driving licenses for drivers of all types of vehicles shall be issued by Ministry of Public Works and Transport, except the driving license, which shall be issued by concerned ministry under the supervision of the Ministry of Interior or Ministry of National Defense, for drivers of military and police vehicles, and especially vehicles that serve specific purposes, such as tanks, armored vehicles, vehicles equipped with military tools, jet vehicles, tricycles, and parade motorcycles.

The procedures for the issuance of international driving licenses shall be decided by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

The Minister of Public Works and Transport shall provide the Ministry of Interior with data on drivers with driving license, on a monthly basis.

Article 40: National driving license are for vehicles in the Kingdom of Cambodia which are divided into five categories as follows:

Category A: Motorcycles and motor-tricycles, including:

A1 - Motorcycles with engine cylinder sizes from 49 to 125 cm³ or electric motor-tricycles without mechanical foot pedals like a bicycle.

A2 - Motorcycles with engine cylinder size over 125 cm³,

- Vehicles with trailers and motor-tricycles.

Category B:

- Vehicle with loading capacity of not more than nine passengers, including the drivers,

- Goods transporting vehicles with maximum weight not over 3.5 tons,

- Vehicles under Category B, which may tow a trailer with maximum, weight not more than 0.75 tons.

Category C:

- Goods-transporting vehicles with maximum weight over 3.5 tons that may tow a trailer with maximum weight not over 0.75 tons.

Category D: Passenger vehicles, including:

D1 - Vehicles with loading capacity from 10 to 20 passengers including the driver that may have a trailer with maximum weight not more than 0.75 tons.

D2 - Vehicles with loading capacity over 20 passengers including the driver that may have a trailer with maximum weight not more than 0.75 tons.

Category E:

- Vehicles under Category B, C and D with a trailer of maximum weight more than 0.75 tons shall be divided into three sub-categories: Sub-Category E(B), Sub-Category E(C) and Sub-Category E(D).

Article 41: Various requirements related to driving licenses will be defined as follows:

1. Each driver shall be allowed to hold only one driving license issued by the Ministry of Public Works and Transport. The driving licence shall be clearly categorized in accordance with the type of the vehicle, which the driver is entitled to drive. Each driving license shall be used together with a score card. The application and procedures for issuance of driving license shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.
2. Disabled people shall be allowed to drive special vehicles designated for them, and requirements for issuance of driving license for disabled people license shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.
3. The age of drivers shall be defined in accordance with the categories of the driving license they hold as follows:
  - Category A1 – the drivers shall be at least 16 years of age,
  - Category A2 and B – the drivers shall be at least 18 years of age,
  - Category C and D1 B – the drivers shall be at least 22 years of age,
  - Category D2 and E B – the drivers shall be at least 24 years of age.
4. Holders of Category A2 driving license may drive the vehicles under in Category A1.
5. Holders of Category B driving license may drive the vehicles under Category A1, agricultural vehicles or tool-equipped vehicles with maximum speed not over 40km per hour, but may not drive any of the vehicles under categories.

6. Drivers of tool-equipped vehicles with maximum speed over 40km per hour shall possess driving licenses in Category C.
7. To be eligible to sit examination for a driving license under Category C, drivers shall first possess a driving license under Category B or D1.
8. Drivers of the vehicles under Category C, D1, or D2 may drive the vehicles under category B.
9. Holders of driving license under Category C may not drive the vehicles under Category D2, holders of driving license under Category D2 may drive the vehicles under Category B, C, or D1.
10. To be eligible to sit examination for a driving license under Category D1, drivers shall first possess a driving license under Category B.
11. To be eligible to sit examination for a driving license under Category D2, drivers shall first possess a driving license under Type B, C, or D.
12. To be eligible to sit examination for a driving license under Category E, , drivers shall first possess a driving license under Type B, C, D1 or D2.
13. Holders of driving license under Category E, may drive vehicles towing a trailer with maximum weight over 0.75 tons according to the categories of driving licenses they hold, such as E(B), E(C), or E(D).

Article 42: Holders of driving licenses of all categories shall be allowed to drive until they reach 65 years of age. Beyond 65 years of age, driving license holders may be allowed to drive subject to satisfactory medical checkup, and swapping their driving licenses with ones being extended every two years.

Validation for driving license under Category A, B, C, D, and E shall have the following periods:

1. Driving licenses under Category A and B shall be valid for 10 years.
2. Driving licenses under Category C, D and E shall be valid for five years.
3. Holders of driving licenses shall submit their application for a change of their driving licenses before their expiry dates, together with a medical checkup certificate. Failure to change their driving licenses the holders shall be punished in according to the provisions stipulated in the Law.

Such a medical checkup shall have to be satisfactory and fit for driving as certified by a doctor at a hospital or health center recognized by the Ministry of Health.

Article 43: All driving licenses shall possess a score card with 12 marks and these marks shall be deducted each time the drivers violate the traffic regulations, as follows:

- A. 1 mark shall be deducted for:
  - failure to wear the safety seatbelt or helmet,

- using high beam when encountering other vehicles coming from the opposite direction,
- driving over the long-line in the middle of the road,
- driving from 1 km to 19 km per hour over the speed limit,
- driving at night without sufficient illumination as required by the types of the vehicles,
- overload of passengers,

B. 2 marks shall be deducted for:

- driving from 20 to 29 km per hour over speed limit,
- increasing the speed while the other vehicle is overtaking,
- incorrect right or left turning,
- making a U-turn where such act is prohibited,
- failure to meet driving license requirements,
- making a right or left turn, or stopping without giving signal,
- incorrect overtaking or passing,
- driving without leaving sufficient safety space,
- carelessly driving disturbing other road users,
- failure to give signal when starting to leave,
- vehicle having inappropriate specifications,
- incorrect load of goods,
- parking vehicles on zebra crossing for pedestrians,
- stopping or parking on the road divider,
- allowing children under 10 years old to sit in the front seat,
- failure to place children under 5 years in the children's seats or sleeping in the vehicle,
- avoiding traffic police officers checking the vehicle,

C. 3 marks shall be deducted for:

- stopping or parking at a dangerous place,
- dangerous overtaking,
- overtaking where it is prohibited,
- changing direction without warning,
- driving over the long line in the middle of the road,
- driving from 30 to 39 km per hour over the speed limit,
- driving under influence of alcohol at the rate from 0.25 to 0.39 mg per liter of air or 0.50 to 0.79 g per liter of blood,
- racing along the road where it is not allowed by the law,
- mistake derived from stopping or failure give priority to pedestrians at zebra crossing,
- failure to obey the red traffic light,
- failure to follow the stop or priority sign,
- failure to follow commanding signals by the traffic police officers,

D. 4 marks shall be deducted for:

- driving from 40 to 49 km per hour over the speed limit,
- failure to observe priority at road junction,
- driving side by side,
- causing traffic jam,
- failure to give priority to the vehicles with priority,

- goods dropping from vehicles while being driven,
- driving opposite the traffic direction,
- driving by forcing vehicles to jump, in a zigzag manner, swooping upon or closely skirting around other vehicles,

E. 6 marks shall be deducted for:

- driving 50 km and above per hour over the speed limit,
- driving under the influence of alcohol at rate from 0.40 mg per liter of air or 0.8 g per liter of blood, or under the influence of drugs,
- escaping when involved in traffic accident,
- using fake number plate or fake vehicle identification card,
- driving in violation of the traffic regulations that causes injuries to others unintentionally, and results in the victims being not able to work for eight or more days from the date of the incident, or death,
- committing repeated mistakes by using driving license which is expired or not appropriate with the type of the vehicle,
- refusing to be breathalyzer for alcoholic rate or drug presence,
- loading passengers on top of goods,

Not more than 8 marks shall be deducted per count of violation.

Article 44: Cases related to the score card:

- When all the marks have been deducted, the driving license shall become invalid. If the driver wishes to have a new driving license, he/she shall attend driving classes and sit an exam again in at least six months from the date when his/her driving license was cancelled. However, if the concerned driver caused injuries to others unintentionally that resulted in the victims being not able to work for eight or more days from the date of the incident, or death, he/she may attend driving classes and sit an exam again in at least five years from date when his/her driving license was cancelled.
- In case some marks have been deducted, but within three years after the last deduction, the driver has not committed any further mistakes resulting in more marks being deducted, he/she shall automatically get a new score card with 12 marks.
- In case some marks have been deducted, and the driver wishes to regain the marks, he/she shall take a two-day refreshment course organized by the Ministry of Public Works and Transport. By attending the course, the driver may get 4 marks, but not more than 11 marks. The drivers may attend such a course several times to increase the marks, in two years the longest.

The procedures for deduction and replenishing the score card marks shall be determined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 45: Except there is an agreement or international convention to mutually recognize driving licenses on a bilateral or multinational basis with the Kingdom of Cambodia, foreigners, who lawfully live and wish to drive on the roads in the

Kingdom of Cambodia, shall obtain a Cambodian driving license via either one of the following two ways:

1. Sitting an exam for a driving license like Cambodians,
2. Exchanging their national driving licenses for the Cambodian ones by submitting their applications to the Ministry of Public Works and Transport, and meeting the following requirements:
  - a. possession of a valid national passport and Cambodian visa,
  - b. possession of a valid national driving license,
  - c. having addresses certified by commune or Sangkat chief,
  - d. possession of a physical certificate,
  - e. in case the driving license is not in English or French, it shall be translated into Khmer, English or French certified by their embassies, consulates or mission agencies.

Validation of foreigner's Cambodian driving licenses obtained via exchange of their national driving licenses shall be in one year. Validation of foreigner's Cambodian driving licenses obtained via examination shall have the same during as those of the Cambodians.

Foreigners holding their national driving licenses under Category C, D, and E may not exchange them for the Cambodian ones under Category C, D, and E, but they may exchange them for the Cambodian ones under Category A and B.

Article 46: All driving schools shall have their business license and curriculums, and shall be under the management and supervision of the Ministry of Public Works and Transport.

All driving teachers shall possess appropriate certificates issued by the Ministry of Public Works and Transport.

Requirements and procedures for issuance of licenses for driving, tests for driving teachers, driving curriculums shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

If required, the Ministry of Interior shall have the rights to inspect all driving schools.

Article 47: All motor vehicles when moving on the road shall bear their identification cards and number plates.

All motor vehicles shall be registered and provided with an identification card and a number plate by the Ministry of Public Works and Transport. However, motor vehicles, belonging to state property serving the purposes of national security, social order and national defense and managed by the Ministry of Interior or Ministry of National Defense, shall be registered and provided with an identification card and a number plate by the Ministry of Interior or Ministry of National Defense.

Motor vehicles, which have not been registered and provided with identification card and number plate, shall be transported by the vehicles with number plates when moving on the road.

Like motor vehicles, trailers or semi-trailers with maximum weight over 750 kg shall also be registered and provided with an identification card and a number plate.

Ministry of Public Works and Transport shall provide the Ministry of Interior with statistics on registration of vehicles of all categories, on a monthly basis.

The Ministry of Interior and Ministry of National Defense shall on a quarterly basis provide the Ministry of Public Works and Transport with the data on numbers of vehicles, motorcycles, motor-tricycles, or other machineries, which belong to the state property and under their management, except for confidential information related to national security.

The issuance of vehicle identification number plate shall be defined by a sub-decree.

Article 48: All motor vehicle dealers shall be obliged to complete all the required applications for vehicle registration, identification card and number pate before handing over the vehicles to the end purchasers.

All sales or donation of motor vehicles and other forms of exchange that result in change of the vehicle ownership shall apply for ownership transfer within 90 days of the date when such transaction occurred.

All vehicle owners shall be obliged to complete their applications to remove from the lists their vehicles, which have ceased to be used.

Application and procedures for vehicle registration, identification, ownership transfer and removal from the vehicle list shall be defined by the Ministry of Public Works and Transport.

Article 49: All motor vehicles, trailers, and semi-trailers moving on the road shall obtain a technical inspection certificate issued by the Ministry of Public Works and Transport or a company authorized by the Ministry of Public Works and Transport.

The validity of such certificate is defined as follow:

1. Any brand family vehicle shall apply to be inspected for its first technical inspection certificate, which shall be valid for four years. After that, the vehicle shall be technically inspected in every two years.
2. Any second-hand family vehicle shall be technically inspected in every two years.
3. Any brand-new passenger- or goods-transporting vehicle or vehicle equipped with tools shall apply to be inspected for its first technical inspection certificate, which shall be valid for two years. After that, the vehicle shall be technically inspected in every one year.
4. Any second-hand passenger- or goods-transporting vehicle, or vehicle equipped with tools shall be technically inspected in every one year.

5. Any brand-new trailer or semi-trailer, which has never been used, shall apply to be inspected for its first technical inspection certificate, which shall be valid for two years. After that, the vehicle shall be technically inspected in every one year.
6. Any second-hand trailer or semi-trailer shall be technically inspected in every one year.
7. Any motor-tricycle or motorcycle with shall be technically inspected in every one year.
8. Any vehicle, trailer, or semi-trailer having been locally innovated shall be subject to technical inspection before it applies for registration, identification card and number plate. After that, the vehicle shall be technically inspected in every one year.

Vehicle technical specifications and technical inspection shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 50: Any center providing vehicle technical inspection shall possess its license for such business that is granted by the Ministry of Public Works and Transport.

Requirements and procedures for issuance of such license shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 51: Any owners of the vehicles, mandatorily required to be insured, shall fulfill their insurance obligation in accordance with the law on insurance and related regulations when their vehicle are introduced to the road.

Article 52: Any vehicle repair or innovation garage shall obtain its business license issued by the Ministry of Public Works and Transport and Ministry of Industry and Handicrafts, and if necessary it shall be inspected by the Ministry of Interior.

The management of such vehicle repair or innovation garage shall be determined by a sub-decree.

Article 53: Any legal persons providing domestic or international road transportation of goods and passengers shall obtain theirs business license issued by the Ministry of Public Works and Transport.

Requirements and procedures for issuance of license to legal persons providing domestic or international road transportation shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 54: Any motor vehicles or trailers used in providing transportation of goods or passengers shall obtain license for such business issued by the Ministry of Public Works and Transport.

Requirements and procedures for issuance of license to vehicles providing domestic or international road transportation shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport.

Article 55: Any motor vehicles or trailers providing transportation shall possess the following papers:

- a. Vehicle identification card and number plate,
- b. Driving license appropriate to the type of the vehicle,
- c. Certificate of vehicle technical inspection,
- d. Vehicle or trailer's license for transportation business,
- e. Insurance certificate issued by insurance company,
- f. Other licenses issued by other relevant institutions.

Article 56: Loading passengers and goods shall be undertaken as follows:

1. Loading goods on a vehicle should be properly organized to prevent:
  - possible harms to human, or damages to public or private properties caused by goods dragging or dropping on the road,
  - blocking driver's sight or compromising the vehicle's balance and driving,
  - making noise, dusts or other disturbance that is avoidable,
  - blocking traffic lights, vehicle indicator lights, light reflectors and number plate,
2. Additional protection materials, such as nylon ropes, chained cables, and tents sheets used to secure or protect goods, shall be firmly tied.
3. In all cases when long items are loaded, such load shall not be extended beyond the front edge of the vehicle and shall not be longer than three meters beyond the back edge of the vehicles, or touch down on the ground.
4. If the load is one meter beyond the back edge of the vehicle, red cloth shall be tied to the back-end of the load at daytime, or a red light reflector shall be tied to the back-end of the load at nighttime. The width of load shall not be longer than the width of the vehicle and the load shall not be higher than the roof of the vehicle, except for the vehicle with maximum load of 20 passengers that may also load goods as high as 0.5m on its roof as long as the goods have strong support or structure underneath, firmly attached to the roof.
5. In the case of dangerous goods load, such load shall be properly placed or packaged in a safe manner, and names and danger sign shall be attached to such goods.
6. Vehicles transporting passengers shall have seats, hand rests or holding bars that are firm and comfortable.

The following load of passengers shall be prohibited:

- loading more people than the available seats as determined by the Ministry of Public Works and Transport.
  - loading passengers on the top of the cabin or on the roof of the vehicle,
  - passengers hanging themselves at the front, sides or back of the vehicle,
  - loading passenger on trailers or semi-trailers,
  - loading bad-smell or poisonous stuff on the vehicle transporting passengers,
7. Loading techniques shall be defined by Prakas by the Ministry of Public Works and Transport.

Article 57: Load of goods on motor vehicles, trailers or semi-trailers shall not exceed the vehicle maximum weight as indicated by their manufacturers; the weight concentrated the vehicle axis and the maximum weight allowed by the road law.

When crossing a bridge driver of vehicles and vehicles with trailers or semi-trailers observe the maximum weight as defined on the sign installed at the bridge.

The sizes of vehicles and vehicles with trailers or semi-trailers shall be defined as below:

- Vehicle maximum width shall not exceed 2.5 meters, except for vehicles equipped with tools but not longer than three meters,
- Vehicle maximum height should not exceed 4.2 meters,
- Each vehicle maximum length shall not exceed 12.2 meters,
- Maximum length of each vehicle with semi-trailer shall not exceed 16 meters,
- Maximum length each vehicle with trailer shall not exceed 18 meters,

Sizes of vehicles and vehicles with trailers or semi-trailers, which are not stipulated above, shall obtain special approval from the Minister of Public Works and Transport.

Technical specifications on vehicles sizes and weights shall be defined by Prakas by the Minister of Public Works and Transport

Article 58: Payment of service fees for the issuance of driving license, vehicle identification card, number plate, technical inspection certificate, and business license, fines for delays, and other service fees shall be defined by a joint Prakas by the Minister of Economy and Finance and Ministry of Public Works and Transport.

CHAPTER VIII

MECHAISM FOR THE IMPLEMENTATION OF THE ROAD TRAFFIC LAW

Article 59: The National Road Safety Committee shall have the roles to formulate the policy on the road traffic safety, and to lead and monitor the implementation of the law and regulations related to the road traffic safety.

The National Road Safety Committee shall be led by the Minister of Interior as Chairman and the Minister of Public Works and Transport as Vice Chairman and consist of members from relevant ministries.

The National Road Safety Committee shall have a Secretariat General which is an operational body led by the Ministry of Public Works and Transport, with some supportive sub-committees.

The establishment, organization and the functioning of the National Road Safety Committee shall be determined by a sub-decree.

CHAPTER IX
COMPETENCE AND AUTHORITY
OF THE ROAD TRAFFIC LAW ENFORCEMENT OFFICERS

Article 60: Road traffic law enforcement officers shall include:

1. Officers from the Ministry of Public Works and Transport,
2. Police or military-police units in charge of maintain traffic order and safety, with the following tasks:
  - maintaining proper traffic order,
  - monitoring, patrolling, and controlling violations of traffic regulations directly or via traffic tools,
  - making reports on traffic order, traffic violations, and traffic accidents occurred,

Police units in charge of maintain traffic order and safety shall have the following additional tasks:

- imposing fines against violations under provisional penalties,
- coordinating in the case of traffic accidents as stated in Article 64,
- monitoring and recording events during traffic accidents, and if necessary, temporarily confiscating driving license and detaining vehicles as stipulates in Articles 61, 65 and 66 of this law.
- preparing and submitting report, together with evidence, to the court if required by this law.

Article 61: When detaining vehicles for inspection, the road traffic police officers shall make efforts to avoid causing traffic jams or accidents.

Article 62: Traffic police officers shall be permitted by law to confiscate and suspend driving license for a period not exceeding seven days, and to deduct the marks as stated in Article 43 of this law, in the case of the following offenses:

1. Driving opposite the traffic direction or driving in parallel with the traffic direction where it is prohibited,
2. Driving 40 kilometers or more per hour over the speed limit as stipulated in this law,
3. Failure to observe the traffic priority,
4. Failure to observe stop sign, or red traffic lights, or flashing red lights,
5. Driving vehicles with caterpillar tracks directly on the tarmac road,

Traffic police officers shall not be allowed to confiscate any other driving license and vehicle papers, which are covered in this law.

Article 63: In the case of traffic accident, based on individual cases, detaining the vehicles and the drivers for inquiries and taking notes shall be the responsibility of the traffic police officers performing duty at the accident scenes. In case the drivers in question are under the influence of alcohol or drugs, the justice police officers in charge of traffic or hospital shall examine and issue a certificate, specifying the alcohol or substance rate, to be attached to the report on the traffic accident for submission to the court.

Article 64: Traffic offences that are subject to punishment through imprisonment and fines shall be the responsibility of the court. In this case, the traffic police shall submit the traffic accident report to the court.

Article 65: Traffic offences that are subject to punishment through provisional penalties shall be the responsibility of the road traffic police officers. The road traffic police officers may facilitate mutual solution among the parties involved in the accidents resulting in only damages to properties. If the mutual solution could not be reached, the road traffic police officers shall prepare report, collecting traces, and if it is necessary to safeguard the interest of parties involved, temporarily detain the vehicles in question for a period not longer than one week.

Article 66: Traffic police officers shall ban the vehicles in question from running or detain them for a temporary period not longer than three days for inspection and modification of the technical specifications based on the traffic violations committed by the drivers, as follows:

1. The vehicles whose drivers are under the influence of alcohol in the rate between 0.25g and 0.39 mg per liter of air, or between 0.5g and 0.79g per liter of blood, or under the influence of drug.
2. The vehicles whose drivers do not allow the traffic police officers on duty to perform alcohol or drug test.
3. The vehicles possessing less sufficient technical specifications that may lead to possible traffic accidents.
4. The vehicles emitting too much smoke or noises in violation of the technically allowed standards, or being equipped with illumination system against the required standards that interfere other road users or people living along the public roads.
5. The vehicles loading goods or passengers in a way that blocks the drivers 'sight, or interfere the drivers, or overloading.
6. The vehicles which are parked on the roads in town/densely populated areas for more than 24 hours.
7. The vehicles which are being driven while their technical inspection certificates are expired.
8. The vehicles which are driven 40km or more per hour over the speed limit.

Article 67: Traffic police officers shall be authorized to tow away the vehicles, which are parked in a way that interfere or lead to possible harms to other vehicles, and to keep them at the road traffic police station in case the owners do not accept the fining or are not present.

Vehicle tow-away and detention at the road traffic police station shall also apply to vehicles involved in the traffic accidents, which could not be resolved at the scenes.

The concerned vehicle owners shall be responsible for paying the fees for their vehicle tow-away and detention in addition to the fines.

Fees for vehicle tow-away and detention shall be defined by a joint Prakas by the Ministry of Interior and the Ministry of Economy and Finance.

Article 68: Traffic police officers, in charge of traffic violation control, shall examine, investigate and record traffic offenses in accordance with the procedures for traffic violation examination, investigation, recordings, and reporting as defined by joint Prakas by the Ministry of Interior, the Ministry of Justice, and the Ministry of Public Works and Transport.

Article 69: Traffic police officers, authorized to impose fines against traffic violations, shall issue fine receipts with proper counterfoils. The procedures for issuance of fine receipts and management of revenues from the fines shall be defined by a joint Prakas by the Ministry of Interior, the Ministry of Economy and Finance, and the Ministry of Public Works and Transport.

Article 70: Any persons, who are not satisfied with the decision made by the traffic law enforcement officers as stipulated in Article 60 of this law, shall have the rights to submit their appeal to the head of the law enforcement officers' unit. The unit head shall make a decision on such appeal within 15 days of its receipt. Any persons, who are not happy with the decision made by the unit head mentioned above, shall have the rights to submit their appeal to the court in accordance with the applicable procedures.

CHAPTER X

PENALTIES

Article 71: Offenses subject to punishment through provisional penalties shall be defined by a sub-decree.

Article 72: Drivers shall be held liable before the penal code for the offenses they commit in driving the vehicles.

Vehicle manager or owners shall be held liable before the civil code in case their vehicles cause harms to others.

Article 73: Physical, integrity, or dignity abuse against the traffic law enforcement officers on duty shall be punished in accordance with the applicable penal code.

Article 74: Any traffic police officers, in their position or when on duty, confiscating driving license, vehicle number plate or identification card, or detaining vehicles illegally, shall be subject to being imprisoned from six days to one month and fined from Riel 100,000 to Riel 800,000.

In case there is damage or loss to any part of the vehicles due to their detention by the traffic police officers, the officers' unit shall be responsible for compensation of the damages or losses.

Article 75: Any person, who drives without driving license or during the time when his/her driving license is confiscated, or suspended, or nullified, shall be subject to being

imprisoned from six days to one month and fined from Riel 100,000 to Riel 800,000, except for motorcycle or motor-tricycle drivers.

Article 76: Any person s, who do not stop their vehicles on the order from the road traffic police officers from alcohol or drug tests, shall be subject to being imprisoned from six days to one month and fined from Riel 100,000 to Riel 800,000.

Any persons, who do not allow their vehicle inspection or test for the presence of alcohol or drug, shall be punished in accordance with the 1st Para graph of this Article.

Article 77: Any persons, who are driving under the influence with alcoholic rate of 0.40mg or above per liter of air, or 0.80g or above per liter of blood, shall be subject to being imprisoned from one to six months and being fined from Riel 800,000 to Riel 4,000,000.

Article 78: Any persons, who deliberately drive using fake driving license, vehicle identification card or number plate, or other fake licenses, shall be subject to the punishment stipulated in Article 630 (the case of using fake public documents) of the penal code.

Article 79: Any persons, who falsify driving license, vehicle identification card or number plate, or other licenses, shall be subject to the punishment stipulated in Article 629 (the case of falsification of public documents) of the penal code.

Article 80: Any persons, who hamper or use any means as obstacles to public traffic, shall be subject to being imprisoned from one month to one year and being fined from Riel 800,000 to Riel 8,000,000.

Article 81: Any persons, who do not follow the commanding signals by the officers authorized to safeguard delegates or senior leaders' processions and cause damages to any vehicles of the convoys, shall be subject to being imprisoned from one to six months being fined from Riel 800,000 to Riel 4,000,000.

Article 82: Any persons, who drive without vehicle identification card or number plate, shall be subject to being imprisoned from six days to one month and fined from Riel 100,000 to Riel 800,000.

Article 83: Any persons, who drive without care and attention or in violation of the obligations as required by the road traffic law, resulting in injuries to others and the victims being not able to work for eight or more days following the date of the incident, shall be subject to being imprisoned from six months to two years and being fined from Riel 2,000,000 to Riel 10,000,000, and may be subject to one or more additional penalties as stipulated in Article 53 (categories of additional penalties) of the penal code.

The above offenses shall be subject to being imprisoned from one to three years and being fined from Riel 4,000,000 to Riel 15,000,000 should they be committed in any of the following cases:

- a. driving without a driving license or with a driving license inappropriate to the type of the vehicle,

- b. driving the under influence with alcoholic rate of 0.40mg or more per liter of air, or 0.80g or more per liter of blood,
- c. resulting in injuries to numerous people,
- d. escaping from the accident scene to avoid being held responsible,

Additional penalties, which may be imposed against the offenses as stipulated in this Article, shall include:

1. Offenders being banned from doing their business permanently, or for up to five years, should the offenses be committed whilst the business is being operated or during the period of business;
2. Offenders being banned from driving any vehicle for up to five years;
3. Suspension of driving license for up to five years;
4. Public display/dissemination of the punishment decision for up to two months;
5. Publishing punishment decision in newspapers;
6. Publishing punishment decision through all audio-visual telecommunications means for up to eight days.

Article 84: Any legal persons may be held liable for criminal responsibilities stipulated in Article 42 (criminal responsibilities of legal persons) of the penal code for the offenses stipulated in Article 83 of this law.

A legal person shall be punished with fine from Riel 5,000,000 to Riel 20,000,000 and one or more of the following additional penalties:

1. dissolution and liquidation of a legal entity as stipulated in Article 170 (dissolution and liquidation of legal entities) of the penal code,
2. placement under the court surveillance as stipulated in article 171 (placement under the court surveillance) of the penal code,
3. prohibition from operating one or more activities as stipulated in article 172 (prohibition from operating activities) of the penal code,
4. closure of the establishment was used to commit the offences as stipulated in article 176 (closure of establishment) of the penal code,
5. prohibition against operation of the establishment, which is opened to public or used by public as stipulated in article 177 (prohibition against operation of establishment) of the penal code,
6. dissemination/display of punishment decision as stipulated in article 180 (dissemination of decision) of the penal code,
7. publishing punishment decision through newspapers or all audio-visual telecommunications means as stipulated in Article 181 (publishing decision trough audio-visual telecommunications means).

Article 85: Any persons, who drive without care and attention or in violation of the obligations as required by the road traffic law, resulting in death of others, shall be subject to being imprisoned from one to three years and being fined from Riel 4,000,000 to Riel 15,000,000, and may be subject to one or more additional penalties as stipulated in Article 53 (categories of additional penalties) of the penal code.

The above offenses shall be subject to being imprisoned from two to five years and being fined from Riel 10,000,000 to Riel 25,000,000 should they be committed in any of the following cases:

- a. driving without a driving license or with a driving license inappropriate to the type of the vehicle,
- b. driving the under influence with alcoholic rate of 0.40mg or more per liter of air, or 0.80g or more per liter of blood,
- c. resulting in death to numerous people,
- d. escaping from the accident scene to avoid being held responsible,

Additional penalties, which may be imposed against the offenses as stipulated in this Article, shall include:

1. offenders being banned from doing their business permanently, or for up to five years, should the offenses be committed whilst the business is being operated or during the period of business;
2. offenders being banned from driving any vehicle for up to five years;
3. suspension of driving license for up to five years;
4. public display/dissemination of the punishment decision for up to two months;
5. publishing punishment decision in newspapers;
6. publishing punishment decision through all audio-visual telecommunications means for up to eight days.

Article 86: Any legal persons may be held liable for criminal responsibilities stipulated in Article 42 (criminal responsibilities of legal persons) of the penal code for the offenses stipulated in Article 85 of this law.

A legal person shall be punished with fine from Riel 10,000,000 to Riel 50,000,000 and one or more of the following additional penalties:

1. dissolution and liquidation of a legal entity as stipulated in Article 170 (dissolution and liquidation of legal entities) of the penal code,
2. placement under the court surveillance as stipulated in article 171 (placement under the court surveillance) of the penal code,
3. prohibition from operating one or more activities as stipulated in article 172 (prohibition from operating activities) of the penal code,

4. closure of the establishment was used to commit the offences as stipulated in article 176 (closure of establishment) of the penal code,
5. prohibition against operation of the establishment, which is opened to public or used by public as stipulated in article 177 (prohibition against operation of establishment) of the penal code,
6. dissemination/display of punishment decision as stipulated in article 180 (dissemination of decision) of the penal code,
7. publishing punishment decision through newspapers or all audio-visual telecommunications means as stipulated in Article 181 (publishing decision through audio-visual telecommunications means).

Article 87: Payment of provisional fine shall lead to cancellation of legal action. In case the offenses are subject to provisional fine and the offenders do not to pay the fine by the deadline, concerned road traffic police officers shall submit report together with evidence to the court.

CHAPTER XI

INTER-PROVISIONS

Article 88: Except for any regulations contrary to this law, all rules and regulations created for the purpose of the implementation of the Road Traffic Law, which was promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, shall continue to be applicable until further notice to amend or cancel them.

Article 89: Holders of driving licenses conforming to the Road Traffic Law, which was promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, may continue using their respective driving licenses until they are expired.

Holders of driving licenses incompliant to the Road Traffic Law, which was promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, shall obtain their new driving licenses within one year following the date when this law comes into its effect all over the country.

Article 90: In towns/densely populated areas, the driver and all the passengers in a motor vehicle with loading capacity of more than nine people, including the driver, shall wear their safety seatbelts and the provisions, stipulated in Para 2 of Article 7, and in 11 and 12 of Article 8 of this law, shall be implement five year following the date when this law comes into its effect all over the country.

Article 91: Provisions stipulated in Articles 43 and 44 under Chapter XII of this law shall be implemented five year following the date when this law comes into its effect all over the country.

CHAPTER XII

FINAL PROVISIONS

Article 92: The Road Traffic Law, which was promulgated by Royal Decree No. NS/RKM/0207/007, dated 8 February 2007, shall be annulled and replaced by this law.

Place: Royal Palace, Date: 6 January 2015,

[Signature and Stamp]

NORODOM SIHAMONI

Noting and informin the King for his signature,

PRIME MINISTER

[Signature]

Samdech Aka Moha Sena Padei Decho Hun Sen

Noting and informing
Samdech Aka Moha Sena Padei Decho Hun Sen, Prime Minister,

Minister of Public Works and Transport

[Signature]

Tram Iv Toek

No.: 52 S.N

Copy for distribution

Place: Phnom Penh, Date: 14

[Signature and Stamp]

**Secretary General to the Royal Government of Cambodia
Soy Sokha**

ការផ្សាយបេស

Publication

ក្រសួងសាធារណការ និងដឹកជញ្ជូន
Ministry of Public Works and Transport

គណៈកម្មាធិការជាតិសុវត្ថិភាពចរាចរណ៍ផ្លូវគោក
National Road Safety Committee

ឧបត្ថម្ភការបកប្រែជាភាសាអង់គ្លេសដោយភាគចរាចរណ៍កម្ពុជា

Supported the English translation by Cambodia Red Cross

ឧបត្ថម្ភការចោះពុម្ពដោយ

Supported the printing by

ទីភ្នាក់ងារសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិជប៉ុន (ជៃកា)

Japan International Cooperation Agency (JICA)

ឆ្នាំ ២០១៥

2015